

AGRICULTURA

SĂPTĂMINAL DE ȘTIINȚĂ ȘI PRACTICĂ DIN AGRICULTURĂ, INDUSTRIA ALIMENTARĂ ȘI GOSPODĂRIEA APELOR

Un imperativ actual:

creșterea gradului de mecanizare în viticultură

MODERNIZAREA PLANTAȚIILOR CONDIȚIONEAZĂ PRODUCȚIILE ȘI EFICIENȚA ECONOMICĂ

Prof. dr. ing. Ion CEAUȘESCU

adjunct al ministrului agriculturii,
industriei alimentare și apelor

Viticultura este una dintre ramurile agriculturii cu o foarte ridicată eficiență economică. Cultura viței de vie este socotită de 8—10 ori mai rentabilă decât cultura plantelor cerealiere și de 2—3 ori mai rentabilă decât cea a plan-

telor tehnice. Se adaugă la aceasta și faptul că ea permite o valorificare superioară a fondului funciar, cu deosebire a terenurilor în pantă și a nisipurilor încă nesolificate.

Iată însă că în condițiile create de

puternicul avânt al dezvoltării industriei noastre socialiste, lipsa din ce în ce mai acută a brațelor de muncă din agricultură, în general, influențează în mod necorespunzător nivelul producției viticole, tributară încă unui mare consum de forță de lucru manuală. Mijlocul de depășire a acestui impas îl oferă tot industria: extinderea pînă la generalizare a mecanizării, în toate sectoarele de producție viticolă.

Sarcinile trasate în această direcție de Congresul al X-lea al P.C.R. au determinat o serie de acțiuni de mare însemnătate. Pe prim plan se situează măsurile luate de conducerea de partid și de stat pentru creșterea capacităților de producție ale industriei constructoare de tractoare și mașini agricole. Se produc astăzi tractoare viticole românești și principalele mașini necesare procesului tehnologic în viticultură și este în curs de definitivare un program de asimilare în fabricație a utilajelor, la nivelul actual al tehnicii din țările avansate. Paralel, dezvoltarea cercetărilor științifice — pentru care s-au alocat importante fonduri — a permis obținerea unor rezultate concrete: s-au stabilit noi tipuri de mașini, s-au analizat și s-au elaborat

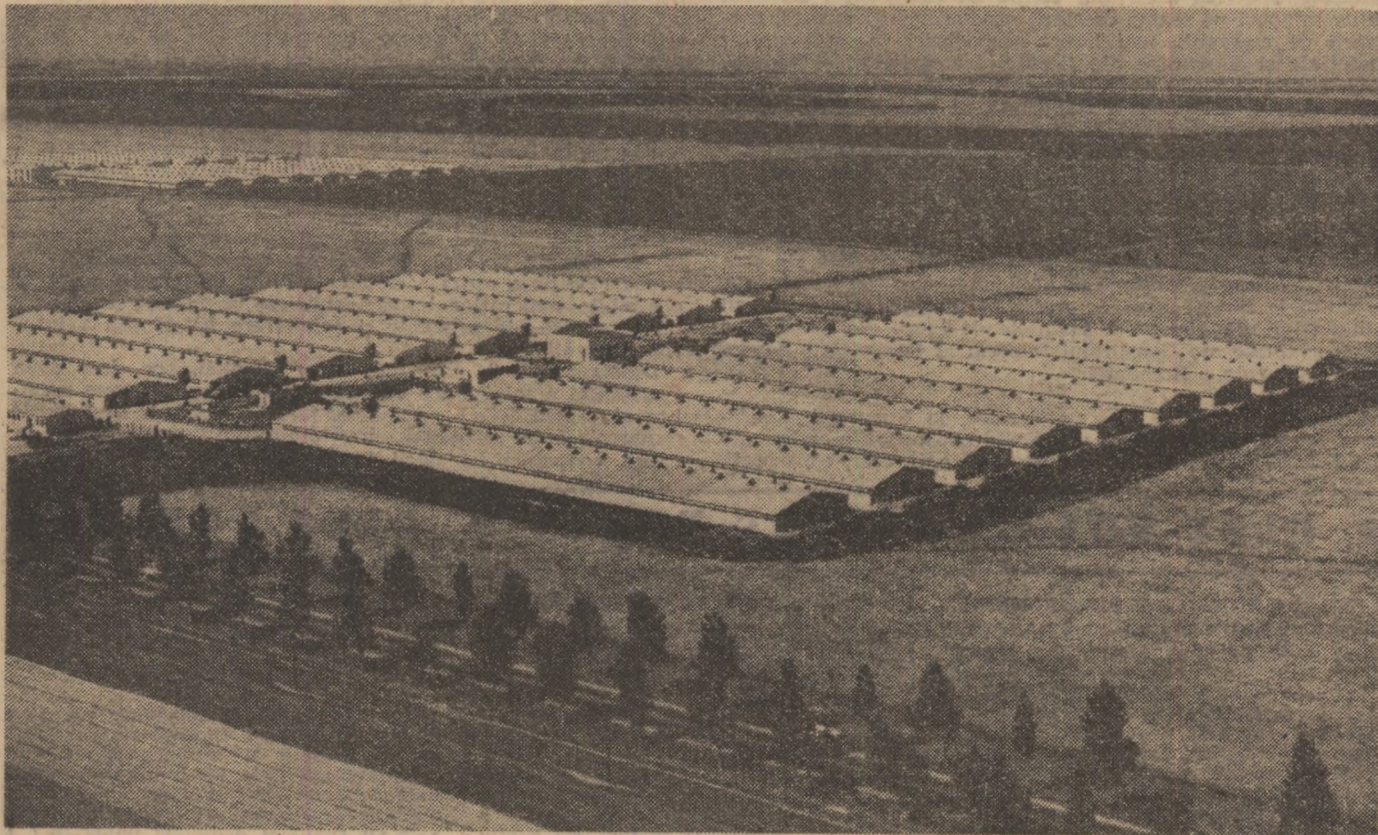
tehnologiile de cultură în condiții de mecanizare.

Toate aceste rezultate trebuie să fie cât mai eficiente și rapid valorificate, printr-o largă aplicare în practică a tuturor elementelor stabilite de cercetare și verificate deja în multe unități.

Principala acțiune care se cere întreprinsă este modificarea sistemului de cultură a viței de vie, adaptarea lui la o tehnologie axată pe mecanizarea tuturor lucrărilor.

În condițiile țării noastre intervine, în acest sens, o dificultate: necesitatea îngropării viilor peste iarnă, în cele mai multe zone, ceea ce face dificilă mecanizarea și mărește considerabil consumul de muncă manuală. Rezolvarea acestei probleme stă, în primul rând, în mina cercetătorilor, chemați să depună eforturi susținute pentru crearea și înmulțirea rapidă a unor soiuri de viță nobilă, rezistente la îngheț, pentru selectarea și adaptarea în cultură a unor hibridi, care pe lângă o astfel de rezistență să dea și o producție de calitate, pentru găsirea unor metode fizico-chimice și biologice de

(Continuare în pag. a 8-a)

În pag. a 12-a:

**Lucrările Plenarei
Comitetului Uniunii
Sindicatelor
din agricultură
industrie alimentară
și gospodărirea apelor**

**GRIJĂ SPORITĂ
PENTRU
PROTECȚIA MUNCII**

**Vedere panoramică a Întreprinderii
avicole de stat Galați.**

Potrivit Directivelor Congresului al X-lea al P.C.R., planul de dezvoltare economico-socială deschide noi perspective agriculturii noastre socialiste, ramură de bază a economiei naționale.

Întărirea și dezvoltarea bazei tehnico-materiale a agriculturii, organizarea producției după noi metode științifice, cit și măsurile adoptate pentru îmbunătățirea conducerii, organizării și retribuiri muncii creează premise pentru creșterea producției agricole în toate sectoarele. Pe această linie, sericicultura urmează ca, pînă la sfîrșitul cincinalului actual, să facă pași însemnați în ridicarea producției de gogoși de mătase.

Concomitent cu creșterea resurselor de fibre vegetale și sintetice, o importanță deosebită, așa cum s-a subliniat la ședința de lucru de la Mangalia, o are sporirea producției de gogoși de mătase.

Județul Dolj dispune de condiții naturale favorabile pentru creșterea dudului — principalul furnizor de hrană pentru dezvoltarea sericiculturii, îndelnetnicire străbună a locuitorilor din țara noastră, consemnată în documentele vremii încă din secolul al XIV-lea.

Zona geografică de răspîndire a creșterii viermilor de mătase, cuprinde în-

In județul Dolj

SERICICULTURA — SURSĂ IMPORTANTĂ DE MATERII PRIME PENTRU INDUSTRIA TEXTILĂ

Ing. Constantin GLĂVAN

director general
al Direcției generale județene Dolj
pentru agricultură, industrie
alimentară și ape

treg teritoriul județului Dolj, dar este mai favorabilă în zonele Băflești, Calafat, Călărași, Dăbuleni și Bechet.

În condițiile actuale, sericicultura trece printr-un impas datorită, în spe-

cial, deficiențelor în asigurarea hranei. Patrimoniul pomicol pentru sericicultură a fost diminuat, datorită defrișării duzilor de pe aliniamentele drumurilor, a înlocuirii lor din curțile membri-

lor cooperatori cu pomi fructiferi și viță de vie, cit și scoaterii tuturor duzilor răsleți din perimetrele sistemelor de irigații.

Tocmai de aceea, pe baza studiilor inițiate, Comitetul județean P.C.R. Dolj, a indicat căile de refacere rapidă a plantațiilor de dud, sericicultura făcînd obiectul de lucru al unei plenare din vara acestui an.

Pe baza programului stabilit, pînă în prezent, s-au înființat plantații pe suprafața de 320 ha, urmînd ca pînă în 1975 să realizăm 1 000 de hectare. La finele anului 1990, sericicultura va beneficia de suprafața de 8 000 ha de plantații intensive de dud.

Pentru dezvoltarea acestor plantații, încă din anul 1972, s-au luat măsuri de înființare a două pepiniere specializate în producerea de puieți de dud. Aceste pepiniere au furnizat pînă acum circa 900 000 de puieți, iar în perioada 1974—1990 ele vor asigura anual circa 2,5—3 milioane de puieți. Pe lângă aceste măsuri, necesarul de hrană pentru viermii de mătase se va mai asigura din lizierele de dud care se vor înființa pe aliniamentele drumurilor, de-a

(Continuare în pag. a 6-a)

AGRICULTURA

Săptăminal de știință și practică, editat sub egida Ministerului Agriculturii, Industrii Alimentare și Apelor și a Unii Sindicatelor pe ramură

SUMAR

- Din experiența T.C.I.F. Galați: **ACȚIUNI COMPLEXE PENTRU GOSPODĂRIEA RAȚIONALĂ A PĂMÎNTULUI ȘI APELOR** (pag. 4).
- În județul Neamț: **PREGĂTIRI TEMEINICE PENTRU RECOLTA ANULUI VIITOR; SPECIILE FORESTIERE — PROTECTOARE ÎMPOTRIVA POLUĂRII MEDIULUI** (pag. 5)
- O metodă de mare eficiență: **UTILIZAREA SUBSTANȚELOR AZOTATE SINTETICE NEPROTEICE ÎN ALIMENTAȚIA RUMEGĂTOARELOR; APITERAPIA** (pag. 6)
- Activitate în plină dezvoltare în zootehnia cooperatistă: **INGRĂSAREA TAURINELOR** (pag. 7)
- Un imperativ actual: **CREȘTEREA GRADULUI DE MECANIZARE ÎN VITICULTURĂ** (pag. 8—9).
- Mecanizatorii concură direct la o acțiune de interes național: **FOLOSIREA RAȚIONALĂ A COMBUSTIBILILOR ȘI ENERGIEI** (pag. 10)
- Investiții '73: **DE CE SE FAC RESCADENTĂRI LA OBIECTIVELE DIN DELTA DUNĂRII?** (pag. 11)
- **DIN PROGRAMUL DE RADIO ȘI TELEVIȚIUNE** (pag. 13)
- **CALEIDOSCOPI** (pag. 14)
- **DOCUMENTAR EXTERN** (pag. 15)
- **AGRICULTURA PE GLOB** (pag. 16)

COLEGIUL DE REDACȚIE

Ing. Emilian ALBULESCU (secretar general de redacție); Ing. Vasile CIAUȘU (redactor șef); Ing. Sonia DIRADURIAN; Ing. Eugen GRIGORESCU; Ing. Emil IONESCU; Ing. Nicolae MANȚI; Dr. ing. Teodor Marian; Ing. Ioan MOLDOVAN, membru corespondent al A.S.A.S.; Dr. ing. Mircea MOȚOC, membru corespondent al Academiei R.S. România; Prof. dr. Tiberiu MUREȘAN, membru titular al A.S.A.S.; Marin NEDEA; Dr. Valentin POPOVICI; Ing. Lucian ROȘCA; Dr. Vintilă ROTARU; Anton STOIANOVICI; Ing. Nicolae STOICA; Ing. Dan ȘERBU; Prof. dr. doc. Nicolae ȘTEFAN, membru titular al A.S.A.S.; Ing. Ion TOMA; Ing. Dumitru UNGUREANU; Prof. dr. Sergiu VREJBA.

Redacția: București, Piața Științei nr. 1, Sectorul 1. Oficiul poștal 33. Căsuța poștală 4105. Telefon 17 32 73.

Abonamentele se fac la oficiile și agențiile poștale prin factorii poștali și difuzorii procentuali.

Cititorii din străinătate pot face abonamente la revista „Agricultura” prin întreprinderea „ROMPRESFILATELIA” — Serviciul import — export presă — București, Calea Griviței nr. 64 — 66 P.O.B. — 2001 România.

Comenzile pentru publicitate (reclame) se primesc la redacție.

Tiparul: Combinatul poligrafic „Casa Științei”.

• Cronica săptămânii •

Caracterizată îndeobște prin vigoare și dinamism, viața social-politică a țării a fost dominată și în ultima săptămână de o serie de evenimente de primă importanță. Vom consemna, înainte de toate, Plenara C.C. al P.C.R. — moment de însemnătate deosebită în viața partidului și poporului nostru — ale cărei lucrări au fost deschise de tovarășul Nicolae Ceaușescu. Așa cum s-a anunțat, la propunerea secretarului general al partidului, Plenara a hotărât să-și desfășoare lucrările împreună cu Consiliul Suprem al Dezvoltării Economice și Sociale a României.

Ordinea de zi a Plenarei C.C. al P.C.R. a fost consacrată dezbaterii unor probleme care privesc mersul înainte al societății noastre socialiste, și anume proiectul Planului național unic de dezvoltare economică și socială și proiectul Bugetului de stat ale Republicii Socialiste România pe anul 1974, principalele probleme ale dezvoltării energetice în țara noastră și măsurile de economisire a combustibilului și energiei electrice, precum și unor probleme internaționale. Asupra lucrărilor plenarei, a documentelor adoptate de acest forum de partid, vom reveni în cadrul rubricii noastre în numărul viitor al revistei.

În ziua de 27 noiembrie a.c., a avut loc ședința Comitetului Executiv al C.C. al P.C.R., prezidată de tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român. Comitetul Executiv a examinat proiectul Planului național unic de dezvoltare economică și socială și proiectul Bugetului de Stat ale Republicii Socialiste România pe anul 1974 și a stabilit să fie supuse Plenarei C.C. al P.C.R. De asemenea, la propunerea tovarășului Nicolae Ceaușescu, Comitetul Executiv a analizat măsurile necesare pentru o mai judicioasă corelare, în cadrul ramurilor, a salariilor muncitorilor calificați și o îmbunătățire a salariilor tarifare de bază din categoriile inferioare, stabilindu-se ca, în anul 1974, la definitivarea sistemului de remunerare, să se aibă în vedere creșterea salariului tarifar la categoria I de bază, iar majorările care urmează să aibă loc în viitor să se aplice la noul salariu de bază. S-a stabilit, totodată, ca industria textilă să fie încadrată într-o categorie superioară de salarizare.

Inscriindu-se în ansamblul de măsuri luate de conducerea partidului și statului în vederea aplicării cu consecvență în viața a hotărârilor Congresului al X-lea și ale Conferinței Naționale ale P.C.R., cu privire la ridicarea neîntreruptă — pe măsura dezvoltării economiei și creșterii venitului național — a nivelului de trai material și spiritual al celor ce muncesc, sporirea salariului tarifar la categoria I de bază se va înfăptui pe seama creșterii productivității muncii, realizării de economii, mai bunei gospodăririi a mijloacelor materiale și financiare ale fiecărei întreprinderi și ramuri.

De subliniat că, în cadrul aceleiași ședințe, Comitetul Executiv al C.C. al P.C.R. a stabilit să se treacă la reducerea prețurilor cu amănuntul la frigiderele electrice cu compresor din producția internă și a aprobat modificarea prețurilor de contractare la strugurii de vinificare în unele grupe de podgorii.

Examinării și dezbaterii proiectelor Planului unic de dezvoltare economică și socială și Bugetului de stat ale Republicii Socialiste România pe anul 1974 le-au fost consacrate, în ultimele zile, și lucrările comisiilor permanente ale Marii Adunări Naționale, ca și ședințele de lucru ale secțiunilor de specialitate ale Consiliului Suprem al Dezvoltării Economice și Sociale a României.

Luni, 26 noiembrie a.c., s-a deschis, la București, Conferința ministrilor educației din țările europene membre ale U.N.E.S.C.O., prestigioasă manifestare culturală consacrată

dezbaterii problemelor privind evoluția actuală și în perspectivă a învățământului superior european. Evenimentul a fost puternic marcat de prezența la ședința inaugurală a tovarășului Nicolae Ceaușescu, președintele Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România, ca și a altor conducători de partid și de stat al țării noastre.

Participarea șefului statului român la inaugurarea acestor importante reuniuni — care s-a întrunit la București în baza acordului dintre guvernul țării noastre și U.N.E.S.C.O. — ilustrează, o dată în plus, atenția, via și lărgă preocupare manifestate de România socialistă față de activitatea generoasă a Organizației Națiunilor Unite pentru Educație, Știință și Cultură, asentimentul ei sincer și profund la cauza păcii, cooperării și progresului între state. Este știut, de altfel, că, în spiritul politicii sale externe, încă din primele momente ale aderării sale la U.N.E.S.C.O., România s-a alăturat eforturilor organizației îndreptate în direcțiile intensificării raporturilor multilaterale dintre statele europene pe baze noi, echitabile, de colaborare și încredere reciprocă, spre crearea unui climat menit să stimuleze schimbul de valori spirituale, apropierea între popoare și dorința lor de a coopera. Această evidentă realitate și-a găsit o finală apreciere în cuvântul rostit în deschiderea conferinței de către René Maheu, directorul general al U.N.E.S.C.O., care, printre altele, a spus: „Sint deosebit de fericit că am prilejul să deschid cea de-a doua Conferință a ministrilor educației ai statelor europene membre ale U.N.E.S.C.O. în acest oraș — București, capitala unei țări care desfășoară atâtea eforturi pentru cauza păcii și securității în lume și îndeosebi pe bătrânul nostru continent, Europa.

Vă rog să-mi permiteți să spun Excelenței Sale, domnului Nicolae Ceaușescu, președintele Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România, cât îi simțem de recunoscători pentru că a binevoit ca, prin prezența sa, cu care a onorat această ședință de inaugurare, să-l dea o solemnitate deosebită. În numele tuturor participanților, în numele U.N.E.S.C.O. și în numele meu personal țin să exprim profunda noastră recunoștință pentru ospitalitatea generoasă pe care autoritățile românești o acordă conferinței.”

Exprimând marea satisfacție a poporului român de a găzdui această prestigioasă reuniune internațională și urind succes lucrărilor conferinței, tovarășul Nicolae Ceaușescu, în ampla și valoroasă cuvântare rostită cu acest prilej a scos încă o dată în evidență, cu deosebită pregnanță și claritate, principiile umanitare — în deplină concordanță cu țelurile și aspirațiile spre progres, pace și înțelegere între popoare — pe care țara noastră le așează la baza întregului proces de instrucție a tinerei generații, de pregătire a acesteia pentru viață. „Pornind de la rolul uriaș pe care școala îl joacă în epoca noastră în mersul înainte al societății, în înflorirea civilizației umane — sublinia șeful statului nostru — guvernul român a depus și depune eforturi susținute pentru dezvoltarea largă a instrucției publice, pentru pregătirea la un înalt nivel științific a întregului tineret... Este evident că nu putem porni decât de la premisa că tinerei generații ce învață astăzi pe băncile școlii îi revine îndatorirea de a înfăptui dezvoltarea economică și socială a lumii de mâine; ea va trebui să ducă mai departe făclia progresului pe planeta noastră, să realizeze aspirațiile fierbinți ale popoarelor de a așeza societatea umană pe temelii noi, mai echitabile, mai raționale, să instaureze un climat de conviețuire pașnică, de prietenie și colaborare fructuoasă a tuturor națiunilor.”

Desfășurată sub cele mai bune auspicii, cea de-a doua Conferință a ministrilor educației din țările europene membre ale U.N.E.S.C.O. va aduce, fără îndoială, o contribuție remarcabilă la progresul învățământului universitar, la cauza cooperării și păcii în lume.

• BLOC-NOTES • BLOC-NOTES • BLOC-NOTES •

LUCRĂRILE COMISIEI PERMANENTE PENTRU AGRICULTURĂ ȘI SILVICULTURĂ A MARIÍ ADUNĂRI NAȚIONALE

În ziua de 26 noiembrie 1973, Comisia pentru agricultură și silvicultură a M.A.N. a examinat și dezbătut, sub conducerea tovarășului Dumitru Coltu, președintele Comisiei, rezultatele analizei privind modul cum se aplică legea nr. 8/1973 pentru organizarea, administrarea și folosirea pajisțiilor, precum și a stațiilor comunale de montă.

Pe baza rezultatelor inițiale și a dezbaterilor comisiei, s-a constatat că în perioada care a trecut de la adoptarea legii s-au obținut însemnate realizări în ridicarea productivității pajisțiilor. Totodată, comisia a făcut propuneri menite să contribuie la desfășurarea în ritm mai susținut a lucrărilor de îmbunătățiri și exploatare a pajisțiilor, la buna gospodărire a fondului existent semincer și zootehnic.

Concluziile și propunerile comisiei pentru agricultură și silvicultură a M.A.N. urmează să fie înaintate Consiliului de Stat.

INSTRUIREA DIRECTORILOR DE I.A.S.

La Centrul de perfecționare a cadrelor de la Crevedia s-a deschis, luni 26 noiembrie, cursul de instruire a directorilor de la trusturi și întreprinderile agricole de stat pe probleme privind organizarea rațională a producției și a muncii și ridicarea eficienței economice a activității fermelor și I.A.S. După cuvântul de deschidere rostit de ing. Barbu Popescu, șeful Departamentului agriculturii de stat, au urmat diferite expuneri, însoțite de proiecte și diapozitive, pe teme enunțate.

Instruirea cadrelor de conducere din trusturile și întreprinderile agricole de stat continuă în tot cursul acestei săptămâni.

ÎN DEZBATEREA CONSILIULUI D.I.A.

La ultima ședință a Consiliului Departamentului Industriei Alimentare au fost înscrise probleme de importanță maioră pentru perfecționarea activității unităților din sector: stadiul realizării planului de producție din industria alimentară de la începutul anului și până la zi; programul de măsuri pentru realizarea planului pe 1973 și 1974; înfăptuirea programului de diversificare a produselor pe primele 10 luni ale anului și aprobarea prevederilor de diversificare pe 1974; analizarea stadiului de realizare a programului de igienizare a unităților productive; aprobarea programului de pregătire și perfecționare a cadrelor pentru anul viitor; avizarea programului de măsuri privind reducerea consumurilor de energie și combustibili. Pentru toate aceste probleme, Consiliul D.I.A. a adoptat hotărârile și măsurile corespunzătoare.

LA ACADEMIA „ȘTEFAN GHEORGHIU” S-A DESCHIS CURSUL DE UN AN PENTRU PREGĂTIREA PRESEDINȚILOR DE C.A.P.

La Academia „Ștefan Gheorghiu” pentru pregătirea cadrelor de conducere a activității de partid, social-politice, economice și administrației de stat a avut loc, luni dimineața, festivitatea de deschidere a cursului de un an pentru pregătirea președinților de cooperative agricole de producție. Cursul, frecventat de 120 de președinți din toate județele țării înscrise în tematica sa probleme politice și profesionale menite să-i ajute pe președinți în activitatea pe care o desfășoară pentru înfăptuirea cu succes a sarcinilor ce revin agriculturii cooperatiste.

La festivitatea de deschidere au luat parte cadre de conducere din Ministerul A-

griculturii, Industrii Alimentare și Apelor și de la Ununea Națională a Cooperativelor Agricole de Producție.

MANIFESTĂRI ȘTIINȚIFICE

În zilele de 26—28 noiembrie a.c. s-au desfășurat lucrările simpozionului: „Resursele naturale și problemele mediului înconjurător”. Cele 90 de referate susținute de cercetători și oameni de știință din diferite ramuri ale economiei naționale au subliniat deosebită importanță a protecției mediului înconjurător, devenită una din problemele vitale ale omenirii contemporane, ca și cea a ocrotirii resurselor naturale necesare vieții, recomandându-se folosirea unor procedee și metode de mare eficiență pentru realizarea unui echilibru armonie între funcțiile economice, fizice și sociale ale resurselor naturale și mediului înconjurător.

★

Organizat de Institutul de studii și cercetări pentru îmbunătățiri funciare și Consiliul național al Inginerilor și Tehnicienilor, simpozionul cu tema „Exploatarea sistemelor de irigație” s-a transformat într-o veritabilă ședință de lucru. Referatele prezentate de cercetători și specialiști din institutul gazdă, de la Institutul de studii și cercetări pedologice, Facultatea de îmbunătățiri funciare și Centrula de exploatare pentru lucrări de îmbunătățiri funciare au avut ca obiect investigarea căilor de îmbunătățire a proiectării și exploatarei marilor sisteme de irigație. Prezența la această manifestare a numeroșilor lucrători din rețeaua C.E.L.I.F. a asigurat simpozionului un puternic caracter aplicativ.

★

Consiliul Național al Inginerilor și Tehnicienilor a organizat, marți, o dezbatere (masă rotundă) cu tema „Poluarea în industria alimentară”, în cadrul căreia s-au discutat probleme ce se pun în fața specialiștilor din industria alimentară în vederea aplicării Legii privind protecția mediului înconjurător.

actualitatea pe ogoare

PREOCUPĂRI PENTRU VIITOAREA RECOLTĂ

● În majoritatea județelor s-a încheiat executarea ogoarelor de toamnă ● Suprafețele restante se ară în primele zile bune de lucru ● Transportul îngrășămintelor naturale trebuie intensificat! ● Pe terenurile destinate culturilor timpurii de primăvară lucrările de pregătire se fac în „ferestrele” iernii.

Toate lucrările agricole, toate acțiunile din aceste zile vizează, de fapt, recolta viitoare, ficare din ele — și toate la un loc — influențând în foarte mare măsură nivelul și calitatea producției agricole a anului care urmează. Pornind de la acest adevăr de necontestat, demonstrat de practică, teleconferința organizată miercuri dimineață la M.A.I.A.A. a atras atenția asupra citorva preocupări de o deosebită actualitate.

Ogoarele de toamnă s-au aflat, în săptămâna trecută, în centrul atenției unităților agricole din întreaga țară. Programul inițial ca și cel suplimentar — stabilit în raport cu condițiile și posibilitățile fiecărui județ — a fost în cea mai mare parte realizat. În numeroase din cele 27 de județe, care au raportat terminarea arăturilor de toamnă s-au realizat și importante suprafețe în plus, pe terenuri în pantă care, în condițiile meteorologice favorabile cunoscute, au putut fi lucrate încă în acest sezon. Așa au procedat mai cu seamă mecanizatorii din județele Argeș, Bihor, Botoșani, Bistrița-Năsăud, Cluj, Covasna, Dimbovița, Vaslui, Vâlcea, Gorj, Harghita etc.

Însumind suprafețele realizate până acum, se constată că pe țară se mai pot efectua încă circa 200 000 ha. Cum se va putea îndeplini această cerință, în condițiile în care în majoritatea zonelor din țară câmpul a început să fie acoperit de zăpadă? Cele mai mari suprafețe nearate se află în județele Ialomița, Dolj, Olt, Teleorman, Ilfov. La teleconferință s-au dat, în acest sens, câteva indicații precise. S-a subliniat astfel necesitatea ca în toate județele unde arăturile nu s-au încheiat să se întreprindă, în primul rând, acțiuni organizatorice susținute pentru eliberarea totală a terenurilor, de resturi vegetale. Se pune cu deosebire această problemă în cooperativele agricole din județele Ialomița și Dolj. În același timp, se vor indentifica toate suprafețele rămase nearate, redistribuindu-se apoi tractoarele și mecanizatorii în funcție de această situație. Este necesar, de asemenea, ca fiecare conducere S.M.A. să repartizeze aceste suprafețe pe mecanizatori, stabilind sarcini bine proporționate și utilizând total atît forțele proprii cît și cele trimise ca întrajutorare. O asemenea, organizare va permite ca în primele zi-

Vară continuă în serele cooperativei agricole Chiscani, județul Brăila.

Buletin AGROMETEOROLOGIC

INSTITUTUL DE METEOROLOGIE ȘI HIDROLOGIE NE INFORMEAZĂ:

În săptămâna care a trecut, vremea a fost schimbătoare, rece și cu cerul mai mult senin în prima parte a intervalului, apoi s-a încălzit pînă la 26 noiembrie, cerul s-a acoperit și au căzut precipitații sub formă de ploaie, lapoviță și ninsoare. În ultima zi, vremea s-a răcit și a nins în cea mai mare parte a teritoriului.

Din evoluția regimului termic au rezultat temperaturi medii zilnice ce au oscilat în general între -2° și 11° . Cele mai scăzute temperaturi minime din aer înregistrate la 23 noiembrie au fost cuprinse între -3° în sudul Dobrogei și nordul Moldovei și -11° în depreșiunile din estul Transilvaniei.

Temperaturile maxime ale aerului, care s-au produs în a doua parte a intervalului, au fost mai ridicate în sudul și estul țării; cele mai ridicate, pro-

duce la 25 noiembrie, au fost cuprinse între 10° și 19° .

Din precipitațiile sub formă de ploaie, lapoviță și ninsoare au rezultat cantități mai mari de apă, 10 la 30 mm în cea mai mare parte a Olteniei și Munteniei și în jumătatea de sud a Transilvaniei. În restul teritoriului, cantitățile au oscilat între 1—10 mm.

Precipitațiile căzute în ultimele zile au refăcut umiditatea solului în cea mai mare parte a zonei deficitare din Oltenia și Muntenia (exceptând Bărăganul). Adîncimea de umectare a solului variază între 15 și 20 cm., iar conținutul de umiditate accesibilă între 120—250 mc/ha, pe adîncimea de 0—20 cm.

În Bărăgan, creșterea umidității a fost mai slabă și neuniformă teritorial, conținutul de umiditate accesibilă pe aceeași adîncime oscilînd între 60—120 m.c./ha.

Deficit pronunțat de umiditate se

Pregătirea pomilor pentru iarnă în livada cooperativei agricole Lipănești, județul Prahova

Foto: E. TINJALA

le bune, mecanizatorii să poată lucra la capacitatea maximă a tractoarelor. Executarea în cel mai scurt timp a arăturilor pe toate suprafețele prevăzute, problemă care se pune mai ales în marile județe agricole, constituie garanția de bază a unor recolte ridicate.

Fertilizarea cu îngrășămintele naturale este o acțiune care se desfășoară cu destul de multă încetineală. În cooperativele agricole s-au aplicat îngrășămintele organice numai pe 17 % din suprafața prevăzută, în timp ce în I.A.S. s-a ajuns la 59 % (au terminat I.A.S. din județele Tulcea, Bihor, Dimbovița, Galați, Covasna și Suceava).

Suprafețe cu totul reduse au fost fertilizate în cooperativele agricole din județele Maramureș — 2%, Constanța — 4%, Galați — 5%, Caraș-Severin — 7%, Ialomița și Hunedoara cîte 9%. Singurele județe cu realizări mai bune — între 39 % și 56 % sînt Gorj, Sibiu și Suceava. Acțiunea trebuie să continue cu intensitate în toate județele țării.

Pregătirea terenurilor pentru culturile timpurii de primăvară nu este nicicum prematură. Atrăgîndu-se atenția asupra acestei necesități, la teleconferință s-au indicat și principalele direcții de acțiune: amplasarea acestor culturi — leguminoase perene, mazăre, borceag, sfeclă de zahăr și furajeră, legume, culturi semincere de morcovi, stufat etc — numai pe terenuri proprii, ferite de inundații sau bălțiri; administrarea îngrășămintelor necesare; executarea în primele „ferestre” de iarnă a discurilor și nivelărilor. Pe terenurile pregătite, astfel, din vreme, se va putea intra apoi, cu mijloacele mecanice sau cu atelajele, în primele zile ale primăverii.

mai menține în Dobrogea, cea mai mare parte a Moldovei și local în Cimpia Crișurilor. În restul zonelor, umiditatea solului în stratul arabil este apropiată de limitele optime. În straturile profunde (sub 20 cm), deficitul de umiditate se menține accentuat în sud-estul țării.

Scăderile de temperatură din următoarele zile vor determina înghețul superficial al solului (cel mai frecvent 2—6 cm). Culturile de toamnă nu vor avea de suferit, în urma acestor răcirii.

TIMPUL PROBABIL PENTRU INTERVALUL 29 NOV. — 5 DEC.

Vreme rece în primele 2—3 zile, apoi în curs de încălzire. Cerul va fi schimbător, prezentînd înnoirări mai pronunțate la începutul intervalului în nordul și estul țării. Se vor semnala precipitații locale, la început sub formă de lapoviță și ninsoare iar apoi sub formă de ploaie.

Vîntul va sufla potrivit, predominînd în sectorul vestic.

Temperaturile minime vor fi cuprinse între -8° și 3° , local mai coborîte în primele două nopți, iar cele maxime între 0° și 8° . Ceață locală seara și dimineața.

PE SCURT DE LA CORESPONDENȚI

LUCRĂRI „LA ZI”. De curînd, în cooperativa agricolă Călăcea, județul Bihor, s-a încheiat eliberarea terenului de coceni de porumb și s-a terminat efectuarea arăturilor de toamnă pe o suprafață de 650 hectare. Totodată, cocenii de porumb au fost transportați în fermele zootehnice.

La lucrările respective s-au evidențiat în mod deosebit tractoriștii Cornel Huț, Vasile Goron, David Flore și Petru Mic. (Ing. Nicolae Boglu).

ARĂTURI DE TOAMNĂ PE TOATE SUPRAFEȚELE. Cooperatorii din Lăpușata, județul Vâlcea, parafel cu lucrările în zootehnie și pomicultură — care sînt sectoarele principale de producție — cultivă în fiecare an cu plante de cîmp peste 600 de ha.

Fiind convinși că una din condițiile de bază care asigură creșterea producției agricole la hectar o constituie arătura adîncă de toamnă, ei au trecut imediat ce s-a terminat recoltatul porumbului și în sămîntatul celor 250 hectare cu griu și orz la executarea acestei lucrări, pe suprafețele ce vor fi însămîntate în primăvara viitoare.

Cele 300 de hectare destinate culturilor de primăvară au fost arate. Lucrarea respectivă se află în curs de executare și în plantațiile de pomi.

Un aport deosebit la terminarea arăturilor aduc mecanizatorii Ion Andronache, Nicolae Giuran, Gheorghe Bucei, Gheorghe Surdu, Gheorghe Ianuș și Tudor Ciucă, care sînt membri cooperatori. (Ilie Petricchioiu profesor).

TRATAMENTUL DE IARNĂ LA POMI. În cadrul centrului de protecție a plantelor Beius, județul Bihor, au fost convocați de curînd șefii de echipă și preparatorii de soluții pentru lucrările de stropit în livezi, cărora li s-au dat îndrumări în legătură cu tehnica stropirii pomilor în timpul iernii, normele de protecție a muncii la folosirea pesticidelor, întreținerea și utilizarea aparatului și întocmirea documentelor primare.

În urma avertizărilor date de stația de prognoză și avertizare Beius (laborant Ioan Gudiu), de curînd, cei 170 de muncitori fitosanitari, organizați în 11 echipe de stropit, au început executarea tratamentelor de iarnă la pomi contra păduchilor țestoși. Pînă la sfîrșitul anului se vor executa stropirile la un număr de 150 000 de pomi, în primul rînd în livezile cooperativei agricole. La executarea tratamentelor de iarnă a fost antrenată și brigada fitosanitară a S.M.A. din Beius, compusă din 6 tractoare cu 5 MSPP și o cisternă. (Anton Timofte — tehnician).

CU 42 DE ZILE ÎNAINTE DE TERMEN. Angajați în întrecerea socialistă desfășurată pentru îndeplinirea cincinalului înainte de termen, colectivele de muncă ale stațiilor pentru mecanizarea agriculturii din județul Dolj au anunțat, de curînd, că au îndeplinit cu 42 de zile mai devreme sarcinile celui de-al treilea an al cincinalului.

Printre stațiile fruntașe se numără Segarcea, Birca, Boureni, Măceșul de jos, Horezu Poenari, Giurgiuța, Poiana Mare, Circea și Dăbuleni.

La sfîrșitul celui de-al treilea an al cincinalului, mecanizatorii din județul Dolj vor inscrie în bilanțul lor, alături de cele 15 milioane de lei venituri suplimentare prevăzute, reducerea cu 15 lei sub nivelul stabilit a cheltuielilor la 1 000 de lei venituri și obținerea, pe această cale, a unor venituri peste plan în valoare de 5 milioane de lei, concomitent cu depășirea tuturor prevederilor din angajamentele asumate pe întregul an (Carol Bora economist).

SUCCESELE MICILOR COOPERATORI DIN BAND. Dintr-o frumoasă inițiativă, la Band, în județul Mureș, ca de altfel și în alte localități de pe cuprînsul patriei, a luat ființă o micro-cooperativă agricolă, denumită „Cimpia”. Acesta este un veritabil cîmp de afirmare a celor mai frumoase inițiative, a cîteazănel și hîrniciei, trăsături specifice tinerei generații și implicit elevilor de la Liceul din Band.

Recoltele propuse și realizate de micii cooperatori sînt demne de consemnat: porumb — 3 300 kg/ha, tutun — 1 300 kg/ha, lucernă fină — 4 000 kg/ha. Pe lîngă sectorul vegetal, tinerii agricultori mai dispun de un sector animal, al cărui inventar numără 30 de găini, 60 de puși, 14 porci, precum și o vacă cu viței. (Aurel Traian Furnea — funcționar).

Din experiența T.C.I.F. — Galați

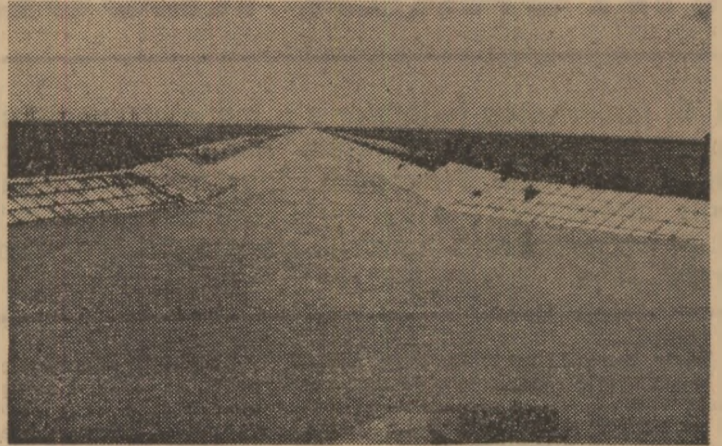
ACȚIUNI COMPLEXE PENTRU GOSPODĂRIREA RAȚIONALĂ A PĂMÎNTULUI ȘI APELOR

...3 aprilie 1948. O dată pe care colectivul Trustului de construcții pentru îmbunătățiri funciare de la Galați n-o va uita niciodată. Acea zi de primăvară timpurie consfințea înființarea primei unități organizate, cu profil determinat, a cărei menire era să concure direct la punerea în valoare a terenurilor din zona de răsărit a țării. Atunci, era vorba de desfășurarea pe un front larg a unor lucrări de importanță vitală nu numai pentru agricultura din zonă ci mai ales pentru apărarea bunurilor și vieților oamenilor. Vechea îndiguire de pe Prut, de la Brateșul de Sus, de fapt singura lucrare hidrotehnică mai importantă făcută în a-

hidroameliorative, punându-se accent tot mai mare pe executarea în complex a lucrărilor de îmbunătățiri funciare, astfel ca acestea să aibă eficiență ridicată. Astăzi, emblema „T.C.I.F.-Galați” este înfățișată în numeroase județe: Galați, Brăila, Vrancea, Vaslui, Iași, Bacău, Suceava, Tulcea și altele. Inginerii, tehnicienii, muncitorii, constructorii și mecanicii de utilaje, care alcătuiesc în prezent personalul trustului, constituie o adevărată forță pe șantierele unde se înobilează mii și mii de hectare prin îndiguiri, desecări, irigații, combaterea eroziunii solului și alte lucrări similare. Forțelor umane li se alătură cele peste 2 000 de u-

cu același nume. Toate acestea dovedesc, fără putință de tăgadă, eficiența ridicată a amplor acțiuni hidroameliorative desfășurate aici.

Desigur că Insula Mare a Brăilei nu-i singura creație a constructorilor T.C.I.F.-Galați. S-au adăugat și alte sisteme hidroameliorative cum sînt cele de irigații — Terasa Brăila, Terasa Viziru, Nicorești-Tecuci — de combatere a eroziunii solului, regularizări și consolidări de cursuri în vederea apărării împotriva inundațiilor a unor puternice centre populate: Birlad, Tecuci și altele. Important este, după părerea noastră, nu numai numărul lor ci, așa cum subliniam la începutul rîndurilor de față, capacitatea constructorilor de a face față unor probleme hidroameliorative din ce în ce mai ample, mai complexe. Dacă astăzi în zona de răsărit a țării agricultura posedă o zestre alcătuită din peste 200 000 de hectare îndiguite și desecate, circa 150 000 de hectare amenajate pentru irigații, 7 000 de hectare cu lucrări antierozionale, aproximativ 5 000 de hectare de amenajări piscicole etc. — zestre în continuă dezvoltare — aceasta se datorește și activității neobosite a specialiștilor și muncitorilor T.C.I.F.-Galați, unitate care, sprijinită cu forțe sporite materializarea Programului Național preconizat de conducerea partidului. Eforturile deosebite pe care hidroamelioratorii le-au făcut în vara și toamna anului curent, lichidînd astfel restanțele pe anumite șantiere, dărea în devans a unor suprafețe amenajate, constituie acoperirea cu fapte a angajamentelor asumate de întregul colectiv al T.C.I.F.-Galați, de a realiza planul de investiții, contribuind cu toate puterile la îndeplinirea înaintea termenului a obiectivelor actualului cincinal.

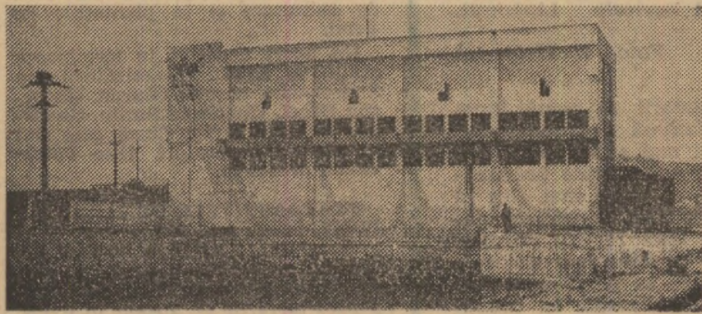

Apele Dunării pătrund prin canalul de aducțiune-Sud, începîndu-și călătoria spre ogoare. Aspect de la sistemul de irigații Terasa-Viziru.

OBIECTIVE • REALIZĂRI • PERSPECTIVE

Printre sistemele de îndiguiri și desecări efectuate de constructorii T.C.I.F.-Galați se numără cele de la Brateșul de Jos, Călmățui-Gropeni, Brăila-Dunăre-Siroț, Latinu-Vădeni, Nămoaloasa-Măximeni.

- Am amintit de Insula Mare a Brăilei ca una dintre cele mai importante creații ale T.C.I.F.-Galați. Revenim cu câteva detalii tehnice: într-un singur an a fost executat digul lung de 157 km, introducîndu-se în corpul acestuia peste 9 milioane mc de pămînt. Printre altele, a trebuit defrișată o suprafață de peste 15 000 de hectare. În 1969 s-au terminat și lucrările de desecare. Lungimea canalelor: peste 1 600 km, iar volumul terasamentelor excavate: aproape 18 milioane mc.
- Anul 1968 ar putea fi socotit, după pornirea acțiunilor de desecări și îndiguiri pe scară largă, cel de-al doilea moment important din viața colectivului trustului despre care vorbim. Încep atunci primele lucrări de amenajări pentru irigații, de anvergură, la Terasa-Brăila, sistem ce va avea, în final, suprafața de 71 500 ha. Iată, foarte sumar, câteva din datele „personale” ale sistemului: peste 1 000 km conducte îngropate și 80 km de jghiaburi. Cele două canale principale de aducțiune au lungimea de 75 km. Întreg sistemul este prevăzut cu 54 de stații de pompare (a căror putere instalată atinge 30 000 kW), cea mai impunătoare dintre ele fiind stația plutitoare de la Terasa-Brăila-Sud, cu un debit de 29,4 mc pe secundă.
- Un alt sistem de irigații realizat este Terasa-Nicorești-Tecuci, în suprafață de 13 680 ha. De asemenea, merită menționat sistemul de la Terasa-Viziru, în suprafață de 32 100 hectare, unde se efectuează în complex lucrări de irigații și desecări. Numărul stațiilor de pompare: 30, avînd o putere instalată de 32 100 kW.
- Tot constructorii T.C.I.F.-Galați au realizat și cea mai mare oțezărie din țară, cea de la Călmățui-Gropeni, în suprafață de 5 370 ha.
- În prezent se lucrează cu forțe sporite pe șantierul de îndiguiri și desecări de la Tudor Vladimirescu-Braniștea, în suprafață de 11 480 ha. Datorită efortului susținut al hidroamelioratorilor, o suprafață de 7 180 hectare a fost dată în exploatare cu trei luni mai devreme. De altfel, se prevede ca întreaga suprafață să fie terminată în devans față de planul inițial.
- În ultimii ani s-au extins lucrările de regularizări și corectări de albie, îndeosebi în județele Iași și Vaslui.
- O măsură de perspectivă în acțiunea de organizare științifică a producției și a muncii în cadrul trustului constă în extinderea prelucrării automate a datelor cu ajutorul calculatoarelor electronice. Un început bun în această privință a și fost făcut, prin colaborarea trustului cu diferite centre de calcul din țară.

Stația de repompare de la Cuza-Vodă, din cadrul aceluiași sistem de irigații, Terasa-Viziru.

ceastă parte a țării în timpul regimului burghezo-moșieresc, nu mai putea rezista puhoiului apelor. La chemarea partidului au răspuns prezent pe șantierul național deschis aici, în Lunca Prutului, acum un sfert de veac, mii și mii de tineri entuziaști, cărora li s-au alăturat tehnicienii, inginerii și muncitorii hidroamelioratori ai proaspetei unități de îmbunătățiri funciare și gospodărire a apelor, astăzi cunoscută sub emblema: „T.C.I.F.-Galați”.

Mulți dintre lucrătorii trustului își aduc aminte cu oarecare nostalgie de acele zile de început, cu atât mai mult cu cît unitatea de astăzi nu mai seamănă deloc cu cea de acum 25 de ani. În prezent, avem de-a face cu o puternică întreprindere socialistă, capabilă să execute o gamă din ce în ce mai largă și mai complexă de lucrări de îmbunătățiri funciare, începînd cu îndiguiri și desecări și terminînd cu acțiuni de combatere a eroziunii solului și de gospodărire a apelor. Evoluția ascendentă a activității trustului, aflat în permanentă modernizare, este demonstrată cît se poate de elocvent de creșterea capacității de a realiza lucrări hidroameliorative cu tehnicitate din ce în ce mai ridicată, cu un grad mare de mecanizare și industrializare. De la primele terasamente efectuate cu lopata, cînd pămîntul era transportat cu căruțele, s-a ajuns astăzi la folosirea modernelor autoscrepere sau altor utilaje asemănătoare, care ușurează enorm munca omului, ridicîndu-i considerabil productivitatea. În locul primelor suprafețe irigate, bune doar pentru grădinile de legume, cu canale deschise, din pămînt, au apărut și se nasc în continuare noi sisteme de mare randament, cu conducte îngropate, sub presiune, prevăzute cu stații de pompare automatizate și alte construcții hidrotehnice.

A crescut an de an capacitatea specialiștilor trustului de a proiecta și executa sisteme de îmbunătățiri funciare, unele prezentînd probleme dificile din punct de vedere organizatoric și tehnic. S-a perfecționat, în același timp, modul de abordare a acțiunilor

tilaje de construcții, terasiere, de transport și alte asemenea mijloace capabile să facă față în măsură sporită cerințelor legate de gospodărirea integrală, eficientă, a patrimoniului funciar din zona de est a țării.

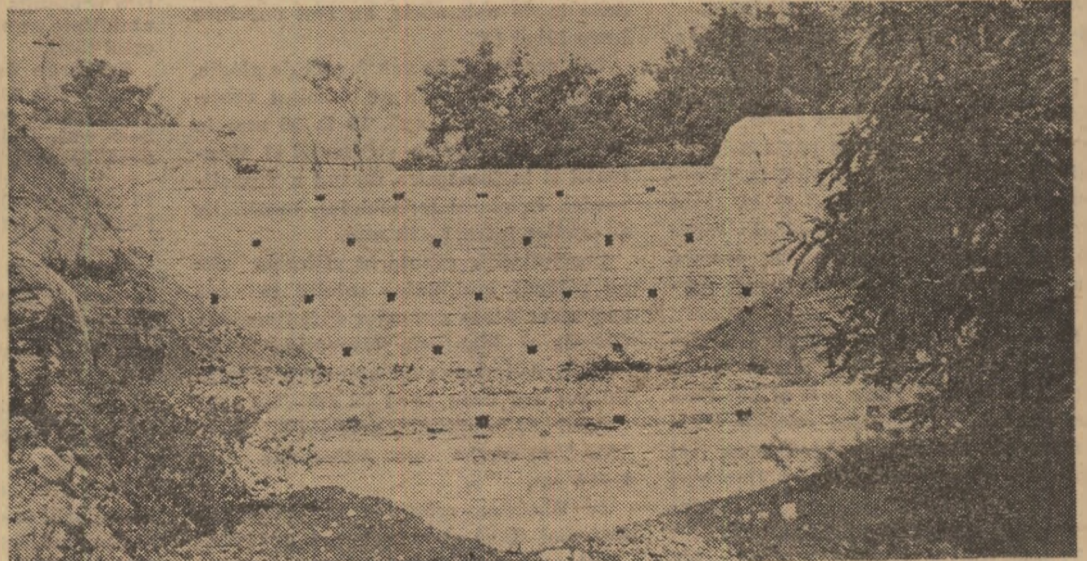
Și în această parte a României am moștenit de la vechea orînduire socială o situație foarte grea în ceea ce privește modul de folosire a pămîntului și apelor. Este de ajuns să ne ducem cu gîndul la vestita Baltă a Brăilei, adevărată împărăție a stufului, papurei și

După un scurt răgaz, utilajele terasiere luau cu asalt noi fronturi de lucru.

țînțarilor purtători de malarie. Unii locuitori mai vîrstnici din aceste părți își mai aduc aminte de hățșurile nesănătoase de aici.

Consecvențe politicii de punere în valoare a bogățiilor țării, de dezvoltare armonioasă a tuturor județelor, partidul și statul nostru au luat măsuri pentru curmarea acestei stări de fapt, alocînd fonduri considerabile pentru valorificarea superioară a acestor pămînturi ce ascundeau adevărate comori. În 1964 a luat ființă vastul șantier pentru îndiguirea și desecarea incintei de peste 70 000 de hectare, constructorul fiind T.C.I.F.-Galați. Cinci ani hidroamelioratorii au luptat cu condițiile destul de vitrege, reușînd, în cele din urmă, să creeze cel mai mare „polder” al României: Insula Mare a Brăilei, sau, prescurtat, I.M.B. Cunoaștem cu toții ce recolte deosebite de porumb și grîu s-au obținut în ultimii ani de pe terenurile aparținînd I.A.S.

Constructorii T.C.I.F. Galați și-au dovedit capacitatea de a extinde aria de activitate, executînd și lucrări antierozionale. În fotografie: un baraj din piatră și zidărie, executat la Jariștea, în județul Vrancea.

Pagină realizată de ing. N. FLORIAN

În județul Neamț

PREGĂTIRI TEMEINICE PENTRU RECOLTA ANULUI VIITOR

Ridicarea potențialului productiv al solurilor podzolice constituie una dintre principalele căi de sporire a producției agricole și în județul Neamț. Căci, într-adevăr, aici ponderea acestor soluri, cu fertilitate slabă, este foarte mare, ele reprezentând peste o treime din suprafața arabilă a județului.

În aceste condiții, pentru obținerea unor recolte competitive cu cele de pe solurile cu fertilitate favorabilă, este nevoie de realizarea unui agrofond complex.

Este elocvent exemplul cooperativei agricole Căciulești, care în anul acesta, cu toate curiozitățile lui meteorologice, a realizat pe 150 ha cultivate cu cartofi o producție medie de 25 tone/ha.

În altă parte a județului, la Bodești, așa cum ne-a relatat președintele cooperativei agricole, Nicolae Mihui, s-au întreprins anul acesta experiențe în condiții de producție privind administrarea diferențiată de superfosfat. Aceste experiențe au demonstrat încă, o dată, că și pe solurile podzolice se pot obține producții de peste 3500 — 4000 kg de porumb-boabe la hectar. Agrofondul pe care s-au obținut aceste recolte a fost realizat prin încorporarea în solul cu aciditate medie a 5—6 tone/ha amendamente, precum și a 400 kg/ha superfosfat și 150 kg/ha azotat de amoniu.

Așa cum am aflat la Direcția agricolă județeană Neamț, în ultimii ani se constată o accentuare a gradului de aciditate a solului în toate zonele. Modificările se explică prin umiditatea excesivă a ultimilor ani — mai ales a toamnei lui '72 — care au determinat schimbări în circulația apelor freactice. Precipitațiile au provocat un mai mare grad de compactizare a solului, fenomen ce a făcut necesare lucrări speciale, multiplicând problemele ridicate de cultivarea acestor terenuri. Solurile acide ale județului Neamț, deosebi cele din zona Birgăoani — Urechești — Agapia — Brusturi sînt podzoluri de hidrogenază, ceea ce explică și mai bine efectul sporit al aplicării amendamentelor și fosforului.

Dar nu pe toate solurile acide ale județului Neamț s-au putut aplica amendamentele calcaroase necesare. Astfel, repartitia pentru întreg jude-

țul, în 1973 a fost de 12 000 tone, cantitate cu care se poate efectua amendarea a circa 2500 ha, ceea ce este încă puțin față de necesități. Pe de altă parte, chiar și această repartitie nu a fost livrată eșalonat, echilibrat pe tot parcursul anului. Astfel, în primele două trimestre, din cantitatea planificată de 6000 tone, abia au fost livrate 350 tone. Există riscul ca restanțele să nu mai poată fi recuperate, ceea ce ar fi influențat considerabil producția anului viitor. Cu sprijinul ferm al M.A.I.A.A., furnizorul a sporit în trimestrul III livrările, recuperînd restanța. Dar această livrare „în asalt” în lunile august-septembrie s-a suprapus pe perioada de maximă solicitare a mijloacelor de transport la alte lucrări, ceea ce a generat alte greutăți.

Acum, livrările au intrat în ritm, și se poate considera că această lucrare esențială pentru terenurile acide — amendarea cu nitrocalcar — se va putea realiza în condiții bune pe întreaga suprafață planificată.

În scopul unei distribuiri echilibrate a cantităților de îngrășăminte fosfatice pe unități, pentru 1974, repartizarea se va face la fiecare cooperativă agricolă nu numai în funcție de structura culturilor planificate, ci se va acorda și o „bonificație” în funcție de

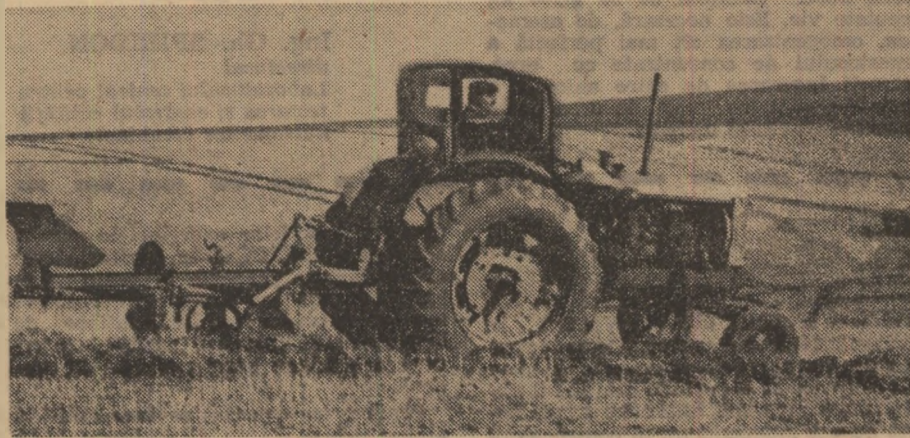
pH-ul solului. Astfel, în afară de cantitățile de fosfor impuse de necesități, pentru solurile foarte puternic acide se acordă suplimentar 75 kg/ha superfosfat, pentru cele puternic acide 50 kg/ha, iar pentru cele acide 25 kg/ha.

— Desigur, aceste cantități nu acoperă în totalitate necesitățile, ne declară într-o discuție Gheorghe Hristea, inginer șef al cooperativei agricole Bălătești. Dar cantitățile acordate suplimentar reprezintă un act de echitate — să-i spunem așa — în favoarea solurilor cu aciditate ridicată. Corectarea acidității noi am efectuat-o, și prin încorporarea în sol a 7000 — 10000 kg/ha amendamente calcaroase și 45000 — 50000 kg/ha gunoi de grajd. Am constatat, de altfel, că în cantități mai mici îngrășămintele organice nu au efect.

Ca și în alte cooperative agricole nemțene în care ponderea în fondul funciar o dețin solurile podzolice, și la Bălătești se acordă o mare atenție modului de execuție a lucrărilor solului. Astfel, arăturile de toamnă, efectuate, după organizarea teritoriului, pe curbele de nivel, se fac diferențiat, în funcție de așezarea parcelor. Anul acesta, pe terenurile situate pe pante, adîncimea a fost de 23—25 cm, iar pe terenurile plane de 25—28 cm. Pe mai mult de 50% din suprafața arată s-au folosit tractoare pe șenile (S.M.-400) care bătătoresc mai puțin pămîntul. La intervale de circa 5 ani, terenurile care prezintă excese de apă freatică se ară cu subsolierul.

O atenție sporită a fost acordată și aici, ca de altfel în tot județul Neamț, introducerii în cultură a unor soiuri noi, mai productive în aceste condiții pedoclimatice.

G. OSTROVEANU

La C.A.P. Zorleni, județul Vaslui, arăturile s-au efectuat numai pe curbele de nivel

PROBLEME NOI ÎN CARTOGRAFIE

Pe această temă s-a desfășurat, recent, primul Simpozion de cartografie sub egida Consiliului Național al Inginerilor și Tehnicienilor, la care au participat specialiști din domeniul măsurătorilor terestre și cartografie din țara noastră.

Despre importanța și tematica simpozionului am discutat cu inginerul Constantin Tudor din M.A.I.A.A., președintele Secției de geodezie și cartografie din cadrul C.N.I.T., care ne-a relatat următoarele:

— Specialiștii din domeniul măsurătorilor terestre și cartografie, reuniți în cadrul primului simpozion de acest fel din țara noastră, au dezbătut cele mai actuale probleme ale activității lor profesionale, în scopul unei mai bune mobilizări a eforturilor și capacității lor, pentru asigurarea în condiții optime a bazei cartografice necesare cercetării și proiectării în diverse sectoare ale economiei naționale, valorificării superioare a resurselor naturale, dezvoltării bazei energetice, învățămîntului de specialitate, turismului și cerințelor de informare a marelui public.

Comunicatele prezentate cit și dezbaterile care au avut loc au adus un aport valoros la îmbunătățirea activității cartografice din țara noastră, prilejuind un larg schimb de experiență, contribuind la stimularea și mobilizarea cadrelor de specialitate în perfecționarea tehnologiilor, organizarea mai bună a activității și cooperării între unitățile de specialitate din țara noastră.

Cu un deosebit interes au fost urmărite referatele: „Cu privire la noua proiecție stereografică adoptată pentru teritoriul Republicii Socialiste România”; „Posibilități de îmbunătățire sub aspectul deformațiilor al noli proiecții stereografice utilizată în țara noastră”; „Considerații și propuneri asupra automatizării procesului de întocmire a hărților tematice” și altele. Ele au demonstrat că activitatea științifică și tehnică în domeniul măsurătorilor terestre progresaază rapid, apărînd noi tehnologii, mijloace tehnice și metode.

C. FLORIN

Industrializarea, mecanizarea și transporturile, dezvoltarea accelerată a purtătorilor de energie sînt procese și acțiuni întreprinse de om, care au îmbogățit viața lui materială și spirituală, au făcut posibilă o creștere demografică rapidă, dar care, în același timp, au contribuit și contribuie la modificarea mediului natural, la sărăcirea și degradarea lui.

În vederea preîntîmpinării influențelor negative a acestor acțiuni asupra mediului și menținerii echilibrului natural, conducerea partidului și statul nostru a indicat luarea unor măsuri deosebit de importante. În acest sens, este de ajuns să amintim eforturile ce se depun pentru repartitia uniformă a centrelor urbane și industriale pe teritoriul țării, cultivarea rațională a solului, ameliorarea terenurilor degradate și stingerea torenților, constituirea de rezervații și parcuri naturale, de spații verzi etc.; toate aceste măsuri au menirea să asigure ocrotirea mediului natural, în așa fel ca omul să poată obține de la el maximum de foloase, în condiții de stabilitate și prosperitate.

Printre factorii cei mai importanți, cu influență protectoare puternică și stabilă asupra mediului, se numără extinderea cultivării speciilor forestiere. Este cunoscut rolul important al spațiilor și zonelor verzi pentru ameliorarea condițiilor microclimatice de purificare a atmosferei de noxe emanate de industrii și autovehicule, reducerea zgomotului etc. Așa se explică tendința tot mai accentuată a locuitorilor din orașe de evadare spre zonele verzi.

Despre influența pozitivă a spațiilor verzi și producerea speciilor care se pretează a fi plantate, am discutat cu ing. Sergiu Grămadă, șeful Stațiunii experimentale silvice Ștefănești.

„Problema înverzirii orașelor și satelor, ne spune interlocutorul, a organizării și dezvoltării zonelor plantate, pentru înfrumusețarea cadrului orășenesc și a întreprinderilor industriale, consti-

tuie astăzi o preocupare de bază a specialiștilor dendrologi și a organelor de gospodărire locală, ca urmare a indicațiilor date de conducerea de partid și de stat, prin Legea privind protecția mediului înconjurător.

În eliberarea oxigenului necesar vieții, zonelor verzi le revine un rol important. Pe lângă uriașul consum de bi oxid de carbon din atmosferă și eliberare de oxigen, care fac posibilă viața, plantele din spațiile verzi rețin cantități mari de praf și cenușă precum și alte noxe din atmosferă. Studiile in-

solicitat de beneficiari. Întrecerea patriotică între orașe și între comunele patriei noastre, precum și stimularea prin premii pentru rezultatele cele mai bune obținute în gospodărirea așezărilor rurale și urbane, au făcut ca cererea de material dendrologic ornamental să crească în ultimii ani.

Cele câteva pepiniere producătoare de puiți pentru spații verzi, cum sînt cele de la Tei-Toboc (București), Mamaia-sat, Agigea, pepiniera silvică Bărgăan, cea de la Ștefănești (București), Găvana-Pitești și a Fundației Elias-

tali constituie elemente de primă importanță pentru spațiile verzi de mică întindere.

Foarte solicitați sînt și arbuștii pentru garduri vil. O inițiativă demnă de atenția generală a tuturor celor care gospodăresc orașele și comunele patriei noastre este cea luată de Consiliul popular Pitești de a înlocui obișnuitele garduri costisitoare din șipci, uluci, prefabricate etc., din jurul caselor și al instituțiilor publice, cu garduri vil — care sînt utile, economice și frumoase.

La Conferința Națională a Partidului Comunist Român din 19—21 iulie 1972 cu privire la sistematizarea teritoriului, a orașelor și satelor, la dezvoltarea economico-socială s-au prevăzut și măsuri de creare a unor perdele de protecție prin plantare de zone verzi și alte mijloace de combatere a poluării. Practica a dovedit utilitatea perdelelor de protecție ca mijloc de ameliorare a mediului tot mai poluat de pulberi și emanații nocive. Pe lângă aceste avantaje, cercetările efectuate au confirmat utilitatea lor, ca mijloc de sporire și asigurare a recoltelor agricole. Este vorba de reducerea vitezei vîntului în zona protejată, reținerea zăpezii, protecția semănăturilor împotriva gerurilor de iarnă, micșorarea evaporăției din sol etc.

Perdelele forestiere plantate pe nisipuri asigură stabilitatea acestora. În momentul de față, cînd în toată lumea se pune problema ameliorării peisajului natural și cultivat, acțuîndu-se lupta împotriva poluării mediului, rolul speciilor forestiere crește considerabil. Cultivarea și întreținerea lor va avea deci ca rezultat atât ameliorarea mediului înconjurător cit și înfrumusețarea peisajului.

Fl. CAMBIR

SPECIILE FORESTIERE — PROTECTOARE ÎMPOTRIVA POLUĂRII MEDIULUI

treprinse au arătat că pe frunzele unui hectar de parc dintr-o localitate supraaglomerată au fost găsite nu mai puțin de 68 tone de sedimente de praf. Un stejar matur poate elibera în fiecare oră 1,7 kg de oxigen și consumă 2—3 kg de bi oxid de carbon. Dintre toate plantele, cele lemnoase produc mai mult oxigen decît orice altă vegetație.

Plecînd de la aceste date convingătoare, determinate de specialiști, problema principală care se pune este sporirea materialului dendrologic, a speciilor de arbori și arbuști, în mod organizat pentru a acoperi necesarul

Ploiești, nu acoperă nici jumătate din cererile orașelor, întreprinderilor, instituțiilor etc. Este necesar deci, după aprecierea mea, înființarea unor pepiniere și în alte zone ale țării care să acopere cerințele.

Interesul crescînd manifestat de cerurile largi de iubitori ai florilor, pentru cultura arbuștilor floriferi își găsește expresia și în cantitățile decorative ale acestora. Un avantaj pe care îl oferă arbuștii este cultura lor, în genere mai puțin pretențioasă în comparație cu cultura arborilor, de asemenea, ei necesită un spațiu mai redus, avantaj datorită căruia arbuștii ornamen-

O metodă de mare eficiență

UTILIZAREA SUBSTANTELOR AZOTATE SINTETICE NEPROTEICE IN ALIMENTAȚIA RUMEGĂTOARELOR

În condițiile actuale de dezvoltare a creșterii și exploatării intensive a animalelor și păsărilor, asigurarea la nivelul optim a necesarului de proteină a devenit una dintre problemele de cea mai mare importanță.

Pe plan mondial „foamea de proteină” a îndreptat atenția nutriționiștilor către identificarea unor noi surse de materii prime furajere cu un conținut ridicat de proteină, care să disponibilizeze, pentru consumul uman, o serie de ingrediente alimentare, care pînă acum erau folosite în hrana animalelor și păsărilor. În acest context, utilizarea substanțelor azotate sintetice neproteice — S.A.S.N. — în alimentația rumegătoarelor care, prin structura anatomică a tubului digestiv și existența microorganismelor ruminale, pot transforma azotul neproteic, în azot proteic, realizînd astfel sinteza proteinelor, a devenit o necesitate obiectivă.

De menționat că, în cazul neadministrării substanțelor azotate sintetice neproteice, microorganismele minerale descompun, în medie, 50 % din proteina nutrețului ingerat, pînă la stadiul de amoniac, pentru a-și sintetiza proteina corporală. Este, deci, deosebit de eficient să utilizăm pentru această sinteză o sursă de azot neproteic, mult mai ieftin. În același timp, unii cercetători au demonstrat că administrarea S.A.S.N. protejează proteinele ingerate de către rumegătoare, permițînd pasajul acestora prin rumen — fără a fi

descompuse de bacteriile ruminale — și absorbirea lor ca atare la nivelul intestinului.

Dintre substanțele azotate sintetice neproteice cele mai frecvent utilizate în alimentația rumegătoarelor sînt ureea, apele amoniacale, amoniacul și bicarbonatul de amoniu.

Ureea, care din punct de vedere chimic este diamida acidului carbonic, conține 44—46% azot, coeficientul de utilizare al acestuia fiind, în medie, de 50—60%.

Din cercetările efectuate rezultă că, în cazul folosirii ureei în hrana rumegătoarelor, rația furajeră trebuie să aibă o valoare energetică ridicată, astfel încît, în afară de cerințele organismului animal, aceasta să asigure necesarul energetic al bacteriilor ruminale.

Pentru ovine, avînd în vedere cerințe mari de sulf pentru producția de lînă, este indicat ca, o dată cu ureea, să se adauge în rație și o cantitate de sulf anorganic.

O cantitate prea mare de uree administrată în amestecul de concentrate determină scăderea palatabilității acestuia; de aceea, se recomandă respectarea dozei maxime de 30 g/100 kg greutate vie. Este necesară, de asemenea, omogenizarea cît mai perfectă a amestecului de concentrate cu uree, întrucît ingerarea de către animale a unor cantități mai mari de uree poate duce la intoxicații mortale.

În alimentația rumegătoarelor, ureea dă cele mai bune rezultate atunci cînd înlocuiește maximum, 30% din necesarul de proteină.

Apele amoniacale constituie o altă sursă de S.A.S.N., cu un conținut de 17—18% azot, care se fixează pe nutrețuri bogate în glucide (porumb, siloz, tăieți de sfeclă etc.).

Amoniaca și bicarbonatul de amoniu sînt substanțe utilizate la îmbogățirea în azot neproteic a unor materii prime furajere. Ultimele experimentări efectuate în țara noastră de Institutul de cercetări pentru nutriția animalelor și Laboratorul central pentru testarea și controlul nutrețurilor combinate — Băneasa, au condus la administrarea în alimentația taurinelor la îngrășat a ciocăliilor de porumb pe care s-a fixat azotul provenit din amoniac. În perioada de test biologic nu s-au semnalat accidente, iar sporul de creștere final a fost cu circa 20% mai mare decît la lotul martor. De menționat că din rație nu au lipsit materiile prime furajere energetice. Astfel, de nutrețuri se administrează de preferință în hrana taurinelor supuse îngrășării.

Extinderea folosirii substanțelor azotate sintetice în hrana animalelor a determinat elaborarea diferitelor metode de amonizare a nutrețurilor. Amonizarea în condiții de temperatură înaltă și presiune determină creșterea conținutului în azot calculat la substanța uscată din tăieții de sfeclă de la 1,51% pînă la 4,94 și chiar pînă la 10,7%. Amonizarea în condiții de presiune atmosferică, fără creșterea temperaturii, o metodă mai economică, determină dublarea conținutului în azot. Amonizarea tăieților de sfeclă după extracția zahărului cu amoniac lichid a dus la creșterea conținutului în azot cu 2,3%—2,8%.

Îngrășarea taurinelor cu asemenea nutrețuri amonizate a permis obținerea unor sporuri medii zilnice de creștere de la 850 la 1 300 de grame.

Ing. Gh. SPIRIDON

directorul
Laboratorului central pentru testarea și controlul calității nutrețurilor combinate

(Urmare din pag 1)

ungul canalelor de irigații și pentru împrejurirea tuturor fermelor zootehnice.

În județul Dolj, creșterea viermilor de mătase este răspîndită în special în cooperativele agricole. În condițiile în care sericicultura se practica după metode clasice, crescătorii contractau o singură serie pe an, în perioada mai-iunie, activitatea fiind pregnant sezonieră. Studiul și observații făcute în condițiile actuale demonstrează însă că sericicultura se poate practica pe întreaga durată de vegetație a dudului.

Pentru prima dată în județ, cooperativele agricole din Leu, Maglavit, Rast, Plosca, Bistrețu, Dăbuleni, Desa, Cetate și Moțaței au reușit să realizeze trei creșteri de viermi de mătase, cu rezultate destul de bune, folosind atît spațiile oferite de crescători, la domiciliul lor, cît și alte spații disponibile în acel timp în incinta sectoarelor zootehnice.

În anul 1972, în cooperativele agricole, s-au înființat primele ferme și brigăzi sericicole care, crescînd viermi de mătase în mod intensiv, au obținut producții de gogoși de mătase la nivelul crescătorilor din țări cu sericicultură avansată. În mod deosebit s-au evidențiat cooperativele agricole din Desa, Maglavit și Leu, fiecare dintre

SERICICULTURA — SURSĂ IMPORTANTĂ DE MATERII PRIME

ele realizînd cîte un vagon de gogoși de mătase.

Pentru o mai bună permanentizare a forței de muncă din fermele și brigăzile sericicole, urmăm sistematic producerea unor cantități cît mai mari de gogoși de mătase. În acest scop se extind speciile de mare productivitate. Formațiile de muncă dispun de toate condițiile pentru a putea presta lucrări agricole-sericicole din luna martie și pînă în octombrie. Sarcinile lor de producție constau în întreținerea și exploatarea plantațiilor intensive de dud, însămințarea, întreținerea și recoltarea ricinului, creșterea viermilor de mătase. Montarea creșterilor de tip intensiv în spațiile zootehnice disponibile și executarea de creșteri individuale la domiciliul membrilor cooperatori în perioada mai-septembrie va permite realizarea a 3 serii de viermi de mătase din speciile care se hrănesc cu frunze de dud și a 2 serii folosînd frunze de ricin.

În afara veniturilor realizate în urma valorificării gogoșilor de mătase se vor realiza venituri suplimentare și prin vînzarea semințelor de ricin, cultură deficitară pînă în prezent în județ. Prin luarea în primire de către formațiile de muncă sericicole a culturilor de ricin se va realiza la un hectar din această cultură un venit de 20 000—25 000 de lei, provenit din valorificarea a 300 kg gogoși de mătase și a 1 000 kg sămînță de ricin. Vom demonstra astfel, practic, că este o cultură foarte rentabilă, combătînd teza că ricinul care nu se coace cade definitiv, deoarece, prin recoltarea parțială și succesivă a frunzelor, plantele își grăbesc coacerea. În această situație, producția de sămînță va înregistra o creștere de 15—20% față de culturile neexploatate în acest fel. Cultura de ricin va fi repartizată crescătorilor de viermi de mătase, care vor lucra în acord global, creîndu-se condiții de dezvoltare a acestui sector de producție agricolă, privit pînă acum cu scepticism de mulți specialiști.

Avem deplina convingere că sericicultura va deveni un sector cu pondere economică însemnată în producția agricolă a cooperativei doljene, asigurînd cantități sporite de gogoși de mătase industriei și venituri sporite membrilor cooperatori.

APITERAPIA

Așa cum am anunțat cititorii în numărul din 15 noiembrie, reluăm această rubrică publicînd informațiile pe care ni le furnizează aplicatorul Constantin L. HRISTEA, privind: „Apipunctura cu veninul albinelor”.

Din cele mai vechi timpuri, după papirusurile egiptene și vedele indiene, se știe, că înțepăturile albinelor, aplicate în diferite afecțiuni umane, sînt binefăcătoare. După cronicile vechi ale Franței, Carol cel Mare (742—814), fiind grav bolnav de reumatism, a fost tratat cu înțepături ale albinelor, însă-nătoșindu-se. De asemenea, țarul Ivan cel Groaznic (1533—1584), auzind de miraculoasa vindecare a regelui Franței, a suportat un tratament asemănător, scăpînd de reumatism.

De atunci, apipunctura s-a răspîndit în lume, aplicîndu-se și în alte boli. Considerată inițial că face parte din medicina empirică, în urmă cu peste două decenii ea a fost oficializată, încît astăzi, în multe țări acest tratament se aplică pe scară mare în numeroase sanatorii și spitale.

În U.R.S.S., în două spitale — unul la Moscova și altul la Leningrad — se aplică numai tratamente cu produse apicole în diferite afecțiuni folosind mierea, polenul, propolisul, precum și apipunctura cu veninul albinelor.

Medici cu renume, savanți, academicieni scriu diferite lucrări și referate în legătură cu acest tratament. De pildă, prof. dr. Townsend din Canada și colaboratorii săi au comunicat, la congresele de la Madrid și Praga, rezultatele strălucite obținute în tratamentul inflamațiilor dureroase ale articulațiilor. De asemenea, acad. prof. dr. Krol a tratat cu succes nevrite și nevralgii. Prof. B. N. Orlov de la Universitatea din Gorki a publicat o valoroasă lucrare despre acțiunea veninului albinelor asupra sistemului nervos central. Prof. dr. Artemov a tratat lupus erimatos și multe alte afecțiuni, aplicînd direct pe eritem înțepăturile cu albine, cu rezultate spectaculoase. Dr. F. Kuthan a obținut rezultate asemănătoare folosînd veninul de albine extras și purificat, sterilizat și liofilizat denumit Virapin A. 43, obținînd bune rezultate. Și la noi în țară, dr. doc. Adelina Derevici a publicat lucrări în care se evidențiază binefacerile acestor tratamente.

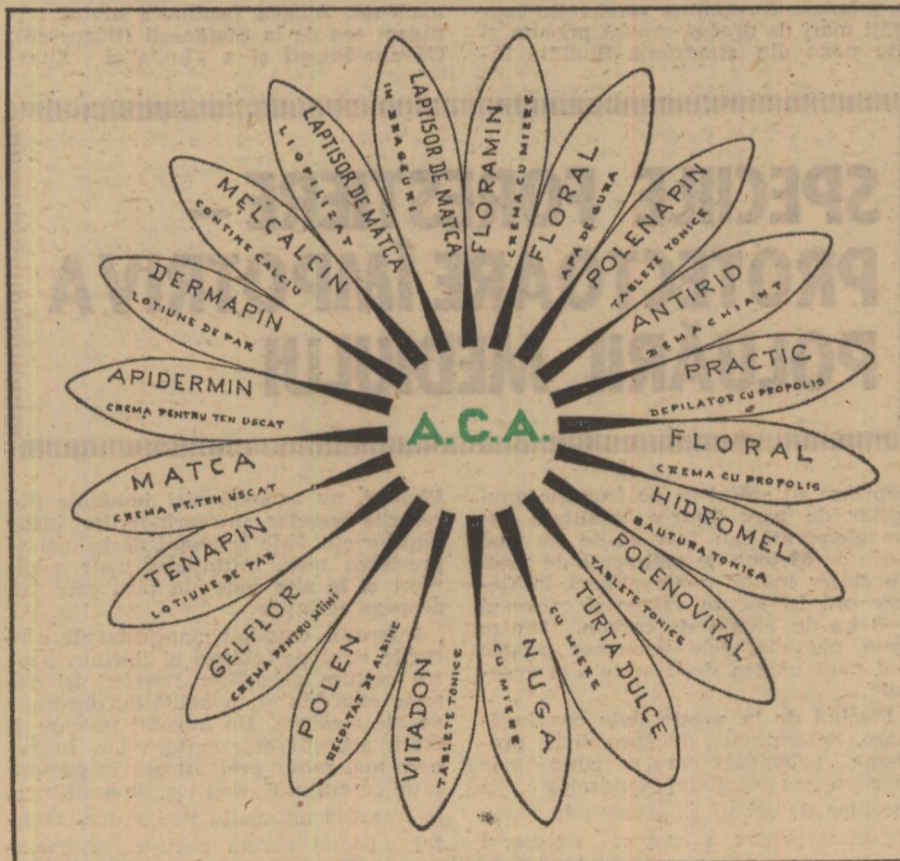
Într-adevăr, veninul albinelor conține o substanță proteică nevolatilă, cu

compuși organici volatili. Veninul se acumulează într-o vezică și este introdus în țesutul bolnav o dată cu acul albinei care se desprinde din vîrfurile abdomenului acesteia, împreună cu un nodul nervos independent. El contractează o serie de mușchi din jurul vezicii, încît veninul, pe măsură ce acul se adîncește, se răspîndește în țesut, de unde circuitul sanguin îl ia și-l răspîndește în organism. În felul acesta, pungea injectează veninul pînă la epulzare, producînd totodată o usturătoare durere timp de 10—15 minute. Locul înțepat se inflamează, în jurul său afluează o cantitate mărită de sînge, care îndepărtează o bună parte din agenții bolii.

Veninul conține aminoacizi bogați în sulf, uleiuri volatile, histamină, care exercită asupra sistemului cardiovascular acțiuni salutare la nivelul mușchilor

netezi și glandelor exocrine, în special a suprarenalei. Una din enzimele cele mai valoroase prezente în venin este hialuronidaza, cu proprietăți curative în special pentru țesuturile atinse de arteroscleroză, artroze, artrite, intervenînd și chiar pentru afecțiunile vederii.

Practic, tratamentul se face aplicînd albine prinse cu un dispozitiv și aplicate pe braț și pulpă, în circuit. Se începe cu 2 albine — una la braț și alta la pulpă; a doua zi se aplică 3 albine în brațul și pulpa cealaltă a corpului și, astfel, în fiecare zi se mărește doza cu încă o albină, înțepînd în circuit aceste zone, pînă la 10 albine; se face apoi o pauză de 3 zile, după care tratamentul se continuă 50 de zile, folosînd zilnic cîte 3 albine. Tratamentul la început este oarecum dureros. Ulterior însă, organismul se obișnuiește. Au fost cazuri în care bolnavii s-au vindecat după cîteva zile de tratament.

De la proiecte — la realitate

Adîncirea procesului de concentrare, profilare și specializare a producției, omniprezent în agricultura noastră socialistă, a creat și în domeniul creșterii și îngrășării taurinelor condiții favorabile de dezvoltare. Potrivit prevederilor înscrise în Programul național de dezvoltare a zootehniei, folosindu-se experiența pozitivă acumulată în întreprinderile agricole de stat, încă din anul 1971 s-a trecut la generalizarea, în sectorul cooperatist, a metodelor intensive de îngrășare a tineretului taurin, fie prin modernizarea capacităților existente, asigurându-se extinderea mecanizării și folosirea mai eficientă a acestora, fie prin construirea de complexe de tip baby-beef, concepute și realizate la nivelul celor mai moderne tehnologii existente pe plan mondial. S-au creat astfel premisele creșterii sporului mediu zilnic de la 450—550 g la 850—900 g și chiar mai mult și a productivității muncii de la 6,5 la peste 100 tone de carne pe muncitor.

Anul 1973 a marcat intrarea în producție a 25 de complexe de tip baby-beef, șase dintre acestea urmînd a fi terminate pînă la sfîrșitul lunii decembrie. Prin realizarea, în continuare, a celorlalte obiective planificate și modernizarea spațiilor existente, pînă la sfîrșitul cincinalului, întregul efectiv de tineret taurin din sectorul cooperatist va fi crescut și îngrășat prin metode moderne, intensive, urmînd ca bovinele adulte, reformate, să fie recondiționate și finisate numai în unități specializate. În acest cadru, prin creșterea natalității de la 60—68% la 80%, a greutății de sacrificare, a sporului mediu zilnic și a productivității muncii, prin reducerea consumului specific, a duratei de îngrășare, a cheltuielilor de producție, la fel ca și prin folosirea rațională a spațiilor construite, se creează premisele obținerii, în anul 1975, a unei producții sporite cu 112 000 tone de carne de bovină, față de anul 1973, în condițiile creșterii considerabile a beneficiilor obținute de unitățile producătoare.

Retrospectivă

A intrat în practica Ministerului Agriculturii, Industriei Alimentare și Apelor organizarea unor consfătuiri periodice de lucru, mai ales în sectoarele în care producția vegetală sau animală are un pronunțat caracter industrial, în care tehnologiile sînt, oarecum, standardizate. Dialogul nemijlocit între cadrele de conducere din minister, din direcțiile generale județene și specialiștii din producție, creează un climat favorabil unor analize concrete, luării unor măsuri operative, lichidării formelor birocratice de lucru, adoptării unor decizii eficiente, rod al gîndirii și muncii colective.

O astfel de consfătuire a fost organizată, recent, la Casa agronomului din Timișoara, la care au participat directori de complexe și asociații intercooperatiste, specialiștii care răspund de creșterea taurinelor în cadrul direcțiilor generale județene, cadre de conducere din minister.

Așa cum a reieșit din analizele efectuate la consfătuire, în prezent, 16% din producția de carne de taurină obținută din sectorul cooperatist al agriculturii este realizată în complexe de tip baby-beef și în asociații intercooperatiste care dispun de adăposturi modernizate și 84% în îngrășătorii specializate și în ferme mixte în sistem tradițional.

Ca urmare a măsurilor luate pe linia organizării producției a îmbunătățirii tehnologiilor de creștere și îngrășare a animalelor, de producere, preparare și administrare a furajelor și, în mod deosebit, a măsurilor recente stabilite de partid și de stat cu privire la îmbunătățirea prețurilor de contractare și achiziții la animale, rezultatele se înscriu pe o curbă ascendentă. Comparativ cu perioada corespunzătoare a anului trecut, pînă la 1 noiembrie, sectorul cooperatist al agriculturii a livrat, în plus, la fondul de stat aproape 20 000 de tone de carne de bovină. Greutatea medie de livrare a sporit cu 36 kg. În structura livrărilor se înregistrează creșterea ponderii cărnii de tineret taurin, precum și a numărului de animale livrate la categorii superioare. S-au remarcat prin rezultate deosebite unitățile cooperatiste din județele Cluj, Prahova, Satu-Mare, Hunedoara, Bihor și Municipiul București, care, concentrîndu-și efectivele în îngrășătorii specializate, dispun de condiții pentru îndeplinirea și chiar depășirea planului anual.

Pînă la aceeași dată, complexe de tip baby-beef și-au realizat planul în proporție de 108,8%, și au livrat la export fără sarcină de plan, aproape

6 000 de tone de carne. În aceste unități, sporul mediu zilnic a fost de 920 g, față de 630—680 g cît s-a obținut în cooperative. S-au evidențiat în mod deosebit complexe Rădăuți — Suceava (spor 1 056 g, cu un consum specific de 4,9 U.N.), Virfu Cimpului — Botoșani (spor 1 032 g, cu 5,5 U.N.), Racovița — Timiș (spor 1 025 g, cu 5 U.N.), Costești — Vaslui (spor 965 g, cu 6,5 U.N.) și Cuci — Mureș (spor 965 g, cu 5,6 U.N.).

Cu toate rezultatele bune obținute în aceste unități, realizarea planului de carne se află sub posibilități, în mod deosebit în unitățile cooperatiste din județele Alba, Argeș, Brăila, Buzău, Galați, Ialomița, Ilfov, Mehedinți, Olt, Sibiu, Teleorman și Vrancea.

În urma analizei critice efectuate s-a ajuns la concluzia că, în marea lor majoritate, rezultatele slabe au fost generate de: procentul încă mic de natalitate de 70—72%; numărul mare de mortalități și sacrificări de necesitate de 10—12%; greutatea medie, încă redusă, la livrare; necorelarea producției de furaje cu efectivele de animale și cu potențialul genetic al acestora; lipsa de preocupare pentru sporirea

Temeliile complexului intercooperatist din Berzovia, județul Caraș-Severin, au fost puse în 1971, iar în luna aprilie a acestui an a început popularea. Cele 12 cooperative agricole care și-au dat mîna pentru realizarea acestui modern obiectiv pot fi sigure că au făcut o investiție de mare eficiență. Deși au trecut numai 7—8 luni de la „inaugurare”, rezultatele nu întîrziesc să apară. Sporul mediu zilnic de creștere în greutate a ajuns la 940 g și se realizează un consum specific de 6,2 U.N.; în faza de finisare, sporul mediu zilnic depășește 1 kg. Așa cum ne-a relatat ing. Iosif Pașanovski, directorul complexului, productivitatea muncii urcă la cote înalte. În prima fază, de la vîrsta de 14 zile la 80 de zile, norma unui îngrijitor ajunge la 200 de animale; în cea de-a doua fază, de la 80 la 310—320 de zile, adică pînă la vîrsta de livrare, norma individuală crește la 880 de animale.

Metodele intensive de îngrășare în complex, hrana de bază constituind-o porumbul însilozat, au permis livrarea pînă în prezent a circa 350 de tau-

cultivate cu trifoi roșu s-au obținut cîte 3086 U.N. la hectar; de pe 295 ha, cu porumb boabe — 3 680 U.N. la hectar și de pe 209 ha cu porumb siloz — 4 655 U.N. la hectar. Prin fulgure și însilozare, metodă din ce în ce mai larg folosită în județul Timiș, porumbul și orzul recoltat la umiditate destul de ridicată și-au păstrat aproape integral valoarea nutritivă.

Nici la Racovița, rezultatele economice nu dezminț valoarea metodelor intensive de îngrășare a tineretului taurin. Nivelul ridicat al sporului mediu zilnic, reducerea consumului specific, creșterea productivității muncii, reducerea prețului de cost al furajelor au permis depășirea, încă de la 1 noiembrie, cu 600 000 de lei a beneficiilor planificate.

Coordonate de viitor

Din discuțiile purtate pe marginea materialelor prezentate și cu ocazia vizitării celor două complexe, ca și din concluziile trase de ing. Ioan Moldovan, adjunct al ministrului agriculturii, industriei alimentare și apelor, care a condus lucrările consfătuirii, a reieșit că, deși rezultatele obținute în îngrășarea taurinelor, pînă la 1 noiembrie, sînt net superioare față de perioada corespunzătoare a anului trecut, acest important sector al zootehniei cooperatiste dispune încă de rezerve deosebit de mari.

O sarcină prioritară care stă în fața complexelor și asociațiilor intercooperatiste o constituie exploatarea cu eficiență maximă a terenului destinat producției de furaje, pornindu-se de la ideea că nutrețurile se asigură din primăvară și pînă la sfîrșitul toamnei. S-a și stabilit, de altfel, ca pentru fiecare unitate să se întocmească, încă de pe acum, planuri de cultură complete, avizate de organele de resort din minister, structura cea mai economică urmînd a fi întocmită în funcție de condițiile specifice locale. În vederea asigurării unor producții cît mai mari în anul agricol viitor, în cel mai scurt timp va trebui ca arăturile să fie încheiate pe întreaga suprafață destinată culturilor de primăvară. Pentru asigurarea unei furajări raționale, pînă la noua recoltă, complexe și asociațiile intercooperatiste, la fel ca și unitățile cu sectoare de îngrășare modernizate vor avea întîietate la repartițiile de TUM-30, borhoturi de toate categoriile, melasă etc. Aceste unități vor trebui să stabilească relații strîns cu întreprinderile de pașți mergîndu-se pînă la repartizarea concretă a unor suprafețe pentru care să se plătească taxe de pășunat.

Așa cum s-a evidențiat la consfătuire, deși condițiile de creștere și exploatare, tehnologiile, sînt relativ identice la toate complexe, totuși, rezultatele sînt diferite. Aceste diferențe sînt generate de modul în care sînt puse în folosire economică a spațiilor de îngrășare, realizarea sporurilor medii zilnice și a greutăților de livrare, reducerea și lichidarea mortalităților și sacrificărilor de necesitate, lotizarea corectă a animalelor, folosirea eficientă a suprafețelor destinate bazei furajere, structura plantelor cultivate, producțiile medii obținute la hectar. Iată o serie de domenii în care specialiștii pot acționa cu operativitate punînd în valoare rezervele de care aminteam.

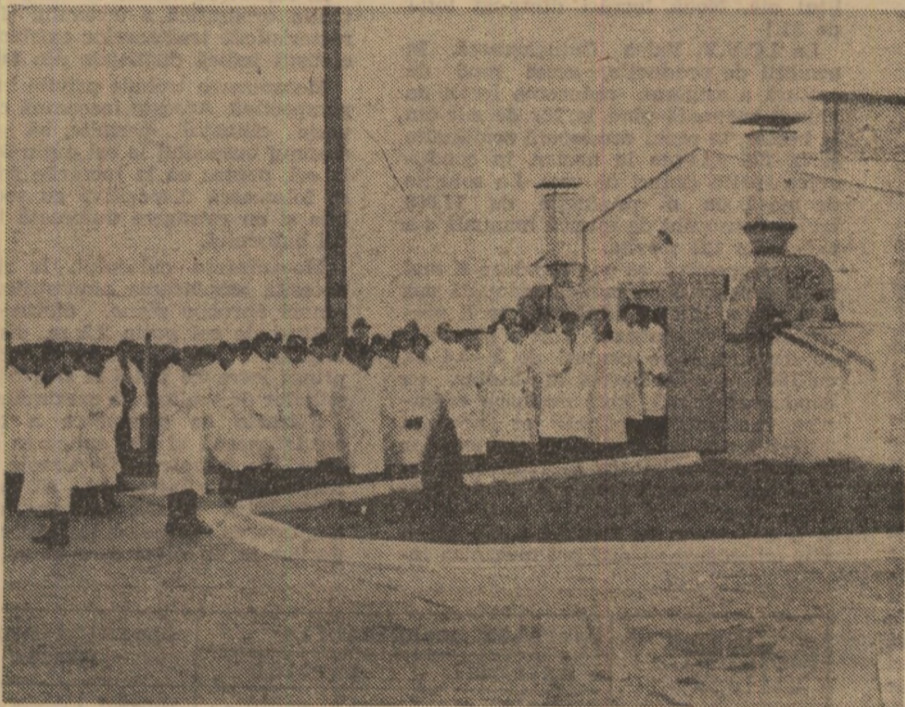
Ținînd seama de importanța calității materialului biologic preluat pentru îngrășare, specialiștii din complexe au datoria să colaboreze strîns cu furnizorii de viței, să urmărească modul de întreținere a acestora înainte de preluare, pentru evitarea stresurilor de orice natură, cu urmări negative în procesul de îngrășare. S-a evidențiat, de asemenea, importanța urmării individuale a animalelor pe parcursul celor două faze ale îngrășării, omogenitatea loturilor fiind una din condițiile de bază în obținerea unor rezultate superioare. O altă rezervă importantă pentru obținerea unor producții mari de carne și a unor beneficii sporite rezidă în valorificarea la categorii superioare a animalelor îngrășate și în special a adultelor, în multe județe — fapt inexplicabil — acestea fiind livrate în proporție de 80 la sută, la categoria a III-a.

Așa cum s-a arătat, fiecare specialist din aceste puncte avansate ale zootehniei cooperatiste trebuie să fie, în același timp, un cercetător, un pasionat al „noului”, un inovator al cărui domeniu de activitate îi oferă largi posibilități de afirmare.

Pagină realizată de
ing. Lucian ROȘCA

Activitate în plină dezvoltare în zootehnia cooperatistă

ÎNGRĂȘAREA TAURINELOR

În vizită la complexul din comuna Racovița, județul Timiș.

producției medii la hectar la culturile furajere și pentru pregătirea sub diferite forme a nutrețurilor înainte de administrarea lor în hrană; neglijarea lucrărilor de modernizare a capacităților de creștere și îngrășare din unele unități specializate; amplasarea unor asemenea unități fără o analiză temeinică a condițiilor specifice locale etc.

Deosebit de edificatoare ni s-au părut exemplele unor județe care, deși vecine, obțin totuși rezultate mult diferite. Așa, de pildă, în timp ce în județul Dolj, unde întreaga producție de carne se realizează în cinci complexe de tip baby-beef și 3 unități specializate, sporul mediu zilnic trece de 850 g, greutatea medie de livrare este de peste 300 kg și se furnizează peste 320 kg de carne pe loc construit, în județul vecin, Mehedinți, sporul mediu zilnic este sub 300 g, greutatea medie de livrare sub 260 kg, pe loc construit obținîndu-se doar 200 kg de carne, mortalitățile și sacrificările de necesitate abundă, planul nu se realizează. Aceleași aprecieri se pot face comparînd rezultatele bune obținute în județul Prahova față de Dimbovița și Argeș, în județul Cluj, față de județele Alba, Arad și Bistrița-Năsăud.

Demonstrații „pe viu”

Printre altele, consfătuirea de la Timișoara a programat vizitarea colectivă a două complexe de tip baby-beef, recent date în folosință.

rine tinere îngrășate la greutatea medie de peste 360 kg.

Interesîndu-ne de rezultatele economice, am aflat că pentru fiecare animal îngrășat se realizează un beneficiu de circa 1 300—1 400 lei. Mai trebuie să arătăm că unitățile asociate au atribuit complexului o suprafață de 2 103 ha, destinată în exclusivitate producerii de furaje. Aplicarea unor măsuri agrotehnice corespunzătoare: fertilizarea sistematică cu îngrășăminte chimice și organice — disponibile în cantități îndestulătoare în aceste unități — creează premisa folosirii superioare a terenurilor podzolice, specifice zonei în care este amplasat complexul.

Construcția complexului intercooperatist Racovița, județul Timiș, vizitat, în continuare, a început în martie 1971, pentru realizarea acestuia asociîndu-se 23 de unități. Primele grajduri au fost populate în iunie 1972, iar astăzi unitatea funcționează la întreaga sa capacitate. Și aici, eficiența concepției privind îngrășarea intensivă a tineretului taurin după metode intensive, moderne, în sistem baby-beef, este pe deplin confirmată. Directorul complexului, ing. Anton Amschlinger, a informat oaspeții că sporul mediu zilnic de creștere în greutate a ajuns la 1025 g și că se realizează cu un consum specific de 5 U.N.

Pentru producerea furajelor, complexul deține o suprafață proprie de 1 222 de hectare. În acest an, de pe 350 ha

UN IMPERATIV ACTUAL: CREȘTEREA GRADULUI DE MECANIZARE

Ramură de bază și, totodată, tradițională a agriculturii noastre, viticultura românească se află astăzi în momentul unei adevărate cotituri. Ea marchează trecerea la un sistem modern de organizare și exploatare a plantațiilor, axat pe mecanizarea majorității lucrărilor incluse în procesul tehnologic. Împlinirii acestui deziderat, impus de necesități și ridicat — prin documentele de partid și de stat — la rangul unei importante sarcini economice, i-au fost subordonate, în ultimii ani, numeroase acțiuni. Cercetările științifice, inițiativele din unitățile de producție, realizările din industrie au îmbogățit substanțial gama utilajelor destinate viticulturii. Pentru folosirea lor cu randamentul preconizat a devenit necesară modificarea însăși a sistemului de cultură, modernizarea și adaptarea lui la noi cerințe. Experiența acumulată în acest domeniu constituie baza de plecare pentru acțiuni mai susținute și mai ample. Programul lor și condițiile necesare pentru o mai rapidă concretizare în practică, au constituit tema unor recente dezbateri, organizate la București, de sectoarele interesate din A.S.A.S. și C.N.I.T. Principalele probleme desprinse cu acest prilej sînt prezentate în cele ce urmează.

VIILE CLASICE — ÎN PLINĂ TRANSFORMARE

Un calcul făcut de specialiști arată că în plantațiile de vii clasice, pe rod, cu distanțe mici între rînduri și conducere joasă, în ipoteza efectuării tuturor lucrărilor manuale, pentru aplicarea actualei tehnologii de cultură sînt necesare între 266 și 440 zile-om la hectar.

Că acest consum de forță de muncă manuală poate scădea, prin utilizarea tractoarelor și a setului de mașini existent în fabricația de serie, este un lucru evident. Care sînt soluțiile ?

Adaptarea plantațiilor existente la condițiile mecanizării

Baza energetică de care dispune viticultura este în continuă dezvoltare, tractoarelor viticole pe roți și pe șenile — V-445 și S.V.-445 — adăugîndu-li-se și tractoarele universale de uz general U-650 și U-651.

Cercetările și, în ultima vreme, experiența unor unități de producție au demonstrat posibilitatea adaptării plantațiilor existente la cerințele mecanizării. Acțiunea de modernizare, în plină desfășurare, privește o suprafață de 27 000 ha de vii situate pe terenuri plane și pe terase cu platforma de peste 5—6 rînduri, aparținînd cooperativelor agricole și considerate pînă acum nemecanizabile. Soluțiile indicate pentru modernizare sînt diferențiate.

În zonele de cultură neprotejată, în viile cu distanțe între rînduri de 1,4—1,7 m, se defrișează alternativ cite un rînd, iar butucii rămași se conduc în forme de tulpină înaltă. În cazul distanței de 1,8 m între rînduri (sau mai mari) ori pe pante mai mari, cînd pe terase sînt mai puțin de 6 rînduri (la peste 1,6 m) se mențin rîndurile existente iar butucii se conduc în forme cu tulpini semiînalte, de 0,6—0,7 m.

În zona de cultură protejată se defrișează alternativ cite un rînd, în plantațiile cu distanțe de 1,4—1,7 m, situate pe pante ușoare ca și pe terasele cu platforma lată pe care sînt mai mult de 6 rînduri.

Rezultatele sînt condiționate însă și de alte lucrări: completarea golurilor, afinarea profundă a solului însoțită de fertilizare cu cantități sporite de îngrășăminte organice și chimice, asigurarea rețelelor de alimentare cu apă.

(Urmare din pag. 1)

protejare a viței de vie contra temperaturilor scăzute.

O soluție imediată, care se impune ca primă acțiune, este amplasarea plantațiilor de vii și extinderea lor cu prioritate acolo unde condițiile climatice permit cultura neprotejată, utilizîndu-se soiuri rezistente și cu potențial de producție ridicat. Cu asemenea soiuri se poate trece la cultura înaltă, cu distanțe mari între rînduri, cu avantajele ei evidente: se înlătură îngropatul și dezgropatul, se ușurează mecanizarea multor lucrări, se elimină altele, simplificîndu-se astfel tehnologiile actuale.

În podgoriile consacrate, unde climatul nu permite cultura neprotejată a viței de vie, o soluție care se impune este trecerea la plantații moderne, cu distanțe mai mari între rînduri și cu forme de conducere joase, ceea ce permite cel puțin mecanizarea parțială

Raționalizarea și simplificarea tehnologiei

Acest deziderat a devenit posibil, în ultimele decenii, o dată cu reintroducerea formelor înalte de cultură a viței de vie în zonele în care este posibilă cultura neprotejată. Căci, dacă mărirea distanțelor dintre rînduri permite folosirea pe scară largă a mașinilor, conducerea în forme înalte asigură și eliminarea unor lucrări: printre care se numără legatul, plivitul, ciupitul, copilitul etc. Nouă lucrări dintr-un total de 31 !

La I.C.V.V. Valea Călugărească, în condiții de producție, acest mod de cultură a asigurat reducerea forței de muncă manuală pînă la 163 de zile-om la hectar, în cazul conducerii semiînalte și la 128 zile-om la hectar, în conducerea înaltă (soiuri de vin). La soiurile de masă, cu o producție de 11 000 kg/ha, consumul de muncă manuală s-a ridicat la 191 z.o./ha.

În perspectivă, se poate reduce și mai mult consumul de muncă manuală așa cum reiese din calculul pe care îl prezentăm în continuare. Într-o plantație cu distanțe între rînduri de 3—3,4 m, cu 1945 — 1700 butuci la hectar, cu conducere înaltă, fără mijloace mecanice, întreținerea culturii ar necesita 200—250 z.o./ha. Utilizarea tractoarelor și mașinilor aflate în fabricația de serie permite mecanizarea a 21 de operații tehnologice, dintr-un total de 64, și o economie de 61 z.o./ha. Cu mașinile omologate se mai pot mecaniza in-

Mașini și utilaje	Operații mecanizabile				Operații manuale rămase	
	Integral		parțial		număr	z.o./ha
	număr	economii z.o./ha	număr	economii z.o./ha		
fabricație de serie	21	61	-	-	43	139-189
omologate	9	6	-	-	34	133-183
asimilate	2	7	-	-	32	126-176
preconizate	10	64	10	6	12	56-106
TOTAL	42	138	10	6	12	56-106

Tabelul 1

MODERNIZAREA PLANTAȚIILOR

a lucrărilor. Deoarece aproape toate viile din țară sînt reprezentate prin plantații clasice, cu distanțe mici între rînduri, trebuie să se treacă neîntîrziat, pe baza tehnologiei elaborate de cercetarea științifică, la modernizarea lor. Rezultatele obținute pe această linie de Institutul de cercetări pentru viticultură și vinificație Valea Călugărească sînt deosebit de concludente: în timp ce la o producție medie de struguri de 8 900 kg/ha, în plantațiile de vii clasice, cheltuielile de producție s-au ridicat la 20 000 lei/ha, adică 2 171 lei/tonă, din care pentru manoperă — 981 lei, în plantațiile moderne, cu distanțe de 3,60 m între rînduri, cheltuielile au fost de 16 000 lei/ha, revenind 1 823 lei/ha, din care cu manopera numai 590 lei.

tegral 9 lucrări, iar cu cele asimilate încă două, rezultînd economii de încă 13 z.o./ha și o scădere a consumului de muncă manuală la 126—176 z.o./ha. Se mai pot însă mecaniza — cu o serie de noi tipuri de mașini preconizate — 10 operații integral și alte zece — parțial. (Tabelul 1).

Distanțe mari și forme de conducere simple

Realizarea acestor cerințe, de care depinde în cea mai mare măsură creșterea gradului de mecanizare, devine obligatorie atunci cînd este vorba de înființarea unor noi plantații. Potrivit prevederilor Legii viei și vinului și orientărilor consfătuirii viticulturilor, de la Ploiești, ele se vor realiza în exclusivitate pe terenuri care se pretează a fi amenajate pentru executarea mecanizată a lucrărilor și cu precădere în arealele care permit cultura neprotejată a viței de vie.

În noile plantații se va renunța definitiv la distanțele de plantare de 1,6—1,8 m între rînduri, distanță la care accesibilitatea tractoarelor este greoaie. Tractoarele viticole V-445 și S.V.-445 lucrează în condiții optime cînd distanța între rînduri este de 2—2,25 m. Trebuie, totodată, ca rîndurile să continue de la o parcelă la alta pe lungimi cît mai mari, la tăiere butucii să fie conduși în lungul rîndului și să se asigure o lățime a zonelor de întoarcere de 4—5 m.

În raport cu zonele de cultură, cu situația orografică a terenului și cu caracteristicile tractoarelor existente, specialiștii indică distanțele din tabelul 2.

Mecanizarea trebuie privită însă și în perspectivă. Aceasta înseamnă că, acolo unde climatul permite, să se ridice scaunul butucului la cel puțin 30 cm de la sol, pentru ca la lucrările solului să se folosească dispozitive cu secții mobile și cu retragere automată în dreptul butucului.

Mecanizarea culesului, la rîndul ei, necesită amplasarea plantațiilor pe terenuri aproape plane, distanțe între rînduri de cel puțin 2,2 m, dispunerea vegetației și a recoltei la o înălțime cuprinsă între 0,6 și 1,6 m și o înălțime a stîlpilor de spalieri de maximum 1,60 m.

Formele de conducere a butucilor condiționează și ele aplicarea mecanizării. Ele trebuie să fie simple, ușor de realizat și de întreținut, să asigure o încărcătură corespunzătoare de ochi, amplasarea coardelor, lăstarilor și strugurilor la un nivel care să ușureze lu-

crările manuale, să creeze condiții de mecanizare a lucrărilor care se execută deasupra solului. Dintre formele de conducere cunoscute, în noile plantații sînt recomandate:

— în zonele de cultură neprotejată: Guyot pe tulpină — la soiurile de masă; cordonul bilateral și Guyot pe tulpină — la soiurile de vin;

— în zone de cultură protejată — conducerea în evantai cu brațe lungi elastice, cu tăiere mixtă în bice.

Orientarea viticulturii către asemenea plantații moderne va asigura creșterea în cel mai înalt grad a posibilităților de mecanizare.

Specificare	Distanța între rînduri	Tractorul cu care lucrează
Terenuri cu pante de peste 13% amenajate în terase	2,20 m	S.V.-445 U-650 U-651 U-401 DT SM-445
Terenuri plane sau cu o pantă de pînă la 13%	3 m	

Tabelul 2

MATERIAL SĂDITOR CU UN CONSUM

Producerea materialului săditor viticol reclamă încă un foarte mare volum de muncă manuală. În plantațiile de portaltoi, care se întind pe 3 280 ha, numai pentru lucrările în verde se folosesc cca. 165 z.o./ha.

O situație mai favorabilă se întîlnește în școlile de vițe cultivate în sistemul cu biloane, unde 63 la din lucrări se execută mecanizat. totuși, consumul de muncă manuală este ridicat: 950 z.o./ha. Formă modernizată a producerii materialului săditor, școlile de vițe fără biloane asigură, de pe acum, mecanizarea lucrărilor în proporție de 71 la sută.

Depășirea acestor nivele este posibilă și principalele mijloace au fost arătate de specialiști.

PLANTAȚIILE DE PORTALTOI din țara noastră, amplasate pe terenuri în general plane (cu pantă pînă la 14 la sută), cu distanța între rînduri de 2—2,25 m, permit mecanizarea principalelor lucrări ale solului: 14 dintr-un total de 21. Se poate trece în etapa imediat următoare la mecanizarea administrării de îngrășăminte chimice atît în toamnă și primăvară, cît și fazial în cursul vegetației: plugul cultivator PCV — 2,25 se fabrică în serie iar echipamentul pentru administrat îngrășăminte chimice EIV a fost omologat.

O dată cu mecanizarea erbicidării și transportului diferitelor produse, rămîn să se mai execute manual doar dezmușuroitul, sapa mare și prașilele pe rînd. Dar și aici pot interveni simplificări, deoarece erbicidarea micșo-

tuci la hectar, prin introducerea unor distanțe mai mari de plante și asigurarea unui înalt grad de mecanizare. La I.A.S. Neptun, la C.A.P. Greceanca, C.A.P. Timboiești sau C.A.P. Smeeni — cu 2 500—2 800 butuci/ha recoltele au fost de 13 000—20 000 kg/ha.

Recenta dezbateră științifică a permis o mai bună precizare a nivelului actual al mecanizării în viticultură. Depășirea în cel mai scurt timp a acestui nivel, încă scăzut, obligă Centrala viei și vinului și Centrala industrială de mecanizare și producție a utilajelor pentru agricultură, și industria alimentară ca, împreună cu institutele de profil, să treacă neîntîrziat la acțiuni bine organizate. Lucrările care au fost mecanizate pînă acum vor trebui generalizate în toate plantațiile. Pentru lucră-

DULUI DE MECANIZARE ÎN VITICULTURĂ

Mașini și utilaje diversificate

Cercetări comune efectuate de specialiștii de la Institutul de cercetări pentru mecanizarea agriculturii, Institutul de cercetări pentru viticultură și vinificație — Valea Călugărească, Centrula viei și vinului, unități viticole I.A.S. și S.M.A. și stațiuni experimentale au permis ca, în ultimii ani, să se facă pași serioși înainte pe linia stabilirii sistemelor de mașini și a tehnologiei de mecanizare complexă a lucrărilor din viticultură.

În vile cu conducere clasică, cu distanțe între rânduri de 1,6—2,25 m, situate pe terenuri plane, pe pante sub 12° sau pe terase accesibile tractoarelor, se vor putea executa integral mecanizat 41 de operații tehnologice iar parțial — 14 operații. Rămân să se efectueze manual 19 operații.

Pentru realizarea acestui grad de mecanizare sînt preconizate 41 tipuri de utilaje. Dintre acestea, 16 tipuri se află în fabricația de serie, 8 sînt omologate, două utilaje sînt în curs de asimilare iar 15 utilaje noi se vor asimila în perioada următoare. Iată cîteva dintre prototipii (mașini omologate): freza purtată pentru vie FV-1—1,5, subsolie-

rul purtat pentru vie SPV-45 M, care realizează și incorporarea îngrășămintelor chimice cu EIV, echipamentele de administrat îngrășămintele chimice în vie EIV, grebla de adunat coarde GCV — 0,8—1,2, mașina de adunat coarde TCV-1,4, un nou tip de mașină pentru stropit MSP-300, cu caracteristici constructive și funcționale modernizate, o remorcă pomivitică de 2 t etc.

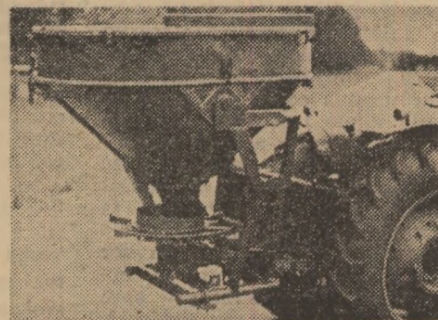
Extinderea în producția viticolă a acestor utilaje permite exploatarea rațională și economică a tractoarelor tot timpul anului, realizîndu-se o mecanizare complexă a fluxului tehnologic. Iată și un calcul al eficienței: la o încărcare de 20—25 ha pe un tractor viticol, se poate realiza un volum de circa 1 200 ore de funcționare la tractorul pe roți și 1 000 ore de funcționare la tractoarele pe șenile, cu cheltuieli directe de exploatare de 26,7 lei și, respectiv, 33,7 lei/ora.

În plantațiile cu forme înalte și în cele modernizate cu distanța între rânduri de 3—3,6 m, se poate aplica o tehnologie modernă de mecanizare.

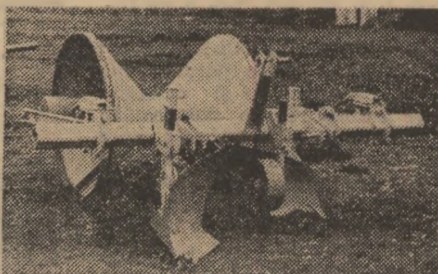
În fermele cu suprafețe mici de vil intensive se folosesc aceleași utilaje ca

și în vile clasice, executîndu-se 2—3 treceri pe interval — cu agregatele pentru lucrările solului și o singură trecere — cu agregatele pentru fertilizare, combaterea dăunătorilor și eliminarea coardelor.

Pe pantele neterasate și pe terasele late (cu 4—5 rânduri de vie) este rațională folosirea sistemelor de mașini pentru pomicultură, cu tractoarele U-401

Echipament de împrăștiat îngrășămintele chimice

Plug pentru făcut și tasat biloane în școlile de vițe

DT (cu 4 roți motrice) și SM-445 (pe șenile).

În fermele cu suprafețe mari de vil moderne situate pe teren șes și pe pante mici (sub 7° — circa 13 la sută) se vor utiliza tractoarele universale (U-650 și U-651) în agregat cu mașinile pomivitice sau cele adaptate din cultura mare.

În aceste plantații, din cele 64 de operații ale procesului tehnologic se pot mecaniza integral 42 și parțial 10. Pentru realizarea acestui grad de mecanizare sînt preconizate 50 de tipuri de utilaje: 21 de tipuri sînt în fabricație, 9 mașini sînt omologate, două tipuri se asimilează acum, iar 18 mașini noi se vor asimila în perioada următoare.

ÎN ATENȚIA CERCETĂRII

Fără îndoială, problemele de mecanizare complexă a viticulturii sînt departe de a fi ajuns la o rezolvare totală. Utilajele existente pot fi mult perfecționate, altele noi sînt așteptate în plantații iar procesul tehnologic suportă încă serioase îmbunătățiri. Cercetătorii au, deci, în acest domeniu, un cîmp larg de activitate. Iată cîteva direcții desprinse în cadrul recentei consfătuiri:

- elaborarea unor tipuri de plantații standardizate în ceea ce privește distanța de plantare, sistemul de susținere și cel de conducere. Plantațiile moderne cer modalități de susținere și conducere simple, economice, pretabile la mecanizarea lucrărilor solului pe rândurile de vițe, la mecanizarea protejării pe timpul iernii și la efectuarea mecanizată a culesului strugurilor;
- elaborarea unor tipuri de tăiere standard, simple, care să nu solicite

La elaborarea acestor pagini au fost utilizate datele cuprinse în referatele prezentate la consfătuire: „Bazele agrotehnice ale mecanizării viticulturii” — Acad. Gherasim Constantinescu, ing. Ilie Poenaru; „Extinderea și perfecționarea mecanizării lucrărilor în viticultură” — prof. dr. docent Toma Dragoș; „Stadiul actual de mecanizare în cultura viței de vie pe pante și terenuri plane” — ing. Florea Georgescu, ing. V. Bălan; „Nivelul actual și de perspectivă al mecanizării lucrărilor în producerea materialului săditor viticol” — dr. V. Greca, dr. B. Baltagi, ing. I. Șulea, ing. C. Tănăsescu și ing. S. Ștefănescu.

- Diversificarea mașinilor și utilajelor, perfecționarea celor existente.
- Elucidarea, de către cercetare, a aspectelor legate de modernizarea, simplificarea și eliminarea unor operații și lucrări care să nu dăuneze productivității viței de vie, în funcție de ecosisteme, condiții naturale și social-economice.
- Crearea unor noi forme de plante care să corespundă mai îndeaproape nevoilor viticulturii contemporane: vițe rezistente la intemperii, boli și dăunători, vițe cu port pitic etc.

REZOLUȚIA CONSFĂTURII RECOMANDĂ

- Intensificarea cercetărilor de mecanizare a operațiilor aplicate la pantă în cultura de portaltol, realizarea unui alt sistem prin schimbarea radicală a acestei culturi și a modului de susținere.
- Îmbunătățirea mașinilor de altol, crearea de prototipuri noi de mașini de plantare, întreținere și recoltare a materialului săditor viticol. Elaborarea unui program de cercetare în vederea eliminării totale a școlilor de vițe, introducîndu-se cultura în ghivece și plantarea vițelor direct la locul definitiv.
- Modernizarea și automatizarea proceselor din sistemul de altoire și forțare a vițelor în ateliere.
- Definitivarea — în plantațiile de vil roditoare — a distanțelor de plantare, a sistemelor de tăiere și a formelor de conducere, în funcție de gabaritul mașinilor folosite.

RODITOR REALIZAT ÎN MIC DE MUNCĂ MANUALĂ!

rează numărul prașilelor efectuate manual, pe rând.

Extinderea mecanizării la lucrările solului permite reducerea cu 50 la sută a consumului actual de muncă manuală la hectar.

În ceea ce privește lucrările aplicate plantelor — tăiatul, curățatul și cocierea butucilor etc — toate, cu excepția abaterii dăunătorilor prin prăfuire, execută în prezent manual.

Este posibil însă un pas înainte: cu burghiul dezaxabil, aflat în fază de asimilare, se vor putea săpa gropi pentru completarea golurilor și pentru stilpi. Cîteva utilaje de perspectivă — un dispozitiv pentru întins sîrma la instalațiile sistemului de susținere și o instalație de foarfeci pneumatice — vor ameliora situația în cazul lucrărilor auxiliare. În rest, reducerea consumului de muncă manuală la lucrările aplicate plantelor este condiționată de schimbarea însăși a sistemului actual de cultură a portaltolului. Și acest lucru obligă pe cercetători la studii speciale. Un lucru este însă clar: folosirea în plantațiile de portaltol a utilajelor existente și a celor omologate permite creșterea proporției lucrărilor mecanizate de la 51 la sută la 71 la sută, cu realizarea unor economii de 20 z.o./ha.

ALTOIREA ȘI FORȚAREA VIȚELOR se realizează încă în mod gospodăresc și cu un mare consum de forță de muncă. O dată cu organizarea unor complexe moderne pentru altoitul, forțatul și păstrarea materialului săditor, activitatea va putea căpăta un caracter industrial. În dotarea unor asemenea uni-

ritate care se mai pot mecaniza se vor indica soluțiile precum și mașinile și utilajele necesare. Pentru operațiunile încă nemecanizabile se vor întocmi teme de cercetare care să fie rezolvate de colective complexe de cercetători, eît mai curînd posibil.

În același timp se vor organiza, neîntîrziat, unități de producție etalon, situate în principalele podgorii ale țării, cu diferite sisteme de cultură, pentru a se definitiva sistemul de mașini și gradul optim de dotare care să asigure în perspectivă cel mai înalt nivel de mecanizare.

O dată cu înfăptuirea acestui program de măsuri, mecanizarea lucrărilor în viticultură va trebui să ducă la reducerea consumului de forță de muncă, a cheltuielilor și, prin creșterea productivității muncii și executarea la timp și la un nivel superior a lucrărilor de îngrijire, să asigure producții mari de struguri, constante de la an la an și cu eficiență economică ridicată.

tăți se prevăd: instalații de răcire a aerului cu ajutorul agregatelor frigorifice, care se produc în serie, instalații pentru producerea ceții artificiale, mașini de fasonat și orbit butași de portaltol, instalații de umectare rapidă a butașilor prin vacuumare etc. Se preconizează, în acest mod, o creștere substanțială a randamentului de vițe STAS și o reducere a forței de muncă manuale cu circa 18 la sută.

ȘCOLILE DE VIȚĂ CULTIVATE CU BILOANE ocupă circa 840 ha. Aici se pot mecaniza toate lucrările de pregătire a solului, mai puțin corectatul desfunderii la capete, reducîndu-se consumul actual de muncă manuală, la acest capitol, cu 30 la sută.

Pentru alte lucrări agricole sînt destinate: plugul pentru făcut-tasat biloane P.B.-1 (omologat), plugul pentru despicat biloane P.D.B. (fabricat în serie de U.M.A.I.A. Tecuci), plugul pentru scos vițe P.S.V.-1 (omologat). De la alte culturi se pot folosi: cultivatorul purtat pentru legume CPL — 2,8, freza de prășit în legumicultură F.P.L.-4, agregatul de pompare tractat APT 50/60. Se preconizează realizarea unui plug purtat pentru școlile de vițe.

Toate acestea vor permite ridicarea gradului de mecanizare în școlile de vițe cu biloane de la 63 la sută la 77 la sută. În general însă, în acest sistem posibilitățile de mecanizare a lucrărilor sînt relativ reduse.

ȘCOLILE DE VIȚE FĂRĂ BILOANE, reprezintă o fază superioară, modernizată, în producerea de material săditor. În 1973 ele au ocupat 210 ha, suprafața fiind în creștere continuă. Aici devine posibilă o largă mecanizare.

Baza energetică o formează aceleași trei tractoare ca și la cultura cu biloane: S-1 500, U-651 și L-445. Lucrările de pregătire a solului pot fi, de pe acum, mecanizate total cu utilajele existente.

Sînt mecanizate, de asemenea, o serie de lucrări de întreținere — afinarea adîncă a intervalelor, prășitul, lucratul cu freza, stropitul, irigatul prin aspersiune — și scosul vițelor. Se impune însă experimentarea unor prototipuri de mașini de plantare a butașilor altoiți, de ridicare a valurilor de pămînt și de tasare a lor etc.

În școlile de vițe fără biloane, extinderea mecanizării prin aplicarea tehnologiei recomandate de cercetare asigură reducerea consumului de forță de muncă de la 796 z.o./ha cît se utilizează, în medie, în producție, la 593 z.o./ha, rezultînd deci o economie de circa 200 z.o./ha.

Mecanizatorii concură direct**la o acțiune de interes național:****FOLOSIREA RAȚIONALĂ
A COMBUSTIBILILOR
ȘI ENERGIEI**

● Eliminarea totală a deplasărilor în gol ● Întreținerea corectă a tuturor mașinilor ● Efectuarea unor reparații de calitate ● Utilizarea întregii puteri a tractoarelor prin utilizarea de agregate de mașini și unelte.

Decretul Consiliului de Stat cu privire la măsurile de dezvoltare a bazei energetice și de folosire mai judicioasă a combustibililor și energiei constituie încă o dovadă elocventă a preocupării permanente a conducerii partidului și statului nostru pentru dezvoltarea continuă și armonioasă a economiei naționale, pentru folosirea rațională, echilibrată, a tuturor bogățiilor naturale ale țării.

Se știe că S.M.A. și întreprinderile agricole de stat — care dispun de un parc de mașini și tractoare în continuă creștere — sînt consumatoare apreciable de energie și combustibil. Acum, în aceste zile, atenția mecanizatorilor este îndreptată atît spre terminarea grabnică a lucrărilor în câmp, cît și spre evitarea la maximum a risipei de carburanți și lubrifianți, spre realizarea unor economii cît mai însemnate la aceste importante resurse energetice. Pe ce căi izbutesc ei să concure, nemijlocit, la această acțiune de interes național? Iată cîteva răspunsuri la o întrebare care a constituit obiectul unei recente anchete întreprinse de revista noastră.

Ing. Gheorghe Pescaru, directorul Trustului S.M.A. Ialomița: „Și mecanizatorii noștri au luat cunoștință de măsurile preconizate pentru economisirea combustibililor și energiei — fiind hotărîți să contribuie cu toate puterile lor la materializarea acestor măsuri, în scopul evitării risipei și micșorării consumurilor de motorină și benzină — principalii carburanți folosiți în agricultură.

În prezent, forțele noastre sînt îndreptate spre terminarea grabnică a arăturilor de toamnă și a celorlalte lucrări de sezon. Avem încă în lucru un număr mare de tractoare, circa 70% fiind concentrate la executarea ogoarelor. Acum este momentul ca, paralel

cu calitatea lucrărilor, să acordăm o atenție sporită evitării risipei de combustibili, înlăturînd total deplasările în gol ale tractoarelor, autocamioanelor și celorlalte mijloace mecanice. De altfel, în urma unei consfătuiri de producție avută zilele trecute cu directorii S.M.A. din județ, s-a luat hotărîrea ca toate tractoarele să lucreze grupate iar seara să rămînă la capătul tarlalelor, fără a se mai întoarce la secții, înlăturîndu-se astfel deplasările neproductive, în gol. Mecanizatorii vor fi transportați la secții, seara, la terminarea lucrului, și dimineața spre câmp cu un autocamion sau remorcă. Acolo unde e cazul, vom folosi și atelajele coperativelor agricole deservite.

În ceea ce privește consumul de benzină, am luat măsuri spre a ne încadra în prevederile recentului Decret, limitînd volumul transporturilor; vom urmări, de asemenea, în permanență, ca toate autocamioanele și celelalte mijloace de transport din dotare să circule cu încărcătura prevăzută, spre a se evita și pe această cale risipa de combustibil. La toate acestea se vor adăuga și alte măsuri — utilizarea la maximum a întregului parc de tractoare și mașini, întreținerea lor exemplară, efectuarea unor reparații de calitate — toate acestea cu scopul de a ne încadra în consumurile de carburanți planificate.

Ing. Gheorghe Popa, directorul Trustului S.M.A. Botoșani: „În recentul Decret al Consiliului de Stat sînt stipulate cu precizie și atribuțiile ce revin Ministerului Agriculturii, Industriei Alimentare și Apelor și unităților din subordine pentru utilizarea mai judicioasă a combustibililor și energiei. Un rol deosebit în această privință îl au S.M.A., toți mecanizatorii din agricultură, care sînt chemați să sprijine direct măsurile întreprinse

pentru economisirea materiilor energetice.

De la începutul anului și pînă în prezent, S.M.A. din județul nostru au reușit, datorită măsurilor organizatorice și tehnice asigurate, să economisească circa 420 tone de motorină, cele mai bune rezultate obținîndu-le S.M.A. Botoșani, Ripiceni, Vorona și altele. Ne dăm seama însă că acest lucru nu-l suficient, mecanizatorii noștri, și nu numai ei, trebuind să dea dovadă de mai multă inițiativă, de mai mult spirit de economie, luptînd cu toate mijloacele pentru evitarea risipei. Una din căile pe care va trebui s-o folosim în mai mare măsură în acest scop este întreținerea corespunzătoare a utilajelor și efectuarea unor reparații de bună calitate. Astfel, în cadrul centrului de reparații de la Botoșani, am hotărît, începînd din perioada următoare, să intensificăm controlul și îndrumarea mecanizatorilor în scopul executării lucrărilor la un nivel tehnic cît mai ridicat; este vorba, mai în amănunt, de revizuirea și repararea pompelor de injecție, de centricubarea lor corectă și de așa-numita tarare a injectoarelor, urmărind astfel ca încă de pe bancul de probă motoarele respective să funcționeze cu consumul normat de combustibil.

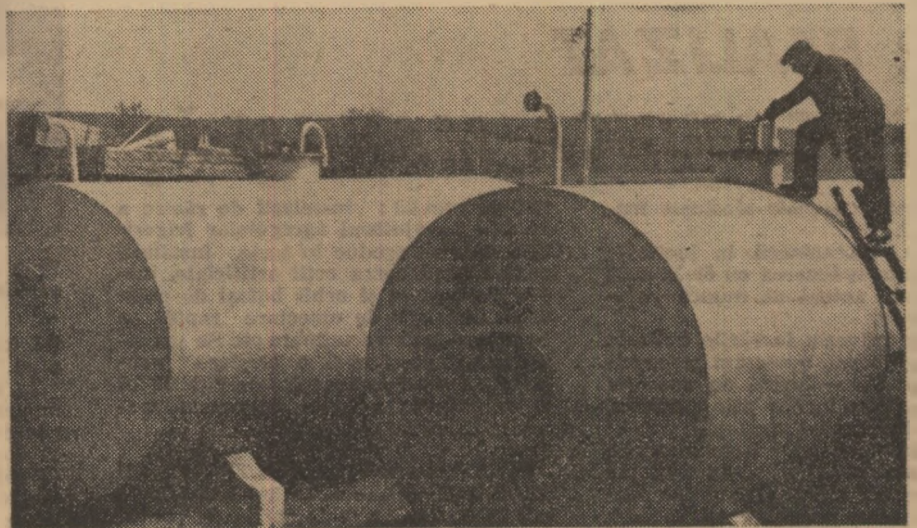
Pe lîngă cele arătate, vom mai utiliza și alte căi de reducere a consumurilor de energie și combustibili: este vorba de introducerea în practică, în mai mare măsură, a agregatelor de mașini, spre a folosi la maximum puterea tractoarelor, așa cum s-au obișnuit să lucreze mecanizatorii de la S.M.A.

Botoșani, Ripiceni, Dingeni și din alte localități ale județului.

Florea Mirancea — contabil șef la Trustul S.M.A. Telemorman: „Prin natura funcției pe care o dețin, pot să-mi dau seama, periodic, de modul cum evoluează situația economică-financiară a fiecărei unități din subordinea trustului. Analize recente arată, fapt care ne bucură pe noi toți, că la capitolul combustibili lichizi, este vorba de motorină, am reușit să realizăm pînă acum economii. Important este, după părerea mea, și modul în care s-au repartizat aceste economii. Astfel, de la începutul anului și pînă acum am economisit, în total, 105 tone de motorină, din care 33 tone prin eliminarea pierderilor la manipulări, la transportul și depozitarea carburantului, 35 tone prin evitarea unor deplasări în gol, 18 tone prin formarea diferitelor agregate de mașini și 19 tone datorită calității reparațiilor și îngrijirilor tehnice. Cu alte cuvinte, am putea spune că aceste date indică, cu precizie, și căile pe care trebuie să le urmăm în scopul realizării unor economii și mai mari de carburanți.

Cîteva cuvinte despre economisirea unei surse de energie deosebit de căutată: electricitatea. Și noi am hotărît, în cadrul unităților trustului, să folosim mai rațional curentul electric, să-l economisim la maximum prin diverse mijloace: gospodărirea atentă a iluminatului intern și extern, utilizarea mai chibzuită a energiei în atelierele de reparații, raționalizarea consumului pe fiecare mașină-unealtă ș.a.m.d.

F. NICOLAE

La S.M.A. Crlinguri, județul Dimbovița, depozitul de carburanți a fost în așa fel amenajat încît să fie exclusă orice posibilitate de pierderi, scurgeri sau risipă de combustibil.

Una din cele mai importante activități ale unui organ de conducere economico-social este cea de luare a deciziilor. De calitatea deciziilor depinde în mare măsură succesul obținut. Pentru a putea lua o decizie justă, organul de conducere trebuie să dispună de informații complete și actuale asupra situației în care se află procesul de condus și asupra situațiilor viitoare posibile, precum și de o evaluare a acestora. Una din sarcinile informativității este aceea de a pregăti, respectiv de a elabora variația optimă în momentul dat, pentru situația dată.

Procesul de conducere în economia agrară întîmpină greutăți din punctul acesta de vedere, deoarece informarea organelor de conducere este mai lentă și mai incompletă decît în alte domenii cum ar fi industria. Pe de altă parte, deciziile care trebuie luate depind în mare măsură de factorii climatici cu comportament variat și imprevizibil. Din această cauză, în procesul de luare a deciziilor intervin multe legături aleatoare, probabiliste decît cauzale, și acest lucru a impus utilizarea metodelor oferite de teoria jocurilor pentru realizarea scopului propus. În contextul teoriei jocurilor se disting două categorii de forțe și anume: „forțele proprii”, cele controlate direct de conducător și „forțele adverse”, cele care nu se supun controlului, cum ar fi forțele naturii, avînd o comportare aleatoare. Acțiunile acestor forțe se numesc „decizii proprii” respectiv „decizii adverse”. Pentru orice situație în care se află procesul de condus se poate stabili o „motivare a succesului” adică un tablou de „n” ori „m” numere, liniile indicînd variantele posibile ale deciziilor proprii, iar coloanele pe cele adverse, ca reacție a forțelor adverse la decizia proprie. Teoria jocurilor a stabilit, prin principiul „Min-Max” metoda de aflare a variantei optime pentru o astfel de ma-

trice (tablou). În realitate nu se pot utiliza aceste rezultate din cauză că o astfel de abordare a problemei ar însemna acceptarea faptului că luarea unei decizii este un fenomen static, care nu depinde de evoluția anterioară sau ulterioară. Pentru activitatea de conducere din agricultură acestea înseamnă a nu se ține seama de factorii de perturbare care intervin pe parcursul procesului de producție sub forma unor intervenții nedorite ale naturii sau a altor efecte negative. Pe de altă parte, situațiile, deci și deciziile, pot fi foarte diferite în timp și spațiu, adică de la an la an, în cadrul

Cu ajutorul calculatorului electronic**POSSIBILITĂȚI DE ELABORARE
A DECIZIILOR MULTIDIMENSIONALE**

aceleiași unități de producție sau, în același moment, la unități diferite.

Înlăturarea neajunsurilor de mai sus se poate obține construind pentru fiecare element al matricii de succes (aceste elemente înseamnă situații noi create) o altă matrice de succes care studiază posibilitățile de decizie proprie și adversă, ulterioare primei decizii. După aceste matrici trebuie constituite altele în mod analog. Studiul acestor matrici înseamnă, de fapt,

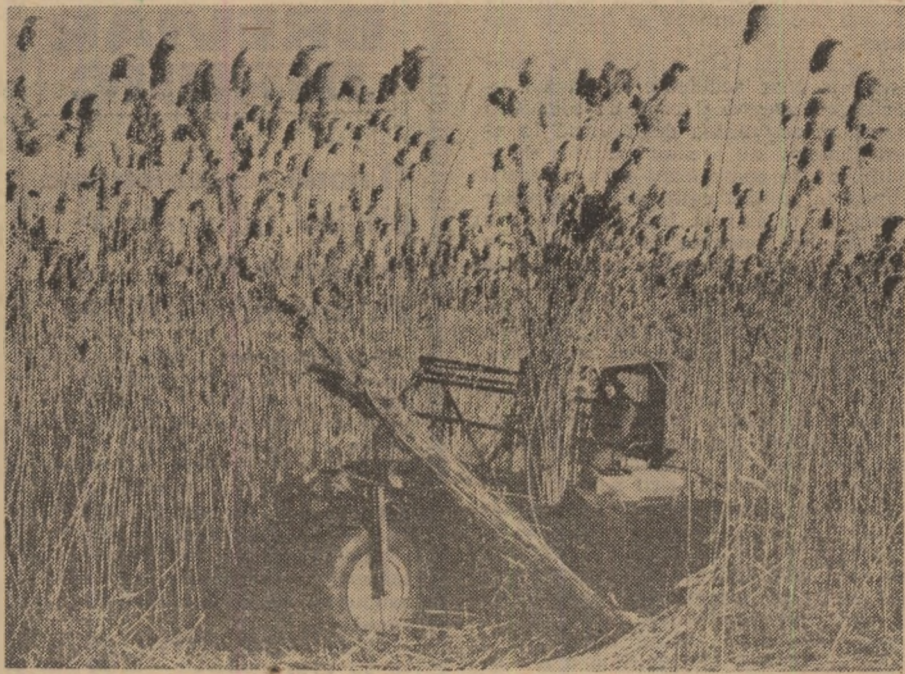
analiza în profunzime a posibilităților de evoluție a situației date. Desigur că o astfel de analiză este teoretic posibilă. Certă este însă obligativitatea abordării cu mijloace moderne de calcul, singurele capabile să prelucereze un volum mare de informații într-un timp în care situația să nu se altereze. În acest caz se întîmpină o greutate: volumul de informație cuprins în matricile de succes crește enorm de mult, odată cu adîncirea analizei situației. Totodată, nu poate fi evitată repetarea de mai multe ori a descrierii și analizei aceleiași situații. Toate acestea duc la un consum ridicat de memorie-cal-

tuății respective și aplicînd principiul „Min-Max” lărgit la mai multe nivele. Numărul de nivele ale arborelui depinde de posibilitățile de evaluare a situațiilor ulterioare celei date. Se poate face o reducere simțitoare a consumului de memorie-calculator dacă variantele respective ale situației nu se elaborează înainte de analiza ei ci chiar în timpul acesta, prin programe de calcul special destinate acestui scop și care sînt elaborate împreună cu economiștii sau tehnologii specialiști pentru procesul economic în cauză. În acest caz, programul care realizează optimizarea unor decizii la calculatorul electronic este compus din două părți: ramurile de program care enumeră variantele posibile din diverse puncte de vedere și programul principal care stabilește varianta optimă. În cadrul Centrului de calcul al Institutului de Cercetări pentru Economie Agrară a fost realizat un astfel de program principal pentru calculatorul DACICC 200, sub denumirea TREE, care are capacitatea de a analiza circa 4000 de sub-variante într-o secundă.

Studiul proceselor de decizie cu ajutorul metodelor moderne are o importanță mare în agricultură. Rezolvarea problemelor întîmpină însă unele greutăți, care nu pot fi învinse decît prin crearea unui sistem informațional operativ și a unor centre de prelucrare automată a informațiilor, capabile să furnizeze organelor de conducere economică variantele optime de decizie într-un timp scurt. În momentul de față se lucrează la proiectarea și realizarea unui astfel de sistem informațional pentru agricultura României, care va intra în funcțiune în următorii ani.

Werner SCHUSTER
matematician-programator
Centrul de calcul
al I.C.E.A.O.I.A.S.

Pentru recoltarea stufului, Centrala „Delta Dunării”, cu sediul în Tulcea, dispune de utilaje moderne. Pneurile de joasă presiune ale combinelor protejează rizomii din care vor lăstări în primăvara viitoare noi plante.

INVESTIȚII '73

DE CE SE FAC RESCADENTĂRI LA OBIECTIVELE DIN DELTA DUNĂRII?

După cum se știe, statul nostru dă o deosebită atenție dezvoltării armonioase a tuturor județelor țării și, mai ales, ridicării economice, edilitare și sociale a unor zone rămase mai în urmă, în privința industrializării. Pe această linie se înscriu și programele speciale menite să dezvolte serios agricultura, piscicultura și alte activități economice din Delta Dunării. Ministerul Agriculturii, Industriei Alimentare și Apelor a alocat, an de an, importante fonduri de investiții destinate dezvoltării fermelor agricole sau zootehnice, amenajărilor piscicole și stuficole, îmbunătățirilor funciare sau construirii unor unități industriale — cum sînt Fabrica de conserve de pește și

Antrepozițul frigorific de la Sulina. Valoarea investițiilor din acest cincinal, — cele privind numai unitățile M.A.I.A. — se ridică la câteva sute de milioane de lei. Cum se realizează aceste investiții? Sînt obiectivele productive puse în funcțiune la termenele prevăzute? Iată întrebări pe care le-am adresat principalilor beneficiari de investiții din județul Tulcea.

„Noi avem un mare volum de fonduri destinate dezvoltării activității economice — ne spune ing. Mircea Sassu, director la Centrala „Delta Dunării”. Realizăm în Delta crescătorii sau pepiniere piscicole pe o suprafață de aproape 17000 ha și numeroase amenajări stuficole; executăm lucrări

de îmbunătățiri funciare sau de apărare a localităților de inundațiile Dunării, construim diguri, platforme, mușam sate, ridicăm obiective agricole și zootehnice sau le extindem pe cele existente. Ținînd seama de mersul lucrărilor, nu sîntem deloc mulțumiți de felul în care antreprenorul nostru general, Truștul de construcții și montaje pentru agricultură și industria alimentară, realizează investițiile prevăzute pentru acest cincinal. Sînt obiective care au depășit cu mult scadențele de dare în folosință, altele la care lucrările se desfășoară într-un ritm nesatisfăcător. În primul doi ani ai cincinalului, lucrările de construcții și montaj au „marcat” o restanță de 102 milioane de lei, care în acest an s-a mărit cu încă 90 milioane de lei...”

Am notat cîteva obiective ale căror termene de dare în folosință au fost cu mult depășite. Amenajările piscicole de la Lunca și 6 Martie trebuiau să intre în producție, prima în trimestrul I 1973, cea de-a doua, încă de acum un an. Alimentarea cu apă a fermei Stîna trebuia terminată la mijlocul acestui an — dar e mult rămasă în urmă.

Tot T.C.M.A.I.A. este și constructorul Fabricii de conserve de pește, a Antrepozițului frigorific și a Fabricii de gheață din Sulina, al căror beneficiar este Centrala peștelui. Din aceste trei obiective, doar fabrica de gheață a fost dată în funcțiune. Celelalte două — după ce au fost rescadentate — trebuiau predate beneficiarului în luna august și, respectiv, în iunie. Dar nici acum ele nu sînt gata.

Am notat și alte lucrări care sînt rămase în urmă, cauză pentru care termenele (menționate în paranteză) de dare în funcțiune nu vor fi respectate: amenajarea piscicolă Ceamurlia (decembrie 1973), linia electrică de înaltă tensiune Sarinasuf—Crișan (decembrie 1973), linia de 20 kW Crișan—Sulina (decembrie 1973) care trebuia să alimenteze noile unități de industrie alimentară de la Sulina, de secarea ostrovului Tătaru (decembrie 1973), pepiniera de la Murighiol și altele.

Stînd de vorbă cu specialiștii care au o certă răspundere în realizarea programului de investiții în Delta Dunării — de la Comitetul județean Tulcea al P.C.R., de la cele două centrale industriale care finanțează investițiile, de la filiala Băncii pentru agricultură și industria alimentară — am desprins cauzele principale pentru care șantierul din Tulcea al T.C.M.A.I.A. nu reușește să realizeze ritmul de construcții prevăzut prin planul de stat. Vinovat de toate aceste întîrzieri poate fi considerat în primul rînd constructorul. Șantierul din Tulcea a fost insuficient dotat cu utilaje și forță de muncă pentru înfăptuirea unui volum așa de mare de lucrări cu care a fost programat. Doi

ani la rînd utilajele de construcții afectate acestui șantier au fost cu totul insuficiente. Acum această lacună s-a rezolvat întrucîtva, dar șantierul țulcean și toate punctele sale de lucru duc o criză permanentă de forță de muncă și suportă avaturile unei slabe aprovizionări cu materiale de construcție. Se mai remarcă lipsa pe șantierul Deltei a inginerilor și tehnicienilor; șantiere ce au programate investiții valorice foarte mari sînt conduse doar de cîte un maistru, care, adeseori, este depășit de volumul de lucrări, de complexitatea și specificitatea lor. Organizarea superioară a muncii și aprovizionarea șantierelor lasă cam peste tot de dorit. Se pot da exemple multe în acest sens de la staționarea grinzilor cărora le lipsesc... cupele, de la nefuncționarea, zile la rînd, a unor importante utilaje de construcție doar pentru că lipsea un furcun cu care se făcea pinul cu combustibil și pînă la lipsa cronică a cimentului, balastului, nisipului și a unor materiale de construcții (grinzii de beton, polistiren materiale de instalații electrice și sanitare etc.).

Centrala din București a Truștului nu asigură mină calificată de lucru nici în „momentele-cheie” ale lucrărilor. Pe șantierul Fabricii de conserve din Sulina au lipsit montorii, instalații, reglorii chiar acum cînd se dă bătălia pentru terminarea ultimelor montaje: a fost nevoie ca beneficiarul să aducă echipe de meseriași din alte unități și județe pentru a se face față montajului.

Se desprind cîteva concluzii din activitatea nesatisfăcătoare de pînă acum a T.C.M.A.I.A. în ceea ce privește înfăptuirea investițiilor în județul Tulcea. Șantierul local este depășit, sub aspect organizatoric, de marele volum de lucrări din acest județ! Este necesară nu numai reorganizarea sa corespunzătoare dar și dotarea cu toate utilajele necesare și cu forță de muncă necalificată și calificată. De asemenea, se impune încadrarea cu personal de specialitate a tuturor șantiereilor din Delta. Aprovizionarea punctelor de lucru cu materiale de construcții, de instalații și cu alimente pentru muncitori este o condiție esențială pentru asigurarea ritmicității lucrărilor, aici unde transportul se poate face, mai ales, pe apă și adeseori este stînjnit de inundații, ploaie, îngheț, furtuni. Este cazul ca, în sfîrșit, conducerea T.C.M.A.I.A. să reconsidere activitatea de construcții în Delta Dunării, unde are lucrări de foarte mare valoare și de o deosebită importanță pentru ridicarea economică a județului Tulcea, să organizeze în așa fel munca pe șantierele sale de aici încît să recupereze toate restanțele și să imprimă un ritm alert de lucru.

Ion PREDA

S-au scurs 25 de ani de cînd potrivit hotărîrii conducerii partidului și statului nostru, și-au deschis porțile două facultăți de învățămînt superior destinate să dea producției și cercetării cadrele de specialiști de care era mare nevoie pentru conducerea activității din unitățile sectorului piscicol și de industrie alimentară; cele două facultăți se comasează apoi într-una singură în cadrul Institutului politehnic din Galați.

În sfertul de veac de existență a Facultății de industrie alimentară și tehnica pescuitului, un număr de circa 4000 de ingineri au fost pregătiți și au mers în producție și cercetare. În marea lor majoritate, absolvenții învățămîntului superior de industrie alimentară lucrează în cadrul centralelor industriale, în întreprinderile de profil, în cadrul consiliilor populare, în institutele de cercetări și proiectări și în învățămîntul de specialitate de diferite grade. Mulți dintre aceștia ocupă posturi de răspundere în producție, cercetare și proiectare ca și în cadrul organelor centrale.

La catedrele facultății au funcționat, în decursul anilor cadre didactice cu o îndelungată experiență, specialiști de prestigiu care au pus toată pricepera și puterea lor de muncă în slujba nobilei activități de pregătire a specialiștilor, de formare a unor adevărați cetățeni devotați patriei noastre socialiste și idealurilor de mai bine ale poporului român. Dintre ei s-au distins prof. dr. doc. Dumitru Moțoc, prof. dr. doc. Iulius Voicu, prof. dr. Radu Bădescu, prof. dr. doc. Theodor Bușniță, prof. dr. doc. Sergiu Cărașu, prof. dr. doc. C. S. Antonescu, prof. dr. doc. Gh. Bircă și alții. Sub îndrumarea lor s-a format în decursul anilor o întreagă pleiadă de cadre didactice tinere, care au preluat ștafeta de la înaintașii lor și care, în prezent,

Învățămîntul superior de industrie alimentară și tehnică piscicolă

continuă și dezvoltă tradițiile stabilite. Considerăm pozitiv faptul că peste 90% din cadrele didactice care predau astăzi cursurile de specialitate de la Facultatea de industrie alimentară și de tehnica pescuitului sînt recrutate dintre cei mai buni absolvenți. Multe din cadrele noastre didactice au o vechime de peste 15—20 ani în învățămîntul superior și au atins maturitatea necesară activității pe care o desfășoară.

Sub îndrumarea și cu ajutorul susținut al organelor de partid și de stat, al Ministerului Educației și Învățămîntului și al Ministerului Agriculturii, Industriei Alimentare și Apelor, cadrele didactice din facultatea noastră s-au străduit să valorifice cît mai bine condițiile optime create, să desfășoare activitatea lor într-o legătură cît mai strînsă cu viața. Planurile de învățămînt și programele de cursuri au fost descongestionate și modernizate. Peste 50% din volumul de ore prevăzute de actualele planuri de învățămînt sînt afectate activităților practice cu studenții. În centrul preocupărilor acestei facultăți, în special în ultimii ani, a stat problema integrării învățămîntului cu cercetarea și cu producția. În acest sens, cu sprijinul centrului de profil din orașul Galați, un număr important de lucrări practice, chiar

unele prelegeri, sînt efectuate de-a lungul semestrelor în cadrul întreprinderilor.

Cercetarea științifică a cadrelor didactice și a studenților a constituit și ea o preocupare centrală în Facultatea de industrie alimentară și de tehnica pescuitului. În acest scop, s-au constituit colective largi de cercetare care au abordat, în marea majoritate a cazurilor, probleme prioritare ale producției, prin a căror rezolvare activitatea unor întreprinderi a fost îmbunătățită. În ultimii ani a fost dezvoltată, în cadrul facultății, cercetarea pe bază de contract cu întreprinderile productive și cu centralele industriale, iar o serie de teme au fost abordate în colaborare cu specialiștii din unitățile de cercetare.

Pornind de la convingerea că actualul profil al Facultății de industrie alimentară și tehnică piscicolă, rezultat al unor comasări anterioare de institute și de secții, corespunde indicațiilor Plenarelui din iunie a C.C. al P.C.R.. Considerăm că pentru a traduce în viață directivele stabilite de plenară va trebui să depunem eforturi pentru înlăturarea unor greutăți care încă mai există și pentru rezolvarea unor probleme care pînă acum nu au fost elucidate.

Înainte de toate este necesar ca pla-

nurile anuale de școlarizare ale studenților să fie mai atent corelate cu necesitățile, de perspectivă, de cadre de ingineri și subingineri ale unităților productive, de cercetare și proiectare pentru a se evita, pe viitor, fluctuațiile pe care le-a cunoscut planul de școlarizare la facultatea noastră și care au provocat neajunsuri în stabilitatea cadrelor didactice și în desfășurarea normală a procesului de învățămînt. În condițiile actualului profil larg al facultății mai este necesară reanalizarea duratei de școlarizare, care în prezent se dovedește insuficientă pentru o temeinică pregătire a studenților, chiar în condițiile existenței grupelor de discipline opționale. Prepartizarea studenților pe locuri de muncă în producție este absolut necesară pentru ca studenții să poată adînci în cursul anilor IV și V de studii pregătirea pentru anumite domenii de activitate, astfel ca după absolvire ei să se integreze și mai rapid în activitatea întreprinderilor. Prin prepartizarea lor s-ar evita și situația anormală în care studentul optează în cursul școlarizării pentru discipline care nu au legătură cu specialitatea în care lucrează după absolvire.

Va trebui în continuare, să depunem eforturi pentru adîncirea integrării învățămîntului cu cercetarea și cu producția. Catedrele facultății sînt angajate într-o amplă acțiune de îmbunătățire a organizării, îndrumării și practicii studenților, a planurilor de învățămînt și programelor de cursuri, de modernizare a mijloacelor și metodelor de predare, de asigurare a studenților cu manuale și cursuri la nivelul științei și tehnicii moderne.

Prof. dr. Dumitru BOGATU
decanul
Facultății de industrie alimentară și tehnica piscicolă — Galați

**Lucrările Plenarei Comitetului Uniunii Sindicatelor,
din agricultură, industrie alimentară
și gospodărirea apelor**

GRIJĂ SPORITĂ PENTRU PROTECȚIA MUNCII

După cum am relatat în numărul trecut al revistei noastre, în cadrul recentei plenare a Comitetului Uniunii Sindicatelor din agricultură, industria alimentară și gospodărirea apelor s-au dezbătut pe larg și problemele privind activitatea și sarcinile organelor și organizațiilor sindicale din ramură pentru îmbunătățirea condițiilor de muncă (inclusiv situația accidentelor de muncă și măsurile ce se impun a se lua pe viitor).

Subliniindu-se că îmbunătățirea continuă a condițiilor de muncă, grija pentru apărarea vieții și sănătății celor ce muncesc în producție, pentru prevenirea accidentelor de muncă și a îmbolnăvirilor profesionale constituie o preocupare permanentă a partidului și statului nostru, referatul prezentat sublinia că, prin statutul uniunii pe ramură și prin hotărârea conferinței acesteia, au fost fixate obiective precise în ce privește răspunderea organelor și organizațiilor sindicale în rezolvarea problemelor respective.

Ca urmare, condițiile de muncă și de viață ale salariaților din unități s-au îmbunătățit continuu. Folosind dreptul de autonomie, pe baza statutului propriu, sindicatele și-au exercitat în mai mare măsură dreptul de control obștesc și de participare la conducerea unităților, reușind să îmbunătățească conținutul contractelor colective de muncă. În adunările oamenilor muncii a fost analizat cu exigență, semestrial, modul cum se realizează angajamentele reciproce cuprinse în contractele colective, constatându-se o creștere simțitoare a răspunderii în această privință, atât din partea conducerilor administrative, cât și a comitetelor sindicale.

Răspunzând obligațiilor statutare ce li revin, Biroul Executiv al Uniunii pe ramură a luat o serie de măsuri menite să îmbunătățească activitatea sindicală în ce privește respectarea condițiilor de securitate în desfășurarea procesului de producție. Împreună cu Ministerul Agriculturii, Industriei Alimentare și Apelor, s-au elaborat normele și normativele privind timpul de lucru și odihnă al salariaților, normele departamentale de protecție a muncii, normativele de acordare a alimentației și a echipamentului de protecție. De asemenea, în colaborarea cu Consiliul de conducere al M.A.I.A.A., Biroul Executiv al Uniunii a participat la repartizarea fondurilor alocate protecției muncii. Totodată, în vederea îmbunătățirii activității respective a organelor și organizațiilor sindicale au fost analizate, în ședințe de birou, problemele de protecție a muncii, luându-se măsurile corespunzătoare.

Pentru a veni în sprijinul sindicatelor și conducerilor unităților de pe ramură, împreună cu M.A.I.A.A. și Ministerul Muncii, Biroul Executiv al Uniunii a organizat colective comune care au analizat problemele de protecție a muncii în 40 de unități din județele Bihor și Mureș, luându-se măsurile ce se impuneau, în vederea îmbunătățirii activității respective. În colaborare cu Ministerul Muncii și Inspekția de protecție a muncii din ministerul de resort, a fost organizată, la Craiova, o consfătuire de lucru la care au participat responsabilii cu protecția muncii din comitetele sindicatelor din ramură ale unităților din județele Mehedinți, Dolj, Gorj, Olt, Vâlcea și Argeș. În luna octombrie, comisia pentru protecția muncii a comitetului uniunii a analizat din nou situația existentă în unități. Cu acest prilej, pe lângă problemele de protecție a muncii, s-au făcut numeroase propuneri valoroase ce urmează a fi incluse în proiectul contractului colectiv pe anul 1974, ce se va încheia între minister și uniune.

Ministerul, departamentele și centralele au întreprins totodată, noi acțiuni pentru popularizarea măsurilor de protecție a muncii, realizându-se în acest scop numeroase planșe, diapozitive și filme. Între altele, au fost date în folosință cabinetul central de protecție a muncii al M.A.I.A.A. și două cabinete mobile amenajate pe autobuze.

Merită subliniat că activitatea de protecție a muncii a fost substanțial îmbunătățită în unitățile de industrie alimentară și pe șantierele de îmbu-

nătățiri funciare. De asemenea, în cadrul unităților Centralei industriale de mecanizare și producție a utajelor pentru agricultură și industria alimentară și în stațiunile experimentale agricole s-a deslășurat o activitate mai bună în această privință.

Trebuie avut în vedere însă, că sînt unele sectoare de activitate în unitățile din ramură în cadrul cărora preocuparea pentru asigurarea condițiilor de muncă nu este corespunzătoare măsurilor luate. Așa stau lucrurile în unele întreprinderi agricole de stat, în unele unități ale Centralei vieii și vinului și ale Centralei de legume și fructe. În general, este inadmisibilă tendința de creștere a accidentelor cu invaliditate în unele unități chiar dacă numărul acestora, față de anul 1972, a fost în acest an mai mic.

Analizînd cauzele și împrejurările care au determinat producerea unor accidente grave, rezultă că uneori nu au fost respectate regulile de protecție a muncii în timpul executării lucrărilor cu tractoare (cum ar fi nemarcarea capetelor tarlalelor în pantă și a locurilor periculoase, urcarea și coborîrea pantelor cu viteze mărite ori lipsa instalației de frinare a remorcilor). Neasigurarea apărătorilor de protecție, a dispozitivelor de siguranță, precum și intervenția unor muncitori la mașini, pentru reglaje sau desfundări, chiar în timpul funcționării, au dus, de asemenea, la unele accidente grave. Și ca urmare a nerespectării regulilor de protecție a muncii la trecerea pasajelor de cale ferată și a regulilor de circulație de către unii tractoriști — din cauza neaplicării regulilor de electrosecuritate la utilajele acționate electric și la instalațiile electrice — s-au înregistrat unele accidente soldate cu invalidități. Alte accidente similare s-au produs ca urmare a neacordării atenției cuvenite apropierei între ele a unor utilaje, neapropierii unor goluri la construcții, folosirii unor mijloace improvizate de lucru la înălțime.

Multe dintre aceste accidente puteau fi evitate dacă nivelul cunoștințelor de protecție a muncii și exigența necesară respectării acestora ar fi fost mai ridicate și dacă instruirea cuvenită s-ar fi făcut la timp, însoțită de demonstrații practice. Sînt însă unele cazuri cînd instruirile muncitorilor în probleme de protecție a muncii se fac numai în... câteva minute. În alte cazuri, semnarea fișelor individuale de instruire se efectuează „în alb”. Mai trebuie adăugat că și indisciplina în unele unități generează accidente de muncă.

Față de nerespectarea regulilor stabilite în această importantă problemă, unele comitete sindicale li pun în discuție cu destulă timiditate pe cei vinovați de abateri, neadoptînd o atitudine hotărîtă și combativă. În plus, instruirile privind protecția muncii făcute la nivelul departamentelor, centralelor, direcțiilor generale, trusturi-

lor I.A.S. și S.M.A. nu sînt finalizate cu aceeași intensitate pînă la nivelul fiecărui loc de muncă și fiecărui salariat.

O altă cauză care a condus la înregistrarea unor accidente în cadrul unor departamente și centrale constă în faptul că activitatea desfășurată în acest domeniu nu are un caracter sistematic, nu se controlează prin delegații trimiși în unități calitatea reparațiilor făcute la mașini și instalații, spre a se împiedica punerea în funcțiune a celor care nu corespund normelor de protecție a muncii.

Iată de ce se impune ca unele departamente, direcții generale, centrale, trusturi I.A.S. și S.M.A. să organizeze în mod exemplar suficiente acțiuni de control, iar prin delegații care se deplasează în unități să rezolve operativ problemele de protecție a muncii, paralel cu cele de producție.

În scopul îmbunătățirii activității de protecție a muncii, Biroul Executiv al Consiliului de conducere al M.A.I.A.A. a aprobat un program de măsuri pentru anul 1974, în care sînt incluse sarcini concrete pentru conducătorii de întreprinderi. Realizarea integrală a acestor sarcini va duce, neîndoielnic, la îmbunătățirea substanțială a activității în acest domeniu. Comitetele sindicatelor le revine sarcina de a se ocupa permanent de aplicarea măsurilor cuprinse în acest program. Ele au datoria să analizeze periodic activitatea de protecție a muncii, în primul rînd, cea a inspectorilor obștești din grupele sindicale. Președinții comitetelor sindicatelor trebuie să ceară comitetelor oamenilor muncii să analizeze această activitate ca punct distinct la ordinea de zi a organelor de conducere colectivă și să adopte, totodată, măsurile corespunzătoare.

Biroul Executiv al Uniunii sindicatelor pe ramură își propune în continuare organizarea unor schimburi de experiență pe centre de județe cu responsabilii cu protecția muncii din comitetele sindicatelor. Cu acest prilej, trebuie să se efectueze și o instruire amănunțită, astfel încît responsabilii de protecție a muncii să-l poată îndruma eficient pe inspectorii obștești din unitățile respective.

În 1974, Biroul Executiv al Uniunii pe ramură, împreună cu reprezentanții M.A.I.A.A. și ai Ministerului Muncii, va organiza colective comune care vor controla activitatea de protecție a muncii în județele unde s-au înregistrat mai multe accidente. În primul trimestru al anului viitor, Biroul Executiv va organiza instruirea președinților comitetelor sindicatelor, punînd un accent deosebit pe probleme de protecție a muncii, cu sprijinul inspekției generale de resort din cadrul ministerului. Totodată, vor fi organizate controale periodice la institutele de proiectări asupra modului în care documentațiile tehnice și proiectele de execuție cuprind prevederile legislației în vigoare, referitoare la protecția muncii.

Comitetele sindicatelor au datoria să se ocupe în mai mare măsură de educarea salariaților privind respectarea normelor tehnice de securitate a muncii, să sprijine organizarea și dotarea corespunzătoare a cabinetelor de protecție în toate unitățile productive.

Întrucît mai sînt puține săptămîni pînă la sfîrșitul anului, comitetele sindicatelor, împreună cu conducerile unităților, au datoria să analizeze temeinic realizarea angajamentelor din contractul colectiv și să ia măsuri operative pentru a se îndeplini angajamentele restante de ambele părți.

Ion DRINCĂ

Protecția muncii se bucură la S.M.A. Comșani, județul Dimbovița, de cea mai mare atenție.

BREVIAR JURIDIC

**O nouă reglementare
privind întocmirea
regulamentelor
de ordine interioară**

După cum este cunoscut, prin articolul 98 al. 2 din noul Cod al muncii, s-a prevăzut că „organele de conducere colectivă ale unităților socialiste, împreună cu comitetele sindicatelor, vor elabora regulamente de ordine interioară, în care vor stabili îndatoririle ce trebuie respectate de persoanele încadrate în muncă și măsurile ce se impun în vederea asigurării disciplinei socialiste a muncii”.

Și pînă acum unitățile socialiste au avut elaborate asemenea regulamente de ordine interioară, precum și contracte de muncă în formă scrisă, pe baza art. 23 din Legea nr. 1 din 26 martie 1970, privind organizarea și disciplina muncii în unitățile socialiste de stat. Aceste regulamente de ordine interioară nu mai corespundeau însă cu noile prevederi ale Codului muncii, care a intrat în vigoare la 1 martie 1973.

În acest scop, Ministerul Muncii, împreună cu Consiliul Central al Uniunii Generale a Sindicatelor, au elaborat un „Îndrumar” pentru întocmirea regulamentelor de ordine interioară în unitățile socialiste de stat și pentru încheierea contractelor de muncă în formă scrisă. Acest îndrumar — nr. 68 427 — a fost publicat în Buletinul Oficial nr. 156, din 12 octombrie 1973, și precizează modul de întocmire a noulor regulamente de ordine interioară și contracte de muncă, puse de acord cu noul Cod al muncii și celele normative adoptate în temeiul acestuia în așa fel încît documentele respective să reprezinte o concretizare la specificul și profilul unității.

Regulamentele de ordine interioară se întocmesc de unitățile socialiste de stat, întreprinderi, celelalte organizații economice și instituții. Se face inițial un proiect de regulament, de către conducerea unității și comitetul sindicatului, și se definitivează după ce a fost afișat în unitate, la loc vizibil, timp de 10 zile, fiindu-se seama de toate propunerile de îmbunătățire făcute de salariați în acest interval de timp.

Regulamentul de ordine interioară, semnat de conducătorul unității și de președintele comitetului sindicatului, trebuie adus la cunoștința tuturor salariaților, fiind apoi afișat în permanentă la loc vizibil, în secții, sectoare, ateliere sau alte locuri de muncă.

Se precizează că ministerele, celelalte organe centrale, comitetele executive ale consiliilor populare județene și al Municipiului București, precum și comitetele Uniunilor sindicatelor pe ramură, vor trebui să asigure coordonarea și controlul întocmirii regulamentelor de ordine interioară în unități. Prin elaborarea regulamentelor de ordine interioară se va contribui la instaurarea unui climat corespunzător pentru o bună desfășurare a activității unităților respective.

În încheierea îndrumarului întocmit de Ministerul Muncii și Consiliul Central al Uniunii Generale a Sindicatelor se arată modul cum se întocmesc contractele individuale de muncă în formă scrisă, pus de acord cu noul Cod al muncii, arătîndu-se și un model orientativ de contract de muncă. Acest contract de muncă conține importante date asupra duratei contractului, funcția sau meseria salariatului respectiv, condițiile de încadrare, salariul țarifar de încadrare, termenul de încercare, obligațiile generale ale unității, obligațiile generale ale salariatului, altele obligații specifice ale unității și ale salariatului etc.

Vasile BRĂILOIU
consilier juridic șef

DIN PROGRAMUL DE RADIO și TELEVIZIUNE

pe săptămîna 2 — 8 decembrie

RADIO

BULETINE DE ȘTIRI: luni, marți, miercuri, joi, vineri, sîmbătă: Programul I: 6.00; 9.00; 10.00; 11.00; 15.00; 24.00; 2.00; 4.00; 5.00; Programul II: 9.30; 12.00; 14.00; 17.00; Programul III: 17.00; 23.00; 0.55; Programul III: 17.00; 20.00; Duminică: Programul I: 6.00; 11.00; 15.00; 20.00; 4.00; 5.00; Programul II: 9.30; 14.00; 17.00; Programul III: 19.30.

RADIOJURNAL: luni, marți, miercuri, joi, vineri și sîmbătă: programul I: 7.00; 13.00; 16.00; 22.00; programul II: 7.00; 13.00; 16.00; programul III: 22.00.

DUMINICĂ: Programul I: 7.00; 13.00; 20.00; 2.00; Programul II: 7.00; Programul III: 22.00.

EMISIUNE PENTRU SATE
DUMINICĂ Programul I: 9.00 — ORA SATULUI. În fiecare zi de lucru: 6.30 — JURNAL AGRAR.

EMISIUNI MUZICALE

DUMINICĂ: Muzică populară: Programul I: 6.05; 11.05; 17.00; 18.30; Programul II: 6.30; 10.15; 18.00; 19.50. Muzică ușoară și de dans: Programul I: 6.30; 8.10; 10.30; 11.35; 11.55; 19.15; 23.00; 0.03—5.00; Programul II: 6.00; 9.00; 15.25; 17.05; 19.00; 22.00; 22.30; 23.25;

LUNI: Muzică populară: Programul I: 5.05; 10.05; 12.30; 17.40; 21.50; Programul II: 7.35; 9.35; 12.50; 16.15; 17.05; 19.40. Muzică ușoară și de dans: Programul I: 5.50; 8.30; 9.03; 11.05; 12.00; 15.20; 16.35; 20.00; 22.30; 0.03—5.00; Programul II: 6.00; 12.18; 14.05; 14.50; 20.40; 23.50.

MARȚI: Muzică populară: Programul I: 5.05; 10.05; 12.10; 17.40; 21.50; Programul II: 7.35; 9.35; 12.50; 16.15; 17.05; 19.10. Muzică ușoară și de dans: Programul I: 5.50; 8.30; 9.03; 9.50; 11.05; 12.00; 13.30; 15.30; 17.00; 20.00; 21.00; 22.30; 0.03—5.00; Programul II: 6.00; 10.30; 12.18; 16.05; 14.50; 19.05; 20.40; 21.55.

MIERCURI: Muzică populară: Programul I: 5.05; 10.05; 12.30; 14.40; 17.30; 20.50; Programul II: 7.35; 9.35; 12.13; 16.15; 18.05. Muzică ușoară și de dans: Programul I: 5.50; 8.30; 9.03; 9.50; 11.05; 12.00; 13.30; 16.35; 20.00; 22.30; 0.03—5.00; Programul II: 6.00; 10.30; 11.30; 14.05; 16.15; 21.32; 23.50.

JOI: Muzică populară: Programul I: 5.05; 10.05; 12.30; 14.40; 17.30; 20.50; Programul II: 7.35; 9.35; 12.13; 16.15; 18.05. Muzică ușoară și de dans: Programul I: 5.50; 8.30; 9.03; 9.50; 11.05; 12.00; 13.30; 16.35; 20.00; 21.00; 22.30; 0.03—5.00; Programul II: 6.00; 10.30; 11.30; 14.05; 16.15; 21.32; 23.05.

VINERI: Muzică populară: Programul I: 5.05; 10.05; 12.30; 14.40; 17.30; 20.50; Programul II: 7.35; 9.35; 12.13; 16.15; 18.05. Muzică ușoară și de dans: Programul I: 5.50; 8.30; 9.03; 9.50; 11.05; 12.00; 13.27; 15.20; 20.00; 21.00; 22.30; 0.03—5.00; Programul II: 6.00; 12.15; 14.05; 19.05; 0.26.

SĂMBĂȚA: Muzică populară: Programul I: 5.05; 10.05; 12.30; 14.40; 17.30; 20.50; Programul II: 7.35; 9.15; 12.18; 17.05; 19.05; 22.00. Muzică ușoară și de dans: Programul I: 5.50; 8.30; 9.03; 9.50; 11.05; 12.00; 13.30; 20.00; 21.30; 22.30; 0.03—6.00; Programul II: 6.00; 10.00; 16.15; 17.45.

TELEVIZIUNE

DUMINICĂ: PROGRAMUL I: 8.00 — Bună dimineața!; 8.30 — Cravatele roșii; 9.25 — Film serial: „Daktari”; 9.50 — VIAȚA SATULUI: ● De luni pînă duminică — jurnal de actualitate săptămînală ● Secvența săptămîinii ● A trăi și a munci în chip comunist ● Oameni și locuri pe Dunăre. (O zi din viața și activitatea lucrătorilor de la I.A.S. Macin — Tulcea) ● Viorile din Brădet — reportaj ● Posta emisiunii ● Cîtece și jocuri populare interpretate de Ștefania Stere, Maria Păunescu, Georgeta Ghinea, Dumitru Sopen, Matei Constantin; 11.00 — Emisiune în limba maghiară: 12.30 — De strajă patriei; 13.00 — Album duminical; 17.35 — Film serial: „Schulmeister”; 19.15 — Publicitate; 19.20 — 1001 de seri; 19.30 — TELEJURNAL ● Săptămîna politică internă și internațională în imagini; 20.10 — Reportajul săptămîinii; 20.30 — Film artistic: „Cazul Yamabe”; 22.00 — Vedete internaționale; 22.15 — TELEJURNAL ● Sport. PROGRAMUL II: 11.00 — 13.00 — Stagiunea concertelor educative pentru tineret; 20.10 — Film serial pentru copii: „Grăsunul”; 20.40 — Itinerar geografic; 21.05 — De pe scenele lirice ale țării; 22.00 — Film serial: „Mannix”.

LUNI: PROGRAMUL I: 17.30 — Curs de limba franceză; 18.00 — Telex; 18.05 — La ordinea zilei; 18.20 — Căminul; 18.40 — De la New-York la Washington; 18.50 — Opera pe micul ecran; 19.15 — Publicitate; 19.20 — 1001 de seri; 19.30 — TELEJURNAL ● Cincinalul înainte de termen. 1973 — an hotărîtor; 20.00 — Cin-

tecul săptămîinii; 20.05 — Mai aveți o întrebare?; 20.40 — Interpretul preferat; 20.50 — Revista literar-artistică TV; 21.40 — Roman foileton: „Goya”; 22.15 — 24 de ore. PROGRAMUL II: 20.00 — Film serial: „Schulmeister”; 20.55 — Sonate pentru violoncel; 21.20 — Viața economică a Capitalei; 21.40 — Telex; 21.45 — Teleenciclopedia.

MARȚI: PROGRAMUL I: 9.00 — Telescoala; 10.00 — Telex; 10.55 — Film serial: „Omul din curtea de trecere”; 12.00 — TELEJURNAL; 16.30 — 17.00 — Lumea copiilor; 17.30 — Curs de limba germană; 18.00 — Telex — 18.05 — Film documentar: „Fotografia”; 18.15 — Muzica; 18.40 — Ghișeu; 18.55 — Timp și anotimp în agricultură: ● Programul național de îmbunătățiri funciare. Retrospectivă în cifre și imagini ● Complexul Mostiștea cea mai mare lucrare a anilor viitorii; 19.10 — Album coral; 19.20 — 1001 de seri; 19.30 — TELEJURNAL ● Cincinalul înainte de termen ● 1973 — an hotărîtor; 20.00 — Cîntecul săptămîinii; 20.05 — Reflector; 20.20 — Teatru TV: „Ludovic al XIX-lea” (în premieră absolută); 21.55 — Sugestii coregrafice; 22.15 — 24 de ore. PROGRAMUL II: 20.00 — Film serial: „Daktari”; 20.25 — Municipality răs-punde bucureșteanului; 20.45 — Dans și muzică de pretutindeni; 21.10 — Telera-ma; 21.35 — Telex; 21.40 — Roman foileton: „Tinercele”.

MIERCURI: PROGRAMUL I: 9.00 — Telescoala; 10.00 — Telex; 10.05 — Municipality răs-punde bucureșteanului; 10.25 — Film pentru copii și tineret; 12.10 — TELEJURNAL; 17.30 — Curs de limba rusă; 18.00 — Telex; 18.05 — Tragera Pronoexpres; 18.15 — Steaua polară; 18.35 — Muzică populară ● Cîntece oltenesti interpretate de Gheorghe Roșoga; 18.45 — Terra '73; 19.20 — 1001 de seri; 19.30 — TELEJURNAL ● Cincinalul înainte de termen ● 1973 an hotărîtor; 20.05 — Telescoala; 20.20 — Publicitate; 20.25 — Telescoala; Cidul Gerald Philippe — „Minăstirea din Parma” (partea a II-a); 21.40 — Arii celebre; 22.00 — 24 de ore. PROGRAMUL II: 20.00 — O viață pentru o idee ● Ion Ionescu de la Brad; 20.30 — Recital de balet; 21.00 — Omul de lingă tine; 21.20 — Telex; 21.25 — Selecțiuni din emisiunea „Album duminical”; 21.50 — Din lirica universală; 22.05 — Armonii intime.

JOI: PROGRAMUL I: 9.00 — Curs de limba engleză; 9.30 — Curs de limba germană; 10.00 — Telex; 10.05 — Reporterii noștri peste hotare; 10.25 — Telescoala (reluare); 11.40 — Nestemate argeșene; 12.10 — TELEJURNAL; 16.00 — Telescoala; 17.30 — Emisiune în limba maghiară; 18.30 — Telex; 18.35 — Imagini finlandeze; 18.55 — Întrebări și răspunsuri; 19.15 — Publicitate; 19.20 — 1001 de seri; 19.30 — TELEJURNAL ● Cincinalul înainte de termen ● 1973 — an hotărîtor; 20.00 — Cîntecul săptămîinii; 20.05 — Seară pentru tineret; 21.10 — Steaua fără nume ● Emisiune concurs pentru tineri interpreti de muzică ușoară; 22.10 — 24 de ore. PROGRAMUL II: 17.30 — Telex; 17.35 — Film pentru copii; 18.50 — Dese-ne animate; 19.05 — Povestea unui cîntec ● Ioana Vasiliu și cîntecele Nășudului; 19.20 — 1001 de seri; 19.30 — TELEJURNAL; 20.00 — Concertul Orchestrei simfonice a radio-televiziunii; 22.05 — Cărți și idei.

VINERI: PROGRAMUL I: 9.00 — Curs de limba franceză; 10.00 — Telex; 10.05 — Album coral; 10.15 — Telescoala; 10.30 — Istoria filmului sonor; 12.00 — TELEJURNAL; 16.00 — Telescoala; 17.30 — Curs de limba engleză; 18.00 — Telex; 18.30 — Atenție la... neatenție; 18.50 — Revista economică TV: ● Săptămîna în imagini și comentarii ● Stop „Autorisipei” ● Acțiunea I — investiții ● Azi — județul Harghita ● Luna cadourilor între promisiuni și realitate ● Pe pîrtia nepăsării; 19.20 — 1001 de seri; 19.30 — TELEJURNAL ● Cincinalul înainte de termen ● 1973 — an hotărîtor; 20.00 — Cîntecul săptămîinii; 20.05 — Prim plan ● Academician Iorgu Iordan; 20.30 — Film artistic: „Silvia” ● Premieră TV; 21.55 — Panoramic științific; 22.20 — 24 de ore. PROGRAMUL II: 20.00 — Gala maestrilor ● Clarinetistul Aurel Octav-Popa; 20.25 — Mai aveți o întrebare? (reluare); 21.00 — Telex; 21.05 — Reportaj TV: Așa se naște un oraș; 21.25 — Biblioteca pentru toți ● Cenaclul literar „Zburătorul”; 22.05 — Poezia dansului.

SĂMBĂȚA: PROGRAMUL I: 9.00 — Lumea copiilor; 9.30 — De la Alfa la Omega ● Enciclopedie pentru elevi; 10.00 — Telex; 10.05 — Selecțiuni din emisiunea „Cîntare patriei”; 10.40 — Bucureștii necunoscuti (reluare); 10.55 — Ansamblul folcloric „Cununa” al Casei de cultură a orașului Agnita Înregistrare din cel de al IX-lea Festival național de pe litoral; 11.15 — Teatru scurt: „Noaptea fierbinte” de Livia Ardeleanu; 12.00 — TELEJURNAL; 14.00 — FOTBAL: (Ultima etapă a turului Campionatului național — Divizia A); F.C. Argeș — Dinamo București ● Transmisiune directă de la Pitești; 15.45 — Visul unui ciclist; 14.05 — Caleidoscop cultural-artistic; 16.25 — Avianpremieră; 16.30 — Emisiune în limba germană; 18.15 — Muzică populară cu

Georgeta Anghel și Alexandru Roman; 18.30 — Teleglob; Shri Lanka ● Reportaj de Radu Ursache și Doru Segal; 18.50 — Un mare artist dirijorul Ionel Perlea; 19.20 — 1001 de seri; 19.30 — TELEJURNAL ● Cincinalul înainte de termen ● 1973 — an hotărîtor; 20.00 — Cîntecul săptămîinii; 20.05 — 52 de inițiative în 52 de săptămîni; 21.00 — Film serial: „Brett și Danny” ● Un nou serial de aventuri avînd ca interpreți principali pe Roger Moore și Tony Curtis; 21.50 — În studiul 3 — Carmen Stănescu; 22.40 — TELEJURNAL ● Sport. PROGRAMUL II: 16.00 — Film serial:

„În umbra lupilor”; 17.00 — Universitatea TV. ● Amfiteatru politic ● Partidul în sistemul politic al țării noastre ● Vorbește prof. universitar doctor Ovidiu Trăstnea ● Istoria științei și tehnicii românești ● Originile civilizației medievale românești ● Istoria civilizațiilor ● Civilizația persană în perioada sasanizilor ● Invitat acad. Emil Condurache; 17.35 — Telex; 17.40 — Cîntece și dansuri în interpretarea ansamblului „Alunelul” al Institutului Politehnic din Capitală; 17.55 — Vîrstele peliculei ● Magazin bilunar de cultură cinematografică.

Abonați-vă pe anul 1974 LA REVISTELE AGRICOLE!

Titlul revistei	Nr. de apariții anual	Costul unui abonament anual
1. Probleme agricole	12	48
2. Revista de zootehnie și med. veterinară	12	48
3. Revista de horticultură și viticultură	12	48
4. Mecaniz. și electrificarea agriculturii	6	24
5. Revista de geodezie, cadastru și organizarea teritoriului	4	16
6. Buletinul C.A.P.	24	48

Abonamentele sub 500 lei se achită numai prin mandat poștal, în contul nostru 6 403 129 070 BAIA, Sucursala județului Ilfov. Pentru abonamentele peste 500 lei, completați contul dv. de virament în comanda trimisă Redacției revistelor agricole, str. Pictor Grigorescu 10 bis — București, sector 7.

LUNA CADOURILOR

1—31 decembrie

Un cadou frumos și util pentru familia dumneavoastră găsiți la magazinele universale și specializate ale cooperativelor de consum!

CALEIDOSCOP

Frumusețile patriei

MUNTELE BĂISOARA

La o distanță de 36 km de Cluj, pe șoseaua asfaltată care duce spre Iara, se află comuna Băisoara. De aici, un drum pietruit accesibil oricărui autovehicul, te duce la muntele Băisoara, unul dintre cele mai înalte virfuri ale masivelor din județul Cluj.

Un peisaj de inegalabilă frumusețe l se deschide ochilor călătorului. Păduri întinse de braț, ape reci și limpezi, în care păstrăvul se sbenguie ca la el acasă, văi adânci, izvoare ce se preling de pe frunzi mari de piatră în defileuri, o faună sălbatică bogată și variată, fac din acest munte un important punct de atracție pentru turiști.

Două cabane moderne, de mare capacitate, îl invită pe călător să-și petreacă timpul de odihnă, fie vara, fie iarna, într-un climat reconfortant. Cabanele dispun de camere spațioase și saloane mo-

dern dotate, oferind vizitatorilor posibilități de recreere din cele mai plăcute. Pe lângă toate acestea restaurantul de aici oferă mâncăruri vinătoarești după cele mai variate gusturi.

De pe muntele Băisoara se pot întreprinde excursii spre virfurile munților Săcel, Boc, Vad, Caps și Filii. Iar de pe crestele muntelui, coborînd pantele, se poate ajunge în câteva ore pe valea Arieșului, la Cimpeni, ori în alte localități cu atrăgătoare chemări turistice (dr. Mihai Mitea).

Din istoria agriculturii

UNDE A APĂRUT ÎNTÂI VIȚA DE VIE?

Dovezile despre recoltatul și folosirea strugurilor există după unii istorici, de 9000 de ani. În epoca neolitică atunci cînd agricultorii au început să aibă locuințe fixe ei au deprins să cultive pe lângă casă pomi și viță de vie. Viile din Valea Eufratului de care pomeneste istoricul Strabo erau asemănătoare celor ale Aztecilor de pe lacul Mexico. fiind... plutoare. În epoca neolitică se spune că ar fi fost descoperit și secretul fermentației.

Cele dintîi vițe de vie cultivate în grădini au provenit de la butucii valoroși existenți în stare sălbatică. În primele semnalări ale acestei vițe și tubite culturale este indicată Transcaucazia occidentală. În teritoriul umed din jurul Mării Negre de la sud de Beschan, vînd la

nord, în Turchestan, la 1250 m altitudine.

Dintre toate ținuturile lumii care și-au disputat cîntea de a fi fost leagănul viticulturii, Caucazul s-a bucurat de atenția celor mai vechi și mai de seamă autori. În antichitate, istoricul Strabo consemnase că în Valea Thenysire din Caucaz, în orice anotimp se puteau găsi struguri prin păduri. Omul de știință Chandin, care a vizitat Caucazul în 1672, a arătat în memoriile sale că a găsit acolo vițe ridicate atît de sus pe copaci, încît ar fi de neînchipuit ca oamenii să se încumete a culege strugurii de la acea înălțime. Alt cercetător, Gambo, 150 de ani mai tîrziu, a găsit vițele de vie în aceeași situație. Ulterior, vița de vie s-a răspîndit în Asia Mică și de aici în alte ținuturi din lume.

DE CÎND DATEAZĂ PRIMELE IRIGAȚII?

Primele încercări de irigație se pierd în preistorie. Mărturiile scrise arată că ea a fost folosită cu două-trei mii de ani înainte erei noastre, cam în același timp, în Egipt, Mesopotamia, India și China. Cauzele declinului agriculturii irigate în Mesopotamia, și o dată cu aceasta însăși vechea ei civilizație a fost distrugerea amenajărilor pentru irigație de către cuceritorii nomazi, ca și exploatarea neratională a marilor suprafețe de pămînt care se lucrau ne atunci de sclavi. Descoperirile moderne au arătat că irigațiile practicate în Egipt și China mii

de ani la rînd pe aceleași suprafețe, n-au scăzut fertilitatea solurilor respective. În condițiile unei exploatare raționale. De altfel, vechile zone de irigație — Egipt, India și China — au și azi cele mai mari suprafețe irigate, procentual, față de terenurile arabile.

În America de Sud, regiunile aride cu regim semi-pustiu erau localizate pe coasta vestică, îndeosebi în Peru și Chile. În Peru, numeroasele cursuri de apă ce coboară din munții Anzi au determinat folosirea irigațiilor încă din epoca Incasilor

UN RENUMIT PARC DENDROLOGIC

Parcul dendrologic din Gurahont, județul Arad, este așezat pe partea stîngă a văii Hontisorului, pe locul unei foste grădini botanice. Înființat în 1885 și care dispunea de arbuști, folioase și rășinoase, ierburi perene și liane, lărice, brazi caucazieni, olini netezi și tula. Vechea grădină a fost însă distrusă din cauza pășunatului irational a interperiorilor și altor factori.

Actualul parc este împărțit în 15 parcele. El a luat ființă în 1965, din inițiativa inginerului silvic Ștefan Eusebiu, din Arad. Fiu de brigadier silvic, acesta a dovedit mult entuziasm, oînd în mod deosebit accentul pe arboret. În cutii de chibrituri ori

în mici pachete, el aducea din întreaga țară, semințe de arbori diversi, iar în raniță, puieți. Cu prilejul unei vizite în R.P. Ungaria, a găsit un catalog în care erau trecute toate parcurile dendrologice de pe glob. A început atunci să poarte corespondență cu botaniști renumiți, solicitînd semințe și material săditor. O dată primite, semințele erau plantate în pepiniere silvice, iar cei mai gingași arbori creșteau în serele calde ale stației C.F.R. Gurahont. Din Japonia i s-a cerut să trimită și el unele semințe rare, spre a li se asigura speciile solicitate.

Munca de creare a parcului dendrologic a început cu 58 de specii. În prezent, numărul acestora se ridică, însă la 1200, iar în pepinieră se află alte 1500 de specii.

Tehnicianul Grigore Coldea ne-a arătat că are pregătite semințe din 1200 de specii, din diferite parcuri situate în zone variate ale lumii.

Printre raritățile parcului sînt cîteva

— De două ore îți tot spun cum se face economie de combustibil și tot nu înțelegi?

Desen de Nic NICOLAESCU

MAGAZIN SPORTIV

O VICTORIE PRESTIGIOASĂ LA HANDBAL

Destășurată în Sala sporturilor din Cluj, întrecerea dintre echipele masculine de handbal ale României, U.R.S.S., Iugoslaviei, R. D. Germane, Danemarcei și „României „B” — în joc fiind trofeul „Carpați” — s-a încheiat duminică cu victoria primei reprezentative a țării noastre care, deși întrecută în finală cu 14 la 13 de echipa iugoslavă, și-a păstrat locul fruntaș datorită golaverajului mai bun. În această finală, handbaliștii noștri — probabil știind că și o înfringere la 5 goluri diferență le-ar fi adus prețiosul trofeu — n-au mai realizat un joc bun, pe măsura așteptărilor, în vreme ce iugoslavii au jucat cu o rară dirigenție și cu voință fermă de a se revanșa în fața formației noastre. Nu e mai puțin adevărat însă că Birtolom, Voinea, Kicsid, Gațu și ceilalți reprezentanți ai noștri au resimțit o oboseală certă, după eforturile depuse în celelalte partide. În finală, ei au evoluat oarecum apatic, neîndrăzînd prea mult în fața careului de 7 metri, ci plimbînd mingea. Abia în ultimele 20 de minute, cînd au înscris 4 goluri la rînd, fiind la un pas de egalare (pe care ar fi reușit-o fără acordarea extrem de ușor a celor două lovituri de la 7 m în favoarea iugoslavilor), băieții noștri au evoluat cu mai multă tenacitate și fantezie.

„Trofeul Carpați” a evidențiat că cele 5 țări prezente la turneu sînt de forțe sensibile egale și că la campionatul mondial, ce se va desfășura în curînd, șansele sînt deschise oricăreia dintre ele pentru a cuceri titlul suprem.

BRAVO, TINERILOR SCRIMERI!

Cea de-a șasea ediție a Balcaniadelor de scrimă, ce a avut loc în sala Floreasca din București și care, pe lângă formația României, a reunit la start sportivi din Bulgaria, Grecia, Iugoslavia și Turcia, s-a încheiat cu obținerea a 8 medaliilor de aur din 8 posibile de către reprezentanții noștri: patru în probele individuale și trei pe echipe (floreț masculin, spadă și floreț feminin).

Printre asalturile lor de virtuozitate, prin eleganța stilului și prin curajul manifestat, câștigătorii probelor individuale — Marcela Moldovan, Ionică Pop, Tudor Petruș și Liviu Angelescu au meritat pe deplin victoriile obținute, fiind unanim apreciați de specialiștii străini prezenți la turneu.

NU NUMAI RAPID...

Am văzut, simbăta trecută, meciul de fotbal dintre Rapid și C.S.M. Reșița. Și, n-am înțeles, în primul rînd, de ce nici măcar acum, cînd s-au lămurit atîtea probleme în legătură cu carentele jocului cu balonul rotund, echipele noastre folosesc vechiul și incalculabilul stil al paselor repetate, pînă ce ajung în apropierea careului de 16 metri, de vreme ce toate marile formații ale lumii practică azi deschiderile lungi pe extremă, prin care din 2-3 schimburi de mingi se ajunge în situația de a se asedia poarta adversă.

Recurgînd la stadionul Giulești, atît de înghesuit cum îl știm, jucătorii Rapidului și antrenorii n-au sesizat nici un moment că, pregătînd atacurile prin numeroase pase repetate, fac jocul apărării reșitenc, mult avantajată în astfel de condiții, spre a se replea și executa „la-cățul” necesar din fața porții avărate de Ilies. Rapid a terminat astfel al patrulea meci din turul campionatului fără a înscrie nici un gol. Din păcate însă, de această „boală” suferă multe alte echipe din diviziile A și B. Cu un scor alb s-a încheiat și jocul de la Bacău, dintre Sport Club și Politehnica Timișoara. De altfel, cu excepția meciurilor Steagul Roșu — „U” Cluj și U.T.A. — Politehnica Iași, în celelalte partide abia s-au înscris cîte un gol-două.

Ineficiența, ratările, sînt o dovadă a lipsei de pregătire și de orientare modern în fotbal. La aceste capite, antrenorii au datoria să ia măsurile cuvenite.

AL. IANCU

DE LA LUME ADUNATE • DE LA LUME ADUNATE •

NU FIȚI ÎNGRIJORAȚI!

Directiunea celui mai mare magazin din Cleveland (S.U.A.) ținînd seama de

unele obiceiuri din acest oraș a ținut să atragă atenția cumpărătorilor cu ur-

mătorul anunț original: „Dacă, umblînd prin oraș vă... treziți dezbrăcați pînă la vîiele de unii răuicîșători, nu fiți îngrijorati! intrați în magazinul nostru și vă vom îmbrăca din nou, din cap pînă în picioare”

CAII — POȘTAȘI MARINI

În apropiere de vărsarea rîului Laba în Marea Nordului se află o mică insulă. New York în care de mulți ani poșta are numai în căruța trasă de doi cai. Programul acestor curse este fixat de fluxul marin. Pentru a ajunge la cei 40 de locuitori de pe insulă cu o suprafață de 3 km² trebuie să se asente refuzul. Este necesar însă ca poștasul să cunoască bine configurația fundului marin și durata fluxului și refluxului pentru a se învînta pe continent pînă la începerea fluxului! Demn de reținut e că de 90 de ani poșta de noștas o îndeplinește aceeași familie.

TALENT LINGVISTIC FATAL

Ani de-a rîndul Harold Whilton făcuse contrabandă cu papagali aduși din Mexic

în Arizona. Acum se afla în fața Tribunalului din Tucson.

Nu este nimic adevărat! s-a jurat acuzatul. — Aceștia sînt papagali de aici!

În acea clipă, însă a început să vorbească una din păsările aduse ca probă în sala de judecată vădîvrăgînd cu dezvoltură în limba spaniolă-mexicană. Proba a fost suficientă, iar contrabandistul, rămas... fără glas, a fost, firește, condamnat.

INCENDIILE ȘI POMPIERII

Șase incendii în decurs de un an s-au produs în satul francez Courcelle-sur-Mer și toate sase au fost stinse prompt de echipa de pompieri din localitate. În timpul operațiunilor de stingere s-a distins în mod deosebit pompierul Jaques Bau.

Entuziasmat de curajul și priceperea lui Bau, consătenii au organizat în cinstea lui un dejun la care mîscat de atenția ce i s-a acordat, acesta a recunoscut încele din urmă că el este cel care, proroce incendii, îl tentase foarte mult dorința de a deveni „celebru”!

DOCUMENTAR EXTERN

Soluții practice

REDUCEREA ZGOMOTULUI ÎN ADĂPOSTURILE PENTRU PĂSĂRI

Cercetări științifice recente au scos în relief noi posibilități de reducere a zgomotului produs în unitățile mari de creștere a păsărilor. Cercetătorii fermei experimentale de la Gleadthorpe (Marea Britanie) au stabilit că, într-o baterie de păsări, pe întineric, în timp ce ventilatoarele funcționează, nivelul zgomotului este de aproximativ 63 de decibeli. Fe lumină, în timpul funcționării ventilatoarelor, cu puțin înainte de a fi furajate, găinile produc un zgomot care se ridică la 79-86 de decibeli. Este de notat că limita de 85 de decibeli este considerată periculoasă pentru auz. Din fericire, îndată ce a fost administrată hrana, intensitatea sonoră scade cu repeziune la 72-75 de decibeli.

Sonometrul utilizat pentru măsurarea acestor zgomote a fost reglat astfel încât să fie tot atât de sensibil ca și urechea omenească la întregul spectru de frecvențe audibile.

Pereții unei baterii moderne pentru creșterea păsărilor sunt în general destul de bine insonorizați, astfel încât zgomotul pe care-l produc aripatele să nu răzbată în afară. Există însă un zgomot care se aude foarte limpede. Este acela produs de ventilatoarele electrice. Cercetătorii de la Gleadthorpe au constatat, în cursul experiențelor de laborator, că un sonometru plasat la distanța de un metru de un ventilator de 61 cm, învîr-

tindu-se cu 900 ture/minut, indică 70 de decibeli. Măsurând nivelul sonor la exteriorul unui adăpost de păsări într-un moment în care nu bătea vîntul, la distanța de 3 m de un ventilator asemănător, nivelul obținut a fost de 66 de decibeli. Sonometrul plasat la 6 m distanță de trei ventilatoare montate pe acoperiș a indicat 52 de decibeli. Pentru comparație — sirena de pe un vas aflat la 30 de metri indică 100 de decibeli, atelierul de mașini al unei uzine — 80 de decibeli, iar sala unui restaurant plin de lume — aproximativ 65 de decibeli.

Nivelul sonor al ventilatoarelor poate să difere considerabil în funcție de factori cum sînt modelul folosit și instalația creată. Cercetările efectuate în Marea Britanie de experții în avicultură al Ministerului Agriculturii au desprins două cauze principale ale zgomotului provocat de ventilatoare: vibrațiile și mișcarea extremităților palelor în aer.

Zgomotul provocat de vibrații poate fi redus dacă organele mobile ale ventilatorului sînt bine echilibrate. Deși vibrațiile nu pot fi înlăturate în întregime, zgomotul poate fi redus dacă suportii de fixare sînt prevăzuți cu amortizoare de cauciuc, care diminuează transmisia vibrațiilor. De asemenea, este esențial să nu existe nici buloane nici alte sisteme de fixare rigidă care să treacă prin amortizor,

căci aceasta înseamnă posibilitatea transmiterii vibrațiilor. Totodată, este necesar să fie evitate vibrațiile inutile provocate, de pildă, de un ax de ventilator insuficient de stabil.

Din cercetările specialiștilor britanici rezultă că cel mai bun mod de a reduce zgomotul la extremitățile palelor îl reprezintă micșorarea vitezei. De pildă, un ventilator de 46 de cm, care funcționează la regimul de 1400 de ture/minut, produce un nivel sonor de 66 de decibeli. În schimb, un ventilator de 61 de cm, funcționînd cu o turație de 940/minut, nu produce decît 63 de decibeli. Mai mult decît atît, un ventilator mare deplasează cu 50 la sută mai mult aer pe minut și dă o mișcare mai puternică aerului calculat pe kW de electricitate și pe unitatea de investiție specifică.

Intensitatea sunetului care ajunge la o persoană depinde nu numai de cantitatea sunetului, ci și de transmiterea acestuia. Atunci cînd spațiul este mai larg, nivelul sonor al ventilatoarelor unei baterii de creștere a păsărilor scade cu 6 decibeli ori de cîte ori se dublează distanța față de sursa zgomotului. Trebuie spus că această relație nu se aplică în cazurile unor distanțe mari de-a lungul cărora sunetul este absorbit de masa de aer.

Prezența unor bariere absorbante între sursa de zgomot și auditori poate și ea reduce transmisia, deși aceasta depinde în mare măsură de densitatea obstacolelor. Arborii plasați între bateria de creștere a păsărilor și clădirile folosite de personal reorzintă o metodă care a fost sugerată în vederea reducerii transmisiei zgomotelor produse de ventilatoare. Cercetările au arătat însă că în acest caz arborii trebuie plantați la distanțe foarte mici.

Sava DOREANU

Pentru practica veterinară, diagnosticarea la timp a mastitei are o importanță deosebită.

Recent, specialiști din Marea Britanie, la Milk Marketing Board (M.M.B.), au pus la punct un aparat electronic — numărător de celule — cu ajutorul căruia se poate determina mastita încă în stadiul subclinic.

Aparatul, de o construcție nu prea complicată, prezintă avantajul de a face determinarea în timpul cel mai scurt, stabilind un diagnostic operativ și precoce.

În ultima vreme a început să se răspîndească din ce în ce mai mult sistemul de comandă pneumatică pentru instalațiile de automatizare. Recent, specialiștii polonezii au creat un asemenea sistem de elemente de comandă cu membrană — Meralog — care lucrează cu semnale pneumatice. El face posibilă automatizarea producției pe scară largă, fiind utilizat în toate locurile în care nu pot fi adoptate sisteme electronice.

Ideea de a se crea un asemenea sistem de comandă s-a născut la Școala politehnică din Varșovia, la catedra condusă de profesorul Leskiewicz. Actualmente, el este încercat la nivel de prototipuri și introdus, treptat, în producție de către lucrătorii Institutului experimental de automatizare industrială.

Sistemul Meralog a fost înscris în Cartea de Aur a realizărilor științei poloneze cu prilejul Congresului științelor care a avut loc la Varșovia, în vara acestui an.

Pînă în momentul de față, Institutul amintit a pus la punct 15 proiecte de aplicare a noului sistem. Astfel, a fost introdus în fabricație de serie siste-

O altă aplicație importantă a sistemului Meralog se face în industria lăptelui, în automatizarea proceselor de epurare a apelor, în centralele elec-

triale, în stațiile de compresie din industria chimică și altele.

În anul viitor, specialiștii polonezi își propun să introducă în producție 3 sisteme de comandă pentru transformarea industrială a cenușilor în material de construcție, sub forma unor elemente prefabricate. După cum se vede, cercetările ample desfășurate de Institutul experimental pentru automatizare industrială au creat posibilitatea folosirii sistemului Meralog într-o gamă largă de domenii care includ industria alimentară și economia apelor. De altfel, imaginația creatoare este una dintre caracteristicile activității acestui institut care numără printre realizările sale cele mai interesante, unele ca, de pildă, introducerea automatizării pe vasele de pescuit și de alte feluri, folosirea unor materiale termoplastice eficiente etc.

Cercetătorii Institutului au creat, de asemenea, mijloace și metode noi pentru purificarea aerului poluat. Acestea comportă crearea unui bloc de complex de membrane sensibile la presiuni diferite care a avut ca efect o economie de nu mai puțin de 10 milioane de zloti, chiar în primul an de funcționare.

MERALOG — UN SISTEM DE COMANDĂ PNEUMATICĂ PENTRU AUTOMATIZARE

mul de comandă pneumatică pentru centrifugarea zahărului. Pînă acum au fost realizate 20 de dispozitive. În anul viitor vor fi fabricate 50 de asemenea dispozitive.

trice, în stațiile de compresie din industria chimică și altele.

În anul viitor, specialiștii polonezi își propun să introducă în producție 3 sisteme de comandă pentru transformarea industrială a cenușilor în mate-

● ȘTIINȚA ȘI TEHNICA LA ZI ● ȘTIINȚA ȘI TEHNICA LA ZI ●

PIELEA DE PORC CA „PANSAMENT”

La o clinică din R.F. Germania, profesorul Kenliain a folosit pielea de porc ca pansament pentru arsuri. Datorită acestui pansament se reduce pierderea de ser sanguin și rana este protejată împotriva infecțiilor. Este interesant că organismul uman nu a respins pielea de porc.

În pofida metodelor perfectionate de conservare, rezervele de piele umană sînt insuficiente și trebuie căutat un înlocuitor. Pielea de porc este substituentul ideal. Ea „a trăit” timp de trei săptămîni pe suprafața rănii și în acest răstimp a fost utilizată „activ” de organismul uman.

MASINI DE RECOLTAT CĂPSUNI

În S.U.A. a fost realizată o combină autopropulsată de recoltat căpsuni, care funcționează prin tăierea plantelor de la suprafața solului și este destinată recoltării de căpsuni pentru prelucrare.

Un alt tip de mașină, pentru recoltarea căpsunilor de consum în stare proaspătă, a fost construit de către oamenii de știință de la Universitatea din I. I. Ișiana. Mașina este alcătuită dintr-un aspirator, care trage

fructele în sus și din niște ghîmpi din cauciuc în formă de plepene care rup fructele, codițele și în același timp le sortează în cîteva categorii.

CE FACEM CU... PIETRELE ?

Dacă cultivăm cartofii în teren pietros, atunci combinele pentru recoltarea cartofilor au de suferit de două ori din cauza pietrelor: cele mari cauzează deteriorării combinei, iar cele mici cu greu se separă de cartofi, la sortare. Uneori, greutatea pietrelor din masa de cartofi recoltați este egală cu greutatea cartofilor. În afară de aceasta, la încărcarea, transportul și descărcarea cartofilor pietrele neeliminate deteriorează pielea fină a cartofilor. Cu alte cuvinte, pietrele sînt un mare rău pentru cartofi.

Dar să nu ne pripim cu concluziile. Pietrele de pe terenul cultivat cu cartofi sînt utile. Dacă stringem toate pietrele aflate în teren — cum au încercat să facă unii legumicultori — va crește brusc gradul de eroziune a solului. Vîntul și apele de primăvară vor duce cu ele o mult mai mult sol fertil, substanțe nutritive din terenul curățat de pietre, ceea ce va avea drept urmare o reducere a recoltei. Și, încă alte două amănunte: cu cît există mai multe pie-

tre cu atît temperatura terenului e mai mare și cu atît mai repede absoarbe el apa. Toate acestea sînt și ele foarte importante pentru obținerea unor producții bune de cartofi.

CULTIVAREA RĂSADURILOR IARNA

Cultivarea răsadurilor legumicole necesită cheltuieli mari, avînd în vedere că aceasta se face în timpul iernii. Noua instalație UVR-1200 lansată în urmă cu un an în Uniunea Sovietică simplifică acest proces care implică un considerabil volum de muncă.

Instalația reprezintă un sistem de rafturi (stelași) în cinci rânduri cu zece compartimente umezite și iluminate automat.

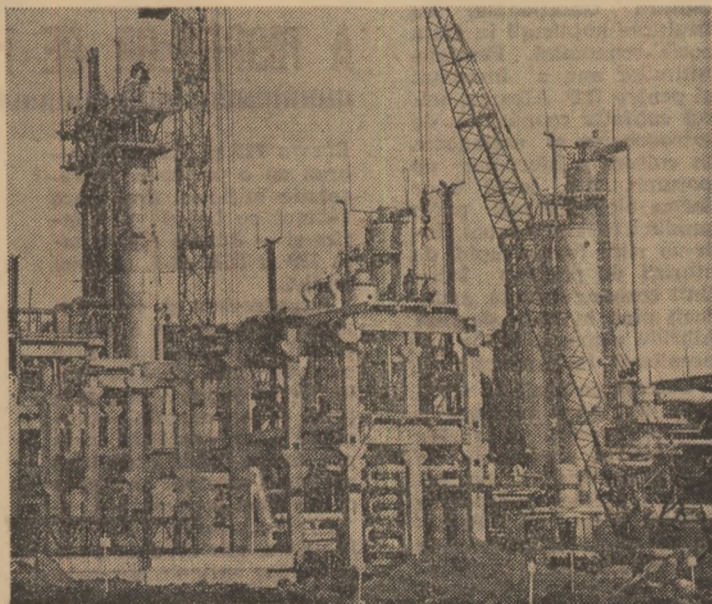
Pe lângă răsaduri, în aceste stelași se mai pot cultiva și alte plante, cu o productivitate de 5-8 ori mai mare și cu un consum de muncă de 3-5 ori mai mic.

COMBINA-SEMANĂTOARE

Combina modernă este o mașină complicată și scumpă. Din această cauză, constructorii din lumea întreagă sînt preocupați de lărgirea „profilului” ei. Interesantă este propunerea inginerilor din R.D.G. care, folosind dispozitivele demontabile con-

struite de ei, transformă combina într-o semănătoare gigantică. În acest caz, secerătoarea este înlocuită cu aparatul de semănat, iar cutia cu grăunțe a com-

binel este folosită drept cutie pentru semințe. Pentru prima dată, combina va putea lucra nu numai la stringerea recoltei dar și la semănat.

Combinatuj chimic din Voskresensk, în apropiere de Moscova

AGRICULTURA PE GLOB

R.S.F. Iugoslavia

ÎNȚĂLNIRI CU CERCETAREA AGRICOLĂ

Tirgul internațional de toamnă de la Novi Sad — pavilionul Combinatului agroindustrial Belgrad: produse de tot felul — cereale, fructe, conserve, băuturi — oferind imaginea grăitoare a integrării procesului de producție agricolă cu cel de industrializare. Pe un podium central, marcând parcă și locul ocupat în ansamblul preocupărilor, erau expuse numeroase sorturi de semințe de porumb, rezultatul concret al uneia din activitățile de bază ale acestui combinat: ZP 370, ZP TC 75, NSSC 70.

Mă aflu, de fapt, la prima întâlnire cu cercetarea agricolă iugoslavă. Căci inițialele ZP și NS — parte integrantă a denumirilor cu care semințele de porumb hibride produse de combinat circulă nu numai în țară ci și peste hotare — individualizează locul lor de origine: Institutul porumbului de la Zemun Polje — Belgrad și Institutul de cercetări agricole Novi Sad. Le-am vizitat, apoi întovărășită de colegul nostru M. Mîndruț, de la ziarul „Liberatea”.

Inițiat ca unitate de cercetări generale imediat după cel de-al doilea război mondial, Institutul porumbului de la Zemun Polje și-a specializat activitatea, începând din 1959, devenind independent doi ani mai târziu. Faptul acesta a dat un impuls deosebit cercetărilor, care, deși privesc o singură plantă, au devenit deosebit de complexe.

Primii hibridi de porumb purtând „marca fabricii” ZP au apărut în Iugoslavia în 1964, înlocuind treptat dar rapid hibridii americani introduși în țară cu zece ani în urmă. Aceștia — ne-au informat gazdele — inginerul diplomat Miroslava Mihailovici și dr. Liubiša Milošević — se mai folosesc încă în procesul de ameliorare, dar neapărat alături de un component local, ca formă mamă, care imprimă rezistență și vigoare.

Care sînt cele mai reușite creații? „Toți „copiii” ne sînt la fel de dragi” — ne spunea dr. L. Milošević. Și, totuși... ZP SC 1, unul dintre cei mai vechi hibridi simpli, s-a generalizat în sudul Serbiei: cu un știulete de 30 cm lungime, ce reușește să asigure produc-

ții mari chiar cu un număr mic de plante la hectar, în condiții specifice de secetă. ZP SC 4 e de foarte bună calitate dar pentru că după coacere, tulpina se frînge ușor, e folosit numai în culturile de pe suprafețe mici. În schimb ZP SC 3 și ZP SC 6 — sînt adaptați pentru mecanizare.

Numărul hibridilor de porumb creați pînă acum la Zemun Polje este mare — 51 — și el continuă să crească. În preocupările mai noi ale cercetătorilor intră crearea de hibridi de porumb bogăți în lizină, a hibridilor cu conținut mai mare de ulei, în general ameliorarea continuă a calității.

De la amelioratori, sămînța din formele parentale este preluată de un alt important sector al institutului — cel de producere a semințelor. Dr. Iovan Smiliacovici — directorul acestei secții — ne-a demonstrat că ea reprezintă totodată o puternică pîrghie de legătură a cercetării cu producția: se ocupă direct cu înmulțirea liniilor consangvinizate pe care le predă apoi, pentru hibridare, marilor combinate agroindustriale. Acestea dispun nu numai de teren, ci și de instalații de calibrare și uscare, de magazii, instalații de ambalare, fiind pregătite total pentru livrarea seminței în rețeaua comercială.

Institutul urmărește apoi permanent aplicarea tehnologiilor de producere a seminței hibride fie direct, fie prin stațiunile experimentale de pe lîngă combinate și tot în acest mod verifică comportarea diferiților hibridi și își orientează viitoarele cercetări.

Prin numărul de cadre și volumul activității Institutul de la Novi Sad se aseamănă unui mare combinat științific: o suprafață de 1000 ha destinată atît experiențelor cît și producerii de sămînță 500 de salariați din care 70 cu pregătire superioară, cinci departamente, 6 secții de specialitate, două laboratoare, o stațiune și un cîmp experimental. Griul, porumbul, sfecla de zahăr, sorgul, floarea-soarelui, hameiul, tomatele, mazărea sînt plantele care constituie obiect de cercetare. Dr. Ivan Gerici consilier științific superior la acest institut, ne vorbește — nu fără mîndrie — de ultimele creații ale cercetătorilor amelioratori: soiurile de griu

Sava și Biserca. Omologate în urmă cu doi ani, ele au pătruns rapid în producție, impunîndu-se prin calitățile lor productive și calitative.

Fără a concura pe cei de la Zemun Polje ci adăugîndu-și creațiile la patrimoniul general de soiuri, cercetătorii de la Novi Sad au produs și hibridi valoroși de porumb. Hibridul simplu NSSC 70 asigură o recoltă medie — fără irigare — de 10 000 kg/ha și chiar mai mult.

Introducerea în practică a rezultatelor obținute face parte integrantă din munca de cercetare. Un serviciu special organizat în acest scop, avînd largi legături cu unitățile agricole, asigură o bună funcționare a circuitului cercetare-producție. De altfel, o treime din cei 70 de specialiști ai Institutului sînt nu numai pasionați cercetători, ci și îndrumători ai procesului de producție care se desfășoară în diverse unități. Dacă se ține seama că la realizarea programelor de cercetare ale institutului iau parte și 14 profesori universitari se poate afirma că la Novi Sad se realizează o integrare reușită dintre învățămînt, cercetare și producție.

Două institute perfect individualizate prin programele lor de cercetare: Zemun Polje și Novi Sad. Și, totuși, un numitor comun există: ambele fac parte — ca principale membre — din Asociația „Hibrid”. Înființată în 1961, această asociație cu caracter economic înglobează atît pe creatorii cît și pe producătorii de semințe de porumb, griu, sau alte plante agricole.

Prospectarea preferințelor producătorilor, orientarea activității de cercetare și de producere a semințelor în funcție de aceste cerințe, comercializarea lor în condiții de maximă siguranță pentru păstrarea calității sînt principalele obiective ale Asociației „Hibrid”. Din totalul cantităților produse, 85—90% înseamnă semințe de porumb.

Extinderea, și prin mijlocirea acestei asociații, a noilor hibridi de porumb a asigurat creșterea considerabilă a producțiilor. Dacă în perioada 1968—1971, în Iugoslavia, de pe 2,5 milioane de hectare s-a obținut o producție medie de 3 100—3 280 kg/ha, în 1972 ea s-a ridicat la 3 500 kg/ha. Pe cele 250 000 ha cultivate în marile combinate nivelul este de 5 000 kg/ha, multe unități realizînd și cite 8 000 kg/ha, pe suprafețe mari, în condiții de neirigare.

Sînt date care atestă contribuția esențială a cercetării și cercetătorilor la ridicarea continuă a nivelului producției agricole.

Ing. Sonia DIRADURIAN

NOTE DE CĂLĂTORIE

Străbătînd în perioada de vară cîmpia litoralului Adriaticii, de la Shkodër la Fier, regiunile de altitudine ale podișurilor Korçei și Burrelului, dealurile și văile, ochiul specialistului reține că, alături de culturile de griu, tutun, bumbac, sfeclă de zahăr, cartofi, plante furajere etc., porumbul ocupă un loc însemnat. Datele statistice atestă că în fiecare an, în R.P. Albania, porumbul se însămînțează pe o suprafață de 25—35% din totalul terenurilor arabile.

În agricultura albaneză, această plantă reprezintă o cultură tradițională, cu multiple implicații în viața social-economică. Perioada ultimilor ani, a însemnat și pentru R.P. Albania, saltul calitativ reprezentat de introducerea și extinderea în cultură a hibridilor de porumb. Azi, locul unor forme biologice mai puțin productive este ocupat, într-un ritm foarte rapid, de hibridii de porumb între linii consangvinizate, astfel încît pînă în 1975, sămînța hibridă urmează să fie generalizată în producție.

Cercetarea agricolă albaneză este ferm angajată în direcția creării hibridilor de porumb, producerii de sămînță hibridă și perfecționării agrotehnicii pentru cultura porumbului. Rezolvarea științifică a acestor probleme a fost încredințată colectivelor Stațiunii centrale a porumbului din Shkodër și Institutului su-

perior agronomic din Tirana.

Activitatea desfășurată pînă în prezent în cadrul celor două centre s-a concretizat în realizarea primilor hibridi simpli comerciali: Rozafa 95 și Rozafa 103, hibridi timpurii cu bobul semistriclos; Rozafa 111,

noi, pe baza rezultatelor cercetării sau a experienței înaintate din unitățile agricole. În cazul porumbului, în aceste stațiuni se execută experimentarea riguroasă a noilor hibridi, se produce sămînță și se efectuează experiențe de natură agrofitehnică pentru

pe cele 700 de hectare cultivate cu porumb.

Recomandările cercetării științifice își găsesc un teren prielnic pe ogoarele unităților cooperatiste și de stat. Din acest punct de vedere, trebuie subliniată atenția deosebită ce se acordă asigurării unei densități optime a plantelor, fertilizării cu azot în timpul vegetației și a unei stări bune de întreținere a culturilor prin prașile și irigare.

Dintre numeroasele cooperative agricole în care am întîlnit un nivel tehnic deosebit de ridicat în cultura porumbului, o imagine deosebită mi-a lăsat cooperativa din *Berdic Trush* — *Shkodër*, unde întreaga suprafață din acest an este cultivată cu hibridi simpli Rozafa, scontîndu-se pe o producție medie de peste 8 000—9 000 kg/ha.

Munca harnicilor lucrători ai ogoarelor albaneze, desfășurată pe baza recomandărilor științei și experienței înaintate, este chează realizării sarcinii puse de actualul cincinal, (1971—1975), aceea de a obține în medie, pe toată suprafața cultivată cu porumb, o producție de 3 000 kg/ha, iar diferențiat, 6 000—7 000 kg/ha pe terenurile irigate din cîmpie și 4 500 kg/ha pe terenurile irigate din zona montană.

Ing. Constantin GRECU
cercetător științific
principal
Stațiunea experimentală
agrícola Tirana

R.P. Albania

GENERALIZAREA ÎN PRODUCȚIE A HIBRIDILOR DE PORUMB

Rozafa 115 și ILB 42-1, hibridi cu o perioadă de vegetație mijlocie, din care ultimul cu bobul semistriclos și — Rozafa 125, Rozafa 129 și ILB 42-2, hibridi tardivi.

Introducerea și generalizarea în producție a noilor creații biologice este foarte mult facilitată de existența în fiecare județ, a unei stațiuni experimentale complexe, amplasată de cele mai multe ori în cadrul unei mari unități agricole de stat sau cooperatiste.

Sarcina acestor stațiuni județene, subordonate local organelor agricole ale consiliilor populare, este cea de introducere și generalizare în producție a tehnicii

perfectiunii culturii porumbului.

Din numeroasele stațiuni județene pe care le-am vizitat, aș aminti doar pe cea din *Malic* — *Korçë*, amplasată în cadrul gospodăriei de stat cu același nume. În această unitate agricolă, cu condiții naturale favorabile cultivării hibridilor timpurii, ca urmare a aplicării rezultatelor experimentale — și, dintre acestea trebuie menționate în primul rînd cele cu privire la asigurarea unei densități de cel puțin 55—60 mii plante/hectar, fertilizarea cu 80 kg/ha s.a.N și 80 kg/ha s.a. P₂O₅ — s-au realizat, în 1972, producții de peste 3 000 kg/ha, în medie.

ORIZONTURI

REPUBLICA GUINEEA-BISSAU — MEMBRĂ A F.A.O.

Conferința Organizației Națiunilor Unite pentru Alimentație și Agricultură (F.A.O.) a aprobat luni admiterea în organizație a Republicii Guinea-Bissau, stat care și-a proclamat recent independența.

În aceeași zi, plenara conferinței a adoptat un proiect de rezoluție prin care se admite participarea reprezentanților mișcărilor de eliberare națională din Africa la reuniunile F.A.O.

AJUTOR PENTRU ȚĂRILE AFRICANE BÎNTEUTE DE SECETĂ

La sesizarea mai multor delegați din Africa, privind seceta care bîntuie din nou țărilor de la sud de Sahara, Organizația Națiunilor Unite pentru Alimentație și Agricultură (F.A.O.) a adoptat o rezoluție, propusă de reprezentantul Algeriei, prin care solicită trimiterea de noi ajutoare în această regiune.

Ministrul agriculturii din Volta Superioară a opinat că situația din acest an reclamă un ajutor de peste un milion de tone de alimente.

MAI MULTĂ ENERGIE DE LA SOARE

Folosirea pe scară largă a energiei solare la încălzitul locuințelor și altor construcții poate fi considerată un fapt împlinit în 1960 — a declarat, în cadrul primului simpozion național al Fundației științifice de cercetare aplicată a nevoilor naționale din Statele Unite, Karl W. Boer de la Universitatea Delaware. Cercetătorul american, care studiază, în cadrul unui grup de cercetare, căile de folosire a energiei solare, a afirmat că acest obiectiv poate fi atins dacă guvernul american va spori cu circa 500 milioane dolari subvențiile pentru cercetările efectuate în acest scop. „Așa cum deceniul al VI-lea a fost considerat un deceniu consacrat cercetării Lunii, deceniul al VII-lea și următoarele pot fi consacrate cercetării Soarelui”, a subliniat el. Karl W. Boer a specificat, totodată, că tehnologia necesară construirii unor centrale electrice pe bază de energie solară va permite folosirea acesteia la încălzitul locuințelor în S.U.A. într-o proporție de 75 la sută,

VITICULTORII FRANCEZI ÎȘI UNESC EFORTURILE.

După cît se pare, viticultorii francezi sînt siliți să se grupeze pentru a putea face față împreună situațiilor cu care este confruntată această ramură a producției agricole.

Fenomenul se produce concomitent cu un șir de măsuri luate de autorități în scopul modernizării viticulturii. După cum au subliniat surse competente franceze, „grupările de producători” reprezintă una dintre formulele cele mai indicate pentru a conjuga preocupările oficialităților cu eforturile producătorilor. În momentul de față, amintitele grupări dispun de 100 000 de hectare pentru a căror cultivare și-au întocmit un program pe termen lung, de 10—15 ani. Acest program vizează îmbunătățirea condițiilor de producție și, în același timp, creșterea cantităților de vinuri de masă de calitate îmbunătățită.

Noua orientare a producătorilor impune pentru aceștia, în mod obligatoriu, o producție minimă de 150 000 de hectolitri pentru fiecare grupare, precum și diverse alte obligații privind producția, calitatea și desfacerea.

În noua formă de activitate, viticultorii francezi speră să obțină o anumită creștere a veniturilor care va fi condiționată, pe de o parte, de respectarea obligațiilor asumate, iar pe de altă parte de o asistență tehnică organizată și îmbunătățită a cărei aplicare devine posibilă grație existenței grupărilor de producători.

Unul dintre motivele de preocupare care frămîntă acum pe viticultorii îl constituie necesitatea de subvenții oficiale, precum și aceea de a realiza investiții importante impuse de operațiile de îmbuteliere și de comercializare a vinurilor, în condițiile unei creșteri a producției și a desfacerii.

Cercurile viticole franceze apreciază că suma de 10 milioane de franci afectată demarajului pentru 2 000 de hectare trebuie considerată doar un început deoarece reușita acțiunii depinde de consecvența efortului depus.